

За Українську Самостійну Соборну Державу!

Ваша Вітчизно!

Ваша Мати!

ВІЗВОЛЬНИЦІ

ШЛЯХ

Суспільно-політичний місячник

4:2/29

ЛЮТИЙ 1950

РІК: III

З М І С Т :

- I.....ВЕЛИКА РЕВОЛЮЦІОНЕРКА.
2.В.Карбович.....ЗМІСТ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ КОНЦЕПЦІЇ І ЇЇ
ПОВ'ЯЗАНІСТЬ З НАШОЮ ПРОГРАМОЮ - ЗМІСТОМ
УССД.
3.Д.Д.....ПРИКЛАД НІМЕЧЧИНИ І НАШІ "РЕАЛІСТИ".
4.М.М.....ДВА СПОСОБИ ВІЙНИ З РОСІЙСЬКОЮ ІМПЕРІЄЮ.
5.П.Карий.....ЯКИМИ МЕТОДАМИ ДІЮТЬ КОМУНІСТИ.
6.М.Дмитренко....."НЕХАЙ ВІЧНО БУДЕ СЛАВА,ЩО ПРЕЗ ШАБЛІ МАЄМ
ПРАВА".
7.М.....УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА.
8.В.О.....ГОСПОДАРСЬКІ ПІДСТАВИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ.
9....."ІЗ ДРЕВНІХ КНИГ БИТІЯ УКР.НАРОДУ".
10.Хвиля.....НЕ ГРОШІ,А НОВА ІДЕЯ.
11.....НА КОЛГОСПНОМУ ДВОРІ /замість фейлетону/.
12....."ЖИТТЄПИС І ЗАПОВІДІ ГРОМАДЯНИНА ССРСР".
13.....УПА "ГОЛОСУЄ".
14.8 крайових матер.....ВІДОВЗА УКРАЇНЦІВ СУЗ ДО НАСЕЛЕННЯ ЗАХ.
ОБЛ. УКРАЇНИ.
15. - " - .....ПЕРЕД РЕЙДОМ.
16. - " - .....ЧЕРЕЗ КОРДОН.
17. - " - .....ТАК ВИМІРАЮТЬ ТИСЯЧІ.
18. - " - .....НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ /Хроніка подій в рай:
Устрики,Новий Самбір,Старий Самбір,
Стрілки,Добромилі/.
19. - " - .....БЕЗБОЄНИКИ ГУЛЯЮТЬ...
20.О.Д.....ЗА ПРАВОПОРЯДОК,РОЗВИТОК І ЄДНІСТЬ
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКОГО
ЖИТТЯ.
21.І.В-й.....ГІПОКРИЗІЯ І РІСТЕРІЯ п.М.Тарнавського.
22.ппол.Селенко.....У ВІДПОВІДЬ "НЕДІЛІ" /Відкритий лист/.
23.В.Д.....КОМУ СЛУЖИТЬ "НЕДІЛЯ",АБО ЯК п.КОТ.ОРОВИЧ
В ГОТЕЛІ В ВЛЬОМБЕРГУ "ПИШЕ" "НЕДІЛЮ" ?
24.....ПОЖЕРТВИ.
25.....РЕДАКЦІЙНА ПОШТА.

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЬТЕ "ВИЗВОЛЬНИЙ
ШЛЯХ"

Визвольний

СУСПІЛЬНО - ПОЛІТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

ШЛЯХ

РІК: III

ЛЮТИЙ 1950р.

Ч. 2/29.

ВИДАЄ: ТП. ОУН /В.Б./

РЕДАГУЄ: КОЛЕГІЯ /на прав. рукоп./

ВЕЛИКА РЕВОЛЮЦІОНЕРКА

По невдачних Визвольних Змаганнях Україна наперекір окупантам не зложила зброї і не вгнулась перед нещадним терором наїзників. Починається новий етап підпільної революційно-визвольної боротьби, що її веде спочатку УВО а опісля ОУН.

В цьому першому періоді оформлення українського революційного націоналізму, записалася золотими буквами українська жінка-героїня - Ольга Басараб. Її революційна діяльність в рядах УВО під проводом сл.п. пол.Е.Коновальця, а врешті нелюдські тортури і жорстока смерть з рук катів, дає нам символ нічим несплямленого й героїчного борця української національної революції.

Ольга Басараб - це постать українського націоналіста-революціонера, що виросла в символ героїзму. Як активний член УВО, виконує найважчі завдання підпільної боротьби з ворогом в рядах дисциплінованих членів революційної Організації. Також твердою, незмінною і вірною ідеєю українського революційного націоналізму осталася і тоді, коли арештована найшлась в руках польських поліцейських агентів. Коли під час ревізії, в їх руки попали організаційні обтяжувчі матеріали, Вона не завагалась ні на хвилину, щоб рятувати других, взяти що вину на себе. "Так, це належить до мене і тільки до мене"... - була її заява. Знущання і тортури переносила мужньо, вироставши ще в більш міцну, непохитну й символічну постать. Так витворився яскравий образ українського націоналіста, що своєю невтомною, повною посвятою боротьбю непохитно прямує до раз наміченої цілі.

Твердість характеру і вірність ідеї, вели Ольгу до кінця її життя. В термі знущання катів перейшли всі людські межі, однак не заломили її найбільш хакливі тортури, ні виривання нігтів, ні викручування ніг і рук, ані шматування кліщами тіла. Кати справляли дикі оргії, забезпечували її тіло, завдавали глибокі кроваві рани, витягали жири і по звірськи намагались заломити великого духа героїні. Але даремно. Страшні муки завершила смерть, що на віки замкнула уста живої людини, а народила героїчну Постать -Символ. Її смерть завершила волю і правду українського націоналіста-революціонера: "Ані просьби, ані грозьби, ні тортури ні смерть, не приневолять тебе зрадити тайни". Вона - не зрадила.

12 лютого 1924р. на 35 році життя, в льохах польських слідчих агентів-катів, перестало битися гаряче серце української жінки-революціонерки. Тернистий шлях визвольної боротьби, яким Вона разом з найкращими силами Батьківщини прямувала до перемоги, закінчився для Неї Голгофю. Любов до України, відданість Організації і великим Ідеалам, та незломний крицевий характер позначували її шлях життя. Вона ніколи не знала втоми, в її понятті не було місця на "брак часу" там, де треба було віддати свої сили, енергій, труд а навіть і життя для добра і щастя своєї Батьківщини. На вістар національного визволення України принесла все, що найцінніше людині - кров і життя.

Ім'я Ольги Басараб, в українському Пантеоні Слави, поруч імен найбільших героїв української нації, поруч імен славних жінок-героїнь українського народу, зоріє незгасальним блиском символічної постаті українського націоналіста-революціонера. Вона стала прикладом для всіх українських націоналістів-революціонерів, що сьогодні в рядах революційної ОУН і героїчної УПА, йдуть тим самим шляхом, на якому Вона впала в боротьбі за УССД.

р.к-ч.

ЗМІСТ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ ВОЛІСТІ І ЇЇ ПОВ'ЯЗАНІСТЬ

З НАШОЮ ПРОГРАМОЮ-ЗМІСТОМ УССД

/Генеральні контури комерсу пілей і засобів/

Найвищим наміром нашого суспільно-політичного світогляду і програми дії є: українська нація як природна категорія, як непроминаюча вартість. Її розуміємо ми як духово-фізичну формацію, що кристалізувалася і виростала за визначених історичних, геополітичних, господарських і соціально-політичних обставин, як конкретне єство. Проте ж тим же не вичерпується її поняття, істотний елемент якого творять теж іраціональні, імподерсальні вартості, що не вкладаються в розумово охоплені окреслення, а належать категоріям в і д ч у т о г о.

Поняття "живих, мертвих і ненароджених" відзеркалює істоту нації, як найвищої духово-органічної спільноти.

Українська людина являється нерозривною складовою частиною української нації.

Людині взагалі з внутрішньо-присутня ідея свободи і спільнотний інстинкт, що творять вирішні певні людської природи. Природа людини це природа внутрішньо-свобідної істоти, що своїм сумлінням відповідає за виконання свого спільнотного призначення.

Творча свобода людини і добро спільноти - це абсолютні цінності.

Законний примус має лише в тому свої оправданість, що, через необхідне обмеження свободи, у випадку її надужиття, її саму він рятує і зміцнює як для спільноти, так й для одиниці, якої свобода знаходить свої межі там, де розходилась би з добром спільноти.

Ми визнаємо, що найвищою спільнотою на землі є нація.

Новітня людина виконує свою роль в світі здино через і в рамках національної спільноти.

Добро національної спільноти являється найвищою ціллю людини на землі. Немає абстрактної, безнаціональної новітньої людини. Є тільки національним змістом визначена конкретна, національна людина.

Як не існує людина без родини, найнижчої органічної спільноти, зберігача і гаранта морального і фізичного здоров'я нації й одиниці, так не існує новітньої людини, увяленої інакше, як неodrивною складовою частини національної спільноти.

Нація, родина, одиниця - так ієрархія суспільних поєв, а звідси ранговість інтересів.

У поняття л ю д и н и влючається органічне поєднання цих трьох вартостей з внутрішньо-сприйнятим і органічно, добровільно погодженим приматом спільнотним над ерестичним, національним над індивідуальним.

Звідси ми можемо, так визначаючи зміст людини, приймати її: кравугольним каменем нашого порадкування і орієнтації в світі. І в тому розумінні саме можемо вклати л ю д и н у в основу нашої філософії і це в німому не порушить поставленого нами на початку твердження.

Найвищою формою буття і єдиним гарантом розвитку нації є національна держава.

Найвищою цінністю для українця є українська нація. Звідси: вихіднов і остаточною метою всіх змагань і кожної дії українця мусить бути добро, сила і ріст української нації.

Буття і розвиток укр. нації може гарантувати здино УССД. Звідси найвищий імператив для кожного українця: збудеш УД, або згинеш в боротьбі за неї!

Українська нація, для якої ідея свободи з абсолютною вартістю респекту: змагання і право на суверенність кожної нації, засуджуючи імперіалізм, як ворога свободи і ретроградне явище.

Український народ, борячися за свою суверенність, змагається тим самим водночас за незалежність всіх заприязнених з ним поневолених народів і авангарді національно-визвольної, соціальної і культурної, народостворюючої Револуції народів підсоветського світу.

Ідея універсальності зрозуміла з нами в площині моральній і моральної претенсії. В нашій дії ми руководимося політичними категоріями.

Ми боремося за наше національне визволення. Во ім'я визволення всіх народів світу ми воєвати не збираемося, а тільки ради власного народу. Задля моральних ідей ми не будемо відкривати фронтів, що шкодили б визволенню і взагалі інтересам нашої держави. Морально ми можемо співчувати тим, чи іншим ідеям, а реально можемо ангажуватися

в боротьбі за них, коли вони згодні з нашими політичними інтересами. Фронт універсальної ідеї - є фронт моральний, політичні фронти обмежуються конкретним інтересом нашого народу. За визволення Індонезії своєї крові проливати не будемо, як Індонезія за нас, хоч співчуваємо її боротьбі.

Ідеї свободи і справедливості - це ті цінності, за які йшов і йти-ме по всі часи змаг усіх людей і народів. Вони стимулювали і стимулюють боротьбу всіх націй і одиниць. Свобода - як вічний ідеал - мета боротьби, справедливість - одновартівний і обмежувачий свободу, елемент, нерозривно поєднаний зі свободою.

Такі форми не прибрала б боротьба між людьми, вона має завжди в основі ідеї волі і справедливості. Ці ідеї були недуживані і опростачувані, використані імперіалістично, або реалізація їх спрямована на більшовицькі рейки нпр. класової боротьби, але ніхто ще досі не відвернувся весті боротьби під іншими гаслами, як цими, хай тільки для обману. І ці ідеї отануться незалежно дороговказами на тернистому шляхові людства.

Особливо глибоко переживає їх поневолений народ. З нього більше як в панівного народу витончене почуття справедливості і правди.

І власне у великій мірі - окрім отихійного гону жити - воно держить його незломним в боротьбі, оця віра в остаточну перемогу справедливості і ідеї свободи.

І саме натуга його віри в правду і вищу справедливість та свободолюбний дух рівнозв'язать, в зрешті перемагають остаточо над технічно-матеріальною і змичайною фізичною перевагою насильника, остаточо демобілізують його. Значчи це, власне вся система насильства завойовника змагає до того, щоб безправ'ям, недужиттям влади вбити в уярмленого народу не тільки почуття людської гідності, зробити його рабом, але систематичним отоцужанням насильства і безправства раз на завжди вирвати з душі народу й людини віру в те, що те чужелі існує будьяке добро, правда, справедливість в цьому світі зла, лиха, злиднів, убивота, розбоя, людостеротва, нікчемності.

Моно, що саме і найтвердіше перазвідчення і найовятіше віра в перемогу добре, правди і справедливості не проженуть ворога з рідної землі. Але вони дають внутрішню силу видержати і є важливим, неугасним отимулом боротьби, однекого сильним з нашим гоним життя.

Свобода і справедливість перемагають не лише тому, що в них самих заключений елемент перемоги, але наоамперед, що перемагають активні і безотрашні, великі і мужні борці за ті правди, воля жити і віра в нього дає їм силу. Вони протистояють і б'ють ворога такою ж як він силою духовою і фізичною, яка дає остаточну перемогу. І тамити треба, що отимулом усіх революцій бути в основі гін і велика туга за свободою і справедливістю. Не нузде, а тому, що не всі злиденно жили, почуття кривди й несправедливості, нестерпність неволі, змушувало людей умірети на барикадах.

Тзв. економічні передумови були тільки тлом, на якому найокравіше відзеркалювалося соціальне кривде і несправедливість та національно-політичний гнет.

Гін і туга за соціальною справедливістю і нац.-політичними волек і свободою взагалі - основні мотори всіх великих революцій, що змінювали обличчя світу.

Ідея свободи й справедливості - це категорії духового, морального порядку.

Ці ідеї несотмісні з марксистським світоглядом. І сьогодні світ поділений на такі частини: з одного, матеріалістичний марксизм, доктрина життєво і науково збанкротована, яка в насильні карби і рязці хоче вбгати весь світ, не зрозок советського, з другого боку стоить світ новонароджувачий, світ повної свободи і справедливості, якому є духово опоріднений світ християнської західньої системи і взагалі релігійних систем, нпр. буддійський, ісламу, шінтоїзму, які були і можуть бути лише духового порядку. Свобода не може бути виключена з матеріалістичну марксистську систему, бо вона сама це нематеріальне поняття, це категорія духово. І, як показало життя, свобода неможлива в межах визнання як вихідних позицій матеріалістичного марксизму для даного національного, чи суспільного визвольного руху. І тому не дивниця, що навіть зах. незалежний соціалізм сьогодні наявно зриває марксизмом і матеріалістичним світоглядом взагалі, повертаючися виразно на позиції гуманізму, або як досі було, в тенер тим збільшено підкреслює

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО РЕВОЛЮЦІЙНО-НАЦІОНАЛЬНОГО РУХУ

I ЙОГО ПОЛІТИКА

/Нарис за 1941 - 5 рр./

В програмово-політичній площині II. Великий Збір ОУН наставляє Організацію на широке діяння в парі з іншими народами заінтересованими в розвалі СРСР, в протидію всьому поневоленню видивгає клич: Свобода народам і людям! - і стає вихідною для підготовки діяння з наближенням советсько-німецької війни. В тому часі організуються похідні групи, яким завданням є яконайскорше пробитись на рідні землі, пов'язатися з місцевими кадрами й організаційною сіткою, і не оглядаючись на жодні посторонні чинники й їхні заарядження, - творити на місцях власне життя, формувати самоуправну владу, організувати цивільні установи, а в випадку загроження окупантом незалежності української визвольної політики, творити нову революційну дію проти нового ворога. Це своє історичне завдання ОУН виконала. Похідні групи були на рідних землях в перших днях воєнних подій і в дні 30 червня 1941 року було проголошено у Львові Акт Відновлення Української Держави, та створено Тимчасове Українське Державне Правління. Цим актом український народ заманіфестував свою суверенну ні від кого незалежну волю і самостійність визвольної політики, а український націоналістичний рух дав доказ, що він діє в усіх обставинах тільки по лінії українського національно-державного інтересу.

Події того часу і наступних років доказують тез, що досьогоднішні дії революційно-національного руху, всі втрати і жертви не були даремні: український народ виказав себе вповні свідомим і зрілим до державного будівництва.

Українське державно-визвольне діяння викликало дуже скоро зі сторони німців удар і репресії спрямовані проти ОУН і цілого народу /терми, концтабори, знущання й виголоджування цивільної людности/. ОУН і народ той удар видержали, а українська революційно-визвольна боротьба перейшла знову в нову фазу, фазу рівночасної боротьби на два головні фронти: проти німецького і проти московсько-більшевицького імперіялізмів. Все в самих початках /кінець 1941 і початок 1942рр./ німецька політика тотального грабунок і насильства створила своєрідну атмосферу /тло/ для зросту політичної свідомости мас. Не зважаючи на масові ерешти, розстріли та інші форми німецького терору - ОУН на всіх українських землях не тільки відстояла морально-політичні позиції революційно-націоналістичного визвольного руху, але й створила практичні передумови для того, щоб перейти в організовану самооборону й наступ. Цей шлях позначений великими жертвами передових активних революціонерів, організаторів Української Революції: Дм. Митрон-Орлик, Іван Климів-Легенда, Мик. Лемик і ряд інших, що кров'ю підтверджують незалежну волю народу жити на своїй землі вільним життям. По всіх областях України наростає революційна дія. Молодь Осередків і Східних Українських Земель, що вийшла цілою зі смертельних спустошень минулих двох десятиліть советської системи, знайшла в ОУН місце для свого національно-визвольного змагу.

Діючи фактично у всеукраїнських розмірах ОУН накреслює виразні лінії своєї політики. В Постановках Першої Конференції осінню 1941р, Другої Конференції в квітні 1942 року, і Третьої Конференції ОУН в лютий 1943 року та в усіх численних виданнях ОУН з'ясовано виразно протинімецькі й протибільшевицькі позиції, розроблено нові політичні та організаційні напрями на нову дієвість. Зокрема Третьою Конференцією постановлено творити окремі збройні осередки організованого народу, тобто рама революції, що має виявитися як організований політично-збройний чин. Практичним вислідом дій Організації поруч загально-пропагандивних здобутків - було поширення організаційного апарату та покриття цілої української території організаційно-

мережоп, розбудови та закріплення організаційної сітки у всіх суспільних верствах /зокрема в селянстві, робітництві/, поглиблення політичного та пропагандистного вироблення членських кадрів та тісне пов'язання дії ОУН з народом й його життєвими інтересами.

1942 рік позначився посиленням німецького терору, зокрема загрозливими акціями масових вивозів до Німеччини на каторжні роботи, високим робітником та здирством із селянства харчевих контингентів. Опинюючи таку акцію як акцію розраховану на фізичне винищення народу, ОУН обстоювала в боротьбі з ворогом ті найбільше життєві справи широких мас - виступала з протидією, підняла і змобілізувала нарід до охорони перед тим масовим знищенням. Через те кличі й пропаганда і дії ОУН ставали чимраз більше зрозумілі й близькі широким масам цілої України, які поступово включувались у безпосередню боротьбу з ворогом.

В цей же час на переломі 1942-43рр. творяться військові відділи на рівних теренах українських земель з метою, передусім, організаційно-самостійницького охоплення людського елементу загроженого з одної сторони німецьким знищенням, а з другої сторони большевицькою пропагандою та дією червоних партизан на наших землях. Проти тих дій треба було повести протиакцію, щоб не допустити до заняття червоними партизанами українських теренів, щоб не допустити до большевицького балачення народу, що міг би шукати в них охорони перед німцями. І в кінці треба було дати фізичний відпір на нищення червоними партизанами неподатливих політично-свідомих одиниць, а то й цілих теренів.

Крім боротьби з головними ворожими силами /німці й большевики/ українські революційні військові частини мусіли охороняти нарід перед побіжними елементами, що діяли в той час ворожо супроти українського народу на українській землі. Це відноситься передусім до польських кругів, що ставали на дорозі українському визвольному рухові в безпосередній акції, або на послугах большевицького й німецького імперіалізмів, нищили індивідуальними атентатами й збірними акціями українські революційно-самостійницькі сили. Тому український визвольний рух на північно-західних українських землях /Волинь і Полісся/ і на ЗУЗ переводив протипольські відплатні акції, які були кінцевою передумовою прочищення терену й створення ґрунту для власного діяння.

На довшу мету завдання революційних повстанських частин лежало в тому, щоб стати мобілізуючим й вишкільним зв'язком для плянної розбудови збройних сил та організованого розгорнення збройної боротьби українського народу відповідно до потреб і вимог часу. Зокрема на Волині і Поліссі населення вже при кінці 1942 року почало маніфестувати свою готовість до активної збройної дії. В той час із поодиноких революційно-повстанських частин формується Українська Повстанська Армія /УПА/. Революційні частини Української Народньої Самооборони /УНС/, які діяли в Галичині вливаються в формацію УПА /осінь 1943 року/ і прибирають назву УПА - Захід.

На початку 1943 року ОУН згідно з Постановами III.Конференції заманіфестувала себе на позиціях революційно-військової дії й так почався етап збройної визвольної боротьби цілого народу.

Зміст цілого процесу підпільної й збройної боротьби з двома імперіалістами найкраще відзеркалюється й дістає завершення на новий етап - у Постановках Третього Надзвичайного Великого Збору ОУН, що відбувся при кінці 1943 року. Життя й практичне діяння у всеукраїнських розмірах винесло потребу певних змін і доповнень до питань програми, тактики та організаційних форм націоналістичного руху й визвольної боротьби. За основу до своїх вирішень Третій Великий Збір прийняв досвід здобутий діянням двох років /осінь 1941 - 1943рр./ на терені цілої України. Творчими силами націоналістів революціонерів всіх українських земель, Третій Великий Збір в першій мірі пішов на зустріч наставленню політичного активу середніх і східних земель України, що активно виділявся до державного вивалення, скріплюючи

всукраїнський фронт боротьби. Третій Надзвичайний Великий Збір дав доказ тісного пов'язання ОУН з цілим народом, його бажаннями й потребами.

В основу програми поставлено національний принцип порядку в світі, тобто ідею боротьби за вільну Українську Самостійну Соборну Державу і загальну ідею вільних народів, у самостійних державах. Ця загальна ідея що стосується не тільки до України а й до інших поневолених народів, український націоналістично-революційний рух поставив більшовицькому і німецькому імперіалізму мобілізуючу силу всіх заінтересованих поневолених народів. Видвигавши клич боротьби за визволення, за вільне національно-державне життя для всіх, Україна почала діяти в універсальному масштабі, охоплюючи своїми ідеями й політичними планами терен цілого Советського Союзу, чим накреслила далекосяглість своєї політики й піднесла провідну роль у боротьбі поневолених народів із Советським Союзом.

В розв'язці соціально-економічних проблем Третій Надзвичайний Великий Збір намічує образ Української Держави без визиску людини людиною при перерості приватного капіталізму /як у капіталістичних системах/ і без господарської експлуатації, та суспільного поневолення людини державою, при тотальних системах /як у більшовицькій Росії/. Для Української Держави намічує поєднання інтересів народу з потребами держави і дає їй напрямні незалежного існування й розвитку. Намічується поєднання вільної господарської творчості зі спільною організованою творчістю кооперації та із творчістю державних органів й установ.

Зміст постанов III Великого Збору надиханий потребами цілого народу, що із різних форм тоталітарного подавлення, невільничого визиску та ворожого нищення шукає можливостей для свого повного, вільного й творчого життя на всіх відтинках. Ці ідеї перерішили невідклично про те, що до національного визвольного руху ОУН горнулися народні маси, а видвигнення ідей вільних національних держав на руїнах ворожих імперіалізмів зв'язали в нами інші народи у спільній визвольній боротьбі.

УПА зорганізувала не лише українські військові сили, але стала прибічищем для бійців різних національностей Советського Союзу, які побачили недоцільність боротьби в Червоній Армії, або в німецьких військових формаціях. Вони порішили боротися за свої національно-лицькі інтереси в рядах УПА.

Для ширшого оформлення політичних основ цієї боротьби різних народів у всесоюзній ширині, зібралися в листопаді 1943 року I Конференція Поневолених Народів Східної Європи й Азії, в якій взяло участь 39 делегатів від 13 народів Советського Союзу. I Конференція визначила шлях боротьби поневолених народів проти імперіалістів, за здобуття своїх незалежних самостійних держав, за повне визволення народів й людини. Вона намічає:

- а/ єдину лінію боротьби зі спільним ворогом,
- б/ спільну тактику боротьби,
- в/ забезпечення постійної співпраці, щоб революційна боротьба була організована й не носила стихійного характеру.

Конференція Поневолених Народів розвинула ідеї, які стали підставою не лише планів але й фактичного /дійсного/ діяння проти советських сил, яких фронт зокрема понирився по закінченні другої світової війни.

I Конференція Поневолених Народів знайшла свого перемника й реалізатора. На ідеях, та політичних напрямках I Конференції Поневолених Народів, створився й розвинувся Антибільшовицький Блок Народів /АБН/. Число народів заінтересованих в розвалі СРСР збільшилось, бо більшовики захопили безпосередньо окупацією або посередніми впливами через своїх вилучників, не лише переважачу кількість європейських країн, але й великі області позаєвропейського світа. АБН ставить собі завдання: з'єднаними шляхами заінтересованих народів спричинити розвал СРСР, та на етнографічних землях побудувати самостійні суверенні дер-

зави. Реалізуючи концепцію АБН український революційний рух реалізує не лише плани I. Конференції Поневолених Народів, але й програму III. Великого Збору, що ідею національних держав /національний принцип/ видвинув як універсальну /загальну/ концепцію порядку в світі.

1944 рік пройшов на українських землях під знаком розбудови організації, а передусім збройної сили народів, а далі під знаком очищення українських теренів і середовищ від ворожого українському визволенню елементу: кіннотні нидівні відділи червоної партизанки, протукраїнські групи та організації - зрадницькі вислужники, секоти, донощики.

В супроводі поступового відступу одного з імперіалістів /німців/ з українських теренів, український визвольний рух приготується до захоплення другим імперіалістом /більшовиками/ всіх українських земель. Загрожені в своєму існуванні, навіть найбільш хиткі й опортуністичні елементи побачили одинокий вихід тільки в боротьбі.

За ініціативою УПА і ОУН створюється в червні 1944 року всеукраїнський провідний центр під назвою Українська Головна Визвольна Рада /УГВР/. УГВР це найвища влада України на час поневолення й боротьби аж до створення уряду в вільній Українській Державі. Вона зорганізована із усіх самостійницьких сил українських земель, з усіх середовищ і з усіх партійних кругів, що прийняли шлях революційної боротьби за УСРД. УГВР розділяючи свою владу на законодавчу, виконну й судову, побудована на демократичних засадах. Вона являє собою державну владу на час поневолення і тому сповняє завдання українського передпарламенту /збір цілої Ради й Уряду, Генеральний Секретаріат з Головою Ген. Секретаріату на чолі/. На чолі УГВР стоїть Президент з Президією, а Генеральний Суддя зі Судом та Генеральний Контрольний з колегією стоять на сторожі законності й правопорядку.

Основною ціллю й завданням УГВР є: об'єднати й координувати дії всіх самостійницько-визвольних сил українського народу на всіх землях України і поза ними, та репрезентувати і керувати всією національно-визвольною боротьбою українського народу аж до здобуття державності й створення органів незалежної державної влади на Україні.

Прийнявши такі основні заложення, УГВР намічує народоправний /демократичний/ порядок побудови устрою української держави, себто сам народ всенароднім предстванитвом /вибори, парламент/ вирішить форму влади в українській державі, що мусить забезпечити його інтереси....

УГВР не бореться за владу в будучій Українській Державі - вона тільки підняла важкий обов'язок керування визвольною боротьбою. В новій дійсності, коли знов всі українські землі наїшлися під більшовицькою окупацією ОУН, УПА, УГВР є революційно-оперативним /дієвим/ авангардом українського визволення. ОУН продовжує боротьбу, шукаючи в новому невідомому положенні нових прийомів. Свої організаційні форми пристосувала Організація до потреб ще гострішої конспірації і підпілья для забезпечення перед донощитвом, деморалізацією і розкладом ворога. УПА підриває свідомими акціями ворога, здобуває на ньому воєнні засоби, та стає в обороні народу, протидіючи насильному переселенню, відбиранню транспорту в'язнів, караючи шкідників і зрадників.

Український Революційний Провід організує акції для протидіання більшовицькій політиці /бойкот виборів, саботування заряджень влади/. Український визвольний рух ширить в українському народі, в Червоній Армії, серед мас цілого СРСР - пропаганду боротьби за волю, за УСРД за новий соціально-економічний лад безкласового суспільства, де не буде штучного поділу на поборошчі себе класи, а гармонійне життя і співпраця всіх суспільних шарів. Україна несе перед цілим світом ідею перебудови СРСР на вільні національні держави. Українська зовнішня політика бореться у міжнародньому середовищі за самостійницько-державницькі права України.

Українська визвольна боротьба приносить великі жертви, але українські самостійницькі круги проходять свій кривавий шлях свідомо з

власною підметністю /активністю/, бо знають, що історичний ворог змагає до цілковитого знищення української нації, а без цієї активності й охорони-визвольної боротьби згинуло би багато більше українців.

Україна як політичний чинник перестала би може й існувати. Тому цілий нарід, за винятком пасивних опортуністів й ворожих вислужників, не жде на ласку долі, а підготовляється до вирішальної хвили, остаточного змагу й перемоги. Український націоналістичний визвольний рух виправдує себе в безнастанній боротьбі за найвищі ідеали й підтверджує своє історичне значення у вирішальних хвилинах життя народу. В своїй Деклярації на закінчення другої світової війни /травень 1945р./ Провід ОУН каже: "Ми, Провід Організації Українських Націоналістів, далі залишаємося з народом на полі бою нашої визвольної війни на наших окупованих землях. Рам'я об'єднання з революціонерами і повстанцями ідемо в першій лінії до дальшої боротьби за волю. Ми знаємо і віримо, що недалекий вже час остаточного визволення українського народу й створення Самостійної Держави і цю віру передаємо народові. Ми хочемо разом з народом дійти до остаточної Великої Меті. Ми далі несемо й понесемо наш великий прапор, що на ньому написані слова:

"Смерть большевицьким окупантам!"

"Хай живе фронт поневолених народів!"

"Вічна слава впадшим героям!"

---0000000---

"МИ ГОРДИ - З ТОГО, ЩО ДОТЕПЕРІШНЯ П'ЯТИРІЧНА ВІЙНА УКРАЇНИ ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ І БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ЗАГАРЕНИКІВ БУЛА ВЕДЕНА САМОТНЬО, ВЛАСНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, ЛИШ В СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ, ТАКИМИ Ж, ЯК І МИ, БЕЗДЕРЖАНИМИ НАРОДАМИ, І ЩО В НАШІЙ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ МИ НІ ВІД КОГО НЕМАЛИ КРИХТИ ДОПОМОГИ ЧИ ЗРОЗУМІННЯ І НІЯКОМУ ЧУЖОМУ НАРОДОВІ НАШ НАРІД ПОДЯКОЮ НЕ ВИНЕН.

МИ З ПОДИВОМ І З ПОШАНОЮ СХИЛЯЄМО НАШІ ГОЛОВИ ПЕРЕД НЕПОХИТНИМИ ЗАВЗЯТИМИ СІРИХ, БЕЗ ІМЕН ГЕРОЇВ БУДНІВ, ПЕРЕД ПОСВЯТОЮ І САМОВІДРЕЧЕННЯМ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА, УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА І ЮНАЦТВА, ЯКІ В ЩОДЕННІЙ НЕБЕЗПЕЦІ ДЛЯ ЖИТТЯ І З НАЙВИЩОЮ ПОГОРДОЮ ДО СМЕРТИ, ВСІМА СИЛАМИ ДОПОМАГАЮТЬ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ."

/Із звернення Проводу ЗЧ.ОУН до всіх українців на чужині./

---0000000---

ПРИКЛАД НІМЕЧЧИНИ А НАШІ "РЕАЛІСТИ"

Живе на Україні порода так званих "реальних політиків". Їх політику колись чудово охарактеризував Іван Франко: "Ми дякуємо Найяснішому Цареві за те, що ласкаво зробив для нас. Просимо і далі нас Своєю ласкою не занедбувати" цитує з пам'яті - Хорони Боже, нічого не робити, щоб могло того чи іншого "найяснішого пана" роздразнити. І навіть тоді, коли тим "найяснішим" був Нерон чи Калігула, і тоді "реальні політики" їхали навіть зза кордону до них, щоб запропонувати свої послуги. І поїї лили на голови тих, що бунтувалися, повстання робили і думали про свою правду в своїй хаті: це були "утопісти", "руїнники народу" і пр. "Бо і до чого те все допровадило? Чи вдалося їм щось, тим бунтарям? Чи щогось досягнули?... От лише руїну та смерть викликали таї вже!" - нарікають "реалісти".

Не полемізувати з тими "реалістами" має тут замір. Лише показати їм приклад Німеччини.

Німеччина хотіла заневолити Європу і нашу Україну.

Та їм діло, слава Богу, не повелось. Але не про це мені тут ходить, а про щось інше. Ось наприклад є народи, які билися по отороні союзників - коцоби Французи або Поляки, а по війні ними і одна і друга оторона не ікваніться, так як Німеччиною. Проблема Німеччини не оходить з порядку

дня світової політики. В Англії просто говорять, що без відбудови сильної Німеччини не може існувати Європа. Ідуть на уступки Німеччині, навіть наражають себе на незадоволення Франції. Так само в Америці. А Росія виразно ставить на німецького коня; готова в угоду йому навіть знов обкряти Польщу.

Всі пишуть і визнають великі, під деяким оглядом, прикмети німецького народу: його дисциплінованість, звичку до праці, упертість і велику боєву потенцію. Німеччина страшно програла війну і страшно за неї покутує; здвється - розтоптана вижрає. Але побідники друкуються не за здобич на вій, а за її... прихильність до себе!...

"Реальні" політики сказали би: і треба вам, Німцям, того було? І пощо воявали? Чи осягли що мудрого?... Але політики "реальні", цебто ті, які розуміють, що таке політика та що її роблять лише з сильним партнером, - кажуть: так, Німеччина програла, але німецький нарід виявив при тій такій силі і енергії, що знов варта числитися; що варта її мати по своїм боці. Ці вартості є такі, що їх не можна ні зважити, ні зміряти, ні перелічити і тому вони для тупо-думних "реалістичних" матеріалістів не існують.

— Але вони існують як велике рушійне сила для тих, які знають, що ці "імponderабілія", що ці "незримі" духові вартості творять матеріальний реальний світ; що ця велика потенція, обернена в злий бік, можна обернути в добрий. З Савла може вийти Павло - але ніколи з тих, ні зимних, ні гарячих, які цілують "для святого спокою" руку кожного нового пана. Ці не мають вартостей, потрібних для життя. Тому чи переміг чи не переміг - завжди відіграватиме в політичному житті роль той хто ці вартості посідає. І навпаки, трусливі і туподумні "реалісти", що стелються перерд кожною навалом, ратуючи своє марне життя, в нікого не виключать ні пошани, ні охоти мати їх за партнера. Це наука і для нас. Коли Україна не горіла вогнем спротиву проти, перш Ленінського, потім Сталінського, а відтак Гітлерівського, а потім знову Сталінського режиму - ніхтоб "не гавкнув й не лайнув" на її крики про поміч. Колиж світ починає прислухуватися до її голосу з московського льоху, то лиш завдяки тим "шибайголовам", а не "реалістам". Завдяки їм світ починає набирати пошани для незнищеної енергії нашої, хоч переможеної але непокошеної нації.

Ця пошана буде зростати, лише треба не дати "реалістам" поховати живцем нашу націю в Сталінській термі і не виробити їй марки відвічно го раба, на якого ніхто не зглянеться ніколи. Треба крім того, щоб силе відважних знайшли опору на кличах християнської цивілізації, ясну політичну думку, якаб тій відвазі давала сенс.

Д.Д.

----- ДВА СПОСОБИ ВІЙНИ З РОСІЙСЬКОЮ ІМПЕРІЄЮ -----

/У світлі історичних досвідів/
/Закінчення/

Для США - не лежить в її плані ліквідація мілітарно-світового потенціону Німеччини, бо тоді світову роль США арбітруватиме Росія. Англійський же комонвелт порівняно з США менше ув'язимий для агресії Росії, а тому позиції США проти Англії стають слабкими.

До минулої війни в басейні Тихого океану між США і Росією в їх взаємному змаганні до опанування позицій в Китаї лежала Японія, яка творила собою природний буфер, що з'якушував стиск США і Росії в Китаї. Після минулої війни США і Росія зіткнулись безпосередньо. Опанування Росією Китаю безпосередньо порушує позиції США на Тихому океані при відсутності реалізуємого чинника супроти Росії у вигляді довіреної Японії. Ця ситуація ослабила позиції США на Тихому океані супроти Росії. Змагання США за втримання і зміцнення своїх позицій в Китаї об'єктивно прикриває як оборонний вал позиції комонвелту в

Індія і Австралія, які розташовані позаду Китаю, Кореї, Філіпін.

Розподіл Російської імперії привів би до усунення її з сучасних децидуючих позицій на Тихому океані, а тоді роля сучасної розгромленої Японії в Китаю і прилеглий сфері Тихого океану стала б не буферною між Росією і США, а вирішальною, що загрожувала б істоті позиції США на Тихому океані. Мати сам-на-сам на другому березі Тихого океану або одну Росію, або одну Японію для США однаково рівнозначне втраті основних позицій на Пацифіку. Тому для США в прямому інтересі є мати й Росію і Японію як взаєморевалізуючі сили. Нині Японія є ослабленою, США потрібно мати також і Росію - ослабленою, а не розчленованою на її, складові частини, бо розчленована російська імперія не може бути в басейні Тихого океану силою, яка зрівноважувала б Японію.

Взаємно-зрівноважуючі, приблизно з однаковим потенціалом сили, Японія і Росія в басейні Тихого океану забезпечують посідання позицій США. Тому на сучасному етапі світових відносин в інтересах домінуючого напрямку політики США, є ослаблення, а не ліквідація російської імперії.

Нині, міркуючи географічно-формально, позиції США на Тихому океані є сильнішими ніж перед 1940р., але політично вони є ослабленими, бо США проти Росії стоять "сам-на-сам".

В цій ситуації позиції В.Британії і Комонвелту, як згадано вгорі, становляться географічно-запільними, а політично арбітражними - США і Росія. Зберігаючи імперіальну суть Росії, як ослабленого до якогось опівмірного сучасному станові Японії рівня, США посідають суверенну домінуючу ролю в Тихому океані, спираючись на реалізацію Росії і Японії між собою.

Вилучення, чи на довшу мету затамування еventуального імперського потенціалу Німеччини не є в плані дальшої політики США, бо при збереженні Росії як імперії, що зрівноважуватиме Японію на Сході, треба мати зрівноважуючий чинник і на заході, яким може бути тільки Німеччина супроти російської імперії і одночасно вона зв'яже руки В.Британії.

Таким чином провідні лінії сучасної політики США можна схарактеризувати як стремління зберегти існуювщу до війни 1914-18рр. політичну структуру світу - лише з переміщенням питомої ваги поміж окремими партнерами. В цій генеральній лінії і політика Росії є тотожною політиці США з тією різницею, що кожний з партнерів у сприятливому для двох концернті стремить посісти переважне місце, більшу питому вагу. При ліквідації мілітарно-світового потенціалу Німеччини позиції Росії супроти США в басейні Тихого океану стануть домінуючими, переважними, бо Росія має вільне запілля на заході і крім побережжя Тихого океану, на своєму березі політично опанований Китай, Корея, а США лише свій материк і віддалену від театру розгри і в ліпшому випадку неутраляну Південну Америку. Сучасна позиція США в Японії при конфлікті з Росією стала б для неї вульканом, а не випадковим базисом. Тому Рузвельт був проти інвазії з Балканів і "м'якого підчерев'я", бо та концепція інвазії загрожувала істоті російської імперії.

Для Росії /СССР/ розрієт імперії у висліді війни скрізь зайшов у конфлікт з точки взаємної загрози з США: Камчатка, Аляска, Японія, Корея, Китай - коротко ціла сфера Тихого океану.

Зі всіх тих точок і сфер тимчасово усунулася Англія, розставивши форпости - суверенну Бірму, домініони Індостан і Пакістан, суверенізований мусульманський світ і заангажовані в Турції, Греції, Ірані - США, з яких позицій США намагаються компенсувати себе за ослаблені позиції в Кореї, Китаї, Японії і басейні Тихого океану.

Англійський комонвелт - Австралія, Канада, Південно-Африканська Унія, Нова Зеландія, суверенізований мусульманський світ, домініони Індії - Пакістан і Індостан і самі острови В.Британії мають оборонний вал на Алясці, в Японії, Китаї, Близькому Сході мусульманському, в Туреччині, Греції, які обов'язані американцями. Цей вал більше захищає Англію, ніж США.

І в цьому лежить причина підвищеної політичної активності США супро-

ти СРСР при відносній пасивності Англії. Перед Росією перспектива не походів Володислава VI., Карла XII., Наполеона I., Вільгельма II. і Гітлера на "московські простори", в яких вони погубились, а поверчен-ня дірки в цьому надутому міхові /СРСР/ через Севастополь, Порт-Артур і інші Цусіми, а їх було й є дуже багато, і через ті дірки вийде дух і дуна та умертвіє тіло імперії.

Тут приходимо до синтези великих діл і малих людей. В 1854-55рр. В.Британія катастрофально розгромила російську імперію, але в середині неї ані ворухнулись: поляки спромоглися на повстання лише в 1863 році і були розчавлені, бо... дід автора цих рядків, миколаївський солдат, який, провіввавши одинадцять місяців у Севастополі на Малаховому кургані, вернувся у свій варшавський гарнізон - "уомирив" повстання поляків.

Хіба винна в тому Англія, що поляки підняли повстання лише через 9 років після севастопільського погрому Росії, коли до них, в Польщу вернулись і встигли привести себе до ладу погромлені російські гарнізони? А решта поневолених Росією народів, за виключенням Кавказу, взагалі не ворухнулись.

Хіба Японія винна в тому, що ми: українці, поляки, білоруси і інші - після погрому Росії в 1904-5рр. підняли соціальну революцію під проводом російського імперського "пролетаріату", а не національні революції проти Росії? Хіба В.Британія винна в тому, коли вона "ліній Керзона" в 1919р. фактично контрастнувала Берестейську умову України з Німеччиною і іншими державами про кордони України з Польщею і цим дала Польщі й Україні проєкції політичної системи на сході на теренах російської імперії, а Польща закотила на спілку з Москвою другого Андрусова коштом України - Варшавської умови 1920р. з урядом УНР і Ризької з урядом СРСР у 1921р., щоб поділитися Україною. Цим Польща дала Україні внутрішній заколот і розкол, відобрала від України і протиставила собі 15-20 галицько-волинських дивізій. А у висліді? - Польща дістала через тридцять літ ту ж ліній Керзона із втратою/на додаток/ суверенності й самої Польщі /поділ Польщі 1939р. між СРСР і Німеччиною, відродження "суверенності" Польщі в 1945р./.

Інтенції повторення третього Андрусова у малих людей "Великої Польщі" і деяких її покровителів і нині існують. Виследи тих інтенцій наперед приреченні. Чи винні автори "лінії Керзона", що в українців в той час не знайшлося 10 дивізій для обсаження цієї лінії? Чи винні вони й в тому, що в 1920р. уряд УНР варшавською ганебною умовою з Польщею перекреслив ліній Керзона та підготував Україні другий Андрусов у Ризі в 1921р.?

Про що йде? В.Британія протягом останньої війни послідовно, вперто й неухильно намагалась здійснити свої, великобритійські, цілі війни - розгромити Німеччину й одночасно розвалити Росію, усунувши її зі світової розгри. В цьому останньому плані англійська політика радикально протиставилась політиці США, яка послідовно й неухильно здійснюєчи свою політику мілітарно розгромити Німеччину й одночасно зберігти російську імперію. У проблемі мілітарного розгрому Німеччини Англія і США йшли спільно, у проблемі Росії вони йшли в діаметрально протилежних напрямках, бо мілітарний розгром Росії рівнозначний політичному розвалові її. Ця діаметральна протилежність інтересів у проблемі Росії між В.Британією і США, була задовго до війни 1914-18рр. і 1939-45рр. і є вона нині.

Бо єднає Англію і США в їх антагонізмах з Росією? Росія для США стала засильною і її треба ослабити, але зберігти як імперію, звівши її до кордонів, скажімо, 1939р. Росія для В.Британії, як імперія, і з-пер 1914р., і 1939р., є в засаді ворохом, бо на неї завжди зіпреться Німеччина для свого відродження проти Англії. Англії потрібно усунення Росії з Європи, як одного з вирішальних чинників конструкції європейської політичної системи, а це значить усунути Росію від кордонів 1939р. як можна далі на схід, з метою її політичного виселітання з європейської системи. Зараз напр., і Англія і США за відсунення Росії на схід, за

ослаблення її, але до якої межі? Тут наступають кардинальні розходження, які назовні виступають в парадоксальних, на перший погляд, формах:

Англія від 1919р. неухильно впроваджує для західного кордону існуючого СРСР "лінію Керзона" і нині вважає східні кордони Польщі за остаточні. Натомість США устами своїх окремих політиків вважають нині Польщу "розчленованою", цебто дають проєкцію поширення її кордонів на схід. Ця позірна парадоксальність в простому поясненні: для Англії, уклавши Польщу в лінію Керзона, в яку Польща ніяк не хоче вкладатися, слідує лінію Європи з Росією можна тоді перенести в район Волги-Дону і Передкавказзя, цебто створити на сході Європи, на просторах російської імперії, нову радикально-відмінну від існуючої, політичну систему. Для США - перенесенням кордонів за Збруч чи навіть на Дніпро /на що Росія при біді охоче пристане і повторить Андрусів 1667р. і Ригу 1921р./ політичну систему Російської імперії залишає незмінної якості і цим перекреслює політичну систему, започатковану в новітній світовій політиці лінією Керзона в 1918-1919рр. Простіше: коли є "лінія Керзона", в політичній розгрі є Україна, коли "лінії Керзона" немає, чи вона перекреслюється - зі світової розгри виключається Україна.

Відділення України від Російської імперії є винятком наріжного каменя з-під неї. Без України перестав існувати в своїй сучасній ролі Російська імперія. Тому політична проблема суверенності України має вирішальне значення для перебудови цілої політичної системи світу.

Тому ділення України по Збручам, по Карпатах, по Дніпру в любих політичних комбінаціях є лише регулюванням сили й питомої ваги російської імперії при незмінності основних інтенцій - збереження сутності цілої світової політичної системи й ролі в ній російської імперії.

"Лінія Керзона" є до певної міри, з досить значним обрізанням життєвих географічно-матеріальних інтересів України, які ще підлягають ревізії в нашу користь, - геополітичним кордоном української національно-державної суверенності й інтегральності українського простору.

Питання ревізії лінії Керзона, як політичної конструкції розмежування двох просторів - українського й польського, є питанням світової політичної розгри; зберегти лінію Керзона як принцип в еventуальному конфлікті з Росією рівнозначне політиці на розчленування імперії, пересунення кордону Польщі далі на схід - на Збруч чи й Дніпро - рівнозначне політиці на збереження російської імперії коштам прирізування чи відрізування від неї частини країни, політика збереження імперії через регулювання обсягу посідання і сили її позиції в світі. При "тісних" обставинах Росія погодиться на лінію Збруча, і на лінію Дніпра, перекреслюючи лінію Керзона, коли її не буде сил зтримати.

Але чи дозволить Україна перекреслити лінію Керзона й перенести її на Збруч чи Дніпро?

Це є основною проблемою міжнародних відносин у сучасній розгрі В.Британії, США і СРСР /Російської імперії/.

Тому в невідкличній світовій війні вочою Україна буде на політичній позиції лінії Керзона, фактичний її перебіг усталить суверенна Україна й суверенна Польща. Ревізія політичної концепції лінії Керзона рівнозначна виголошенню війни України.

М.М.

П.Карпін.

ЯКИМИ МЕТОДАМИ ДІЄТЬ КОМУНІСТИ

Щоб дошкульно бити ворога та перемогти його потрібно ворога добре знати, визнати його середники, якими він діє, його тактику й методи. Цю справу ніколи не можемо легковажити. Бо більшовицька зграя застосовує найхитріші методи - ми це добре знаємо, але не завжди їх визнаємо, чи надаємо їм належної уваги. Тут хочемо згадати нашим Читачам на ті методи й засоби, які застосовувала Москва з своїми п'ятьма колонами

в Італії, щоб захопити її до своїх рук та встановити там "щасливе і радісне життя". Італія в 1948 році переживала сильну політичну кризу, про яку мало хто знав. Комуністична Москва дуже хитро й рафіновано до найменших дрібниць опрацювала план легального захоплення влади італійськими комуністами. А для цього були змобілізовані величезні сили, фони, засоби і ін. Але одначе комуністи цей бій програли. Вони програли тому, що в своїй боротьбі за комуністичну владу знехтували релігійну ідею, а опиралися виключно на матеріалістичні догми.

Лише в 1944 році Рим був захоплений американцями, та зразу до Риму стали літаками прибувати італійські комуністи, що пройшли вишкіл в СРСР. Серед них знаходилась і значна кількість росіян, що добре володіли італійською мовою, знали докладно Італію, її уклад життя, звичаї і т. д.

Певно, що таких росіян підбирали, щоб вони з обличчя були схожі на італійців. Але крім того до Італії прибули і "чистокровні" росіяни, які мали обов'язком бути генеральним штабом керівництва революції, які підготували італійські комуністи. Всі ці прибувші з Москви вишколені агенти негайно використовувачи військовий час розлізлися по всій Італії. В той же ж час до Італії з СРСР стали прибувати цілі ешелони та пароплави величезної кількості паперу, у якому в Італії в той час була велика криза. Ввесь цей папір призначався для майбутньої "діяльності" п'ятої колони в Італії. Частина паперу навіть продано на "шварц", щоб здобути гроші для компартії. Все золото й коштовні речі, які знаходилися при Мусоліні підчас його захоплення партизанами в Данго стало власністю Москви. Золото було спочатку скрите в Комо, а потім перевезено до ЦК компартії Італії, як "московський фонд" на комуністичну працю. Знаменним і характеристичним є те, що всі ті партизани, які замордували Мусоліні та захопили золото - нині є розстріляні. "Мертві - мовчать". Та крім мусолінівських скарбів, службовці державної фабрики грошей вкрали з неї кліші грошових знаків, надрукували невідому кількість грошей, а кліші потім повернули. Поліція, що перекладає в цій справі слідство нічого не викрила, бо...була засмічена комуністами.

Крім того з Польщі, з СРСР, з советської зони Німеччини до Італії в руки комуністів легально і контрабандою перевозився різний крам, щоб в необхідний момент пустити його в рух. Крам продавався під советською маркою, як доказ, що в СРСР "все є" що життя дійсно там "радісне й щасливе". Гроші йшли до рук компартії. Комуністичні агенти, комуністичні школи, курси пропагандистів і агітаторів широкою мережою охопили всю Італію. Пропаганда і агітація до себе притягала мільйони людей. Вживалось найширші методи. Напр. одним з методів - це була пропаганда двох комуністів. Один з них виступав як правдивий комуніст, другий немов би його "противник". Вони зупинялися в місті на пішохідній вулиці й гаряче одне одного розпочинали суперечки, пінилися, розмахували руками, кидалися один до другого з п'ястками, вигукували. Негайно навколо них збиралася зацікавлена публіка. Прислухалась, втручалась в розмову і...ціль досягалась. Розпочався мітинг, у якому правдивий комуніст переміг і "ворог" був переможений. Тут же роздавалися леточки. Справа була зроблена. Два "вороги" розходились різними вулицями, щоб потім по приятельськи зустрітись в ресторані та посміятись з "наївної публіки".

Комуністичні листівки наводнили всю Італію й обіцяли все і вся. Воляком обіцялося найкраще життя, селянам - землю, робітникам добру платню і фабрики, всьому населенню - рай на землі. Поряд з військовими касернями відкрито комуністичні, "півнушки", кантини, де воjakів обслуговували "готові на все" гарні продавщиці. Одночасно з такою величезною комуністичною акцією, пропагувалася величезна ненависть до всього не комуністичного. Ненависть була тлом діяльності комуністів в Італії. Вона вповзалася в усіх. Проповідувалася все нищити, ненавидіти, руйнувати. Тобто наріз підготовлявся до стихійності, до жорстокого бунту проти некомуністичних елементів. Це була спеціальна підготовка мас до майбутніх подій. Компартія з наказу Москви улаштувала в Римі величезну демонстрацію під назвою "Зібрання миру". Демонстрація мала за ціль

доказати масам, що коли хоче вона миру, мусить при виборах голосувати за Народний фронт, тобто за комуністів. Демонстрація притягла до себе мільйони населення. Вона пройшла вулицями Риму й спрямувала до могили невідомого воєнка. Попереду демонстрації три найгарніших дівчини, одягнені в одяг робітників, несли величезного "голуба миру", за ними йшли колони жінок, що мали вбитими на війні своїх чоловіків, синів, родичів. Всі жінки мали на голові червоні хустки. На могилі невідомого воєнка виголошено "палкі антиімперіалістичні" комуністичні промови. Вихвалявся ССРСР, плямувався Гітлер, Мусоліні а з ними весь режим Італії. Крім таких мирних демонстрацій комуністи час від часу улаштували й свої боеві демонстрації. По вулицях міст Італії, а особливо в Римі час від часу демонстрували озброєні колони комуністів в повному військовому виряді. Промовці закликали до "прямих дій", до захоплення в разі потреби, влади, вихвалялися запасами зброї, мільйонною комуністичною армією та натякали слухачам, що можуть озброїти весь нарід.

Серед селян оповідалося які є щасливі селяни в Польщі, в Чехії, Угорщині, Румунії, Югославії, Болгарії, Альбанії, а особливо в ССРСР, де земля поділена без грошей, де селяни працюють у власних колгоспах, де всім керує Сталін.

Під час таких комуністичних банд, агітатори показували селянам виготовлені плани розподілу землі в Італії для кожного села, показували гербовий папір, оголошували списки селян яким і по скільки буде наділено землі. І у селян по такій пропаганді залишалось враження, що до розподілу землі все готове, лише б комуністи прийшли до влади. Проти церкви комуністи боролися в двох напрямках. З одного боку вони агітували проти попів, папи римського, монахів і т.д., а з другого боку заявляли, що комунізм не протирічить християнству а є повним виразом такого. Комуніст Скатоїні видав книжку, у якій було надруковано повно різних "документів" з "архіву" Ватикана, в яких свідчить, що Ватикан "втручався" в справи італійського уряду. Політбюро наказало всім комуністам відвідувати релігійні демонстрації, церковні богослуження, але бути обов'язково в червоних шаликах та з п'ятикутною червоною зіркою на маршарці. Силует Гарібальді був зображений на фоні п'ятикутної зірки при чому комуністи тлумачили його масам, як образ св. Йосифа.

Комуністи створювали різноманітні, зовсім невинні, наукові, філантропічні, гуманітарні і інші суспільно-громадські товариства, до яких притягалося до праці кваліфікованих громадських діячів, науковців, інженерів, що нічого спільного з комунізмом не мали. Але, коли розшифровувалось таке т-во, виявлявся глибокий зв'язок його з комуністичною партією. Щоб мати право вибору при голосуванні необхідно треба було мати від урядових установ посвідки - про "благонадійність". Комуністи вихали своїх людей до урядів і видавали направо й наліво комуністам посвідки про "благонадійність" та про те, що вони "антикомуністи". В Неаполі таких свідочств видано понад 30000. В Ланузо й Фнуї - 48000. Крім того в порядку саботажу було видано до 483000 свідочств з перепутаними назвиськами, роком народження, місцевості і тп. Це робилося щоб такі особи не могли прийняти участі в голосуванні. Підкупи, загрози, авантури застосовувались в широких розмірах, а в публичних місцях поширено списки тих осіб, "ворогів народу" які будуть страчені по перебранні влади комуністами.

Тут не можемо навести всіх деталей, методів комуністів в Італії, бо для цього потрібно було б написати цілі томи творів. Однак мусимо пам'ятати що комуністичні методи, як вони самі говорять є многообразні і многогранні.

Цілком впевнено можемо ствердити, що така, або подібна праця ведеться комуністами в кожній країні, де є п'ята колона. А де її нема? До комуністи в Італії не виграли - це є факт, але чому зупинилися другим разом. Тут треба лише ще більше загострити наду увагу, увагу українців націоналістів наскільки ми мусимо бути обережні в своїй роботі, та наскільки глибоко мусимо пізнавати комуністичну тактику, щоб

протиставити їй на кожному кроці. А до комуністи діють на кожному кроці про це свідчать такі напр. статистичні дані про численність комуністів в поодиноких країнах: Німеччина - 1909000 членів; Австрія - 150000; Англія - 52000; Франція - 1300000; Греція - 400000; Італія - 2300000; СРСР - 8000000; Бірма - 4000; Китай - 2000000; Японія - 6000; Палестина - 1400; Канада - 28000; США - 73000; Куба - 162000; Мексика - 25000; Аргентина - 42000; Бразилія - 130000; Чилі - 50000; Колумбія - 100000; Парагвай - 8000; Венесія - 20000; Австралія - 25000; Польща - 600000; Фінляндія - 28000; Малярія - 650000; Болгарія - 450000; Румунія - 500000; Чехословаччина - 1200000. Тут не подаємо кількості по малих державах. Але у всьому світі комуністів нараховується 19892000 членів комуністичної партії. Навпевно стільки ж і симпатиків або прокомуністичного наставлення осіб. Але скільки на було б комуністів у всьому світі - нашої ідеї, ідеї "Свободи народам", "Свобода людині" їм не знищити!

Вона переможе і це є свята правда.

---000000000---

М. Дмитренко.

"НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕ СЛАВА, ПО ПРЕЗ ШАВЛІ МАЄМ ПРАВА"...

/І.Мазепа/

"Нація це державний народ, або народ, що бореться за свою державність", - так звичайно окреслювати суть поняття нації наша ідеологія. Кожна інша людська спільнота, наділена певними означеними об'єктивними прикметами, не переростає поняття народу чи народності.

І в час довгої підпільної діяльності по програній в наших останніх визвольних змаганнях, жили ми змістом прийдешнього збройного чину. Обеззброєні довгими роками неволі, ми вперше освідомили собі, як дуже зв'язана наша доля з нашим військом і взагалі з озброєнням нашої суспільності. З тугою згадали ми часи збройної княжої слави, коли всі наші сусіди докладно знали, що треба далеко держати свої руки від України. Із занепадом ідеї княжого війська, коли перевелися князі Святослави, а російські, польські та інші загарбники потрапили видерти з рук українців, щит і ратище, а вклали лиш плуг і батіг, тоді і не зчувся наш селянин, як побіч чепіг появилася в нього на руках кайдани, не зчувся наш лицар, коли вклав голову в ярмо. Це були часи Великої Руїни, що виповняють період нашої історії від занепаду княжої держави до часів козаччини. Це підле животіння змінили щойно козаки, які перекували леміші знову на залізо зброї. Українська козацька держава, передвітник демократичних держав в Європі, зі своєю виборною старшиною та великими суспільними та соціальними вільностями, опиралась не на могутність пануючої династії князів, царів чи королів і не на чужинецькій допомозі, а на козацькій шаблі. Український селянин міг спокійно управляти рільню, гетьмани Сагайдачний, Хмельницький, Мазепа могли спокійно будувати школи й церкви, бо польський бундучний шляхтич і царський задрипаний дворянин знали, що спокон нашого рільника, вченого й нашого домового вогнища береже крива, гостра, вірна козацька шабля.

Вільне життя на дотепер не змешкалих Диких Полях, козацькі вільності, самостійність України у внутрішній і міжнародній політиці, по довгим безпросвітнім мареві польської панської неволі та в супереч російським імперіалістичним зазіханням, опиралися на силі козацької зброї. І тому орудувати зброєю на Україні в цих часах уміли мужчина, жінка, дитина і підліток. Рільник брав зброю зі собою в поле, старшинські дошки розважалися, полуючи зі зброєю в руках, та вразі потреби зміли висадитися в повітря разом із твердинею /славна оборона Буці/, козацький бурсак радо заміняв громатичку на мушкет. В цих героїчних часах на почесному місці в кожній вільній хаті висіли вислужена батьківська шабля і мушкет та чекали, коли долоні молодого нагруддя ролу стануть

міцні і гідні щоб переобрати батьківську славу та далі провадив батьківський визвольний труд.

І щойно російські царські імперіялісти зрозуміли, як дуже заважає їхній захланності українська зброя. Тому перше потягнення цариці Катерини, лютого ката українського народу, - це зруйнування Запорізької Січі, гнізда українських збройних сил, військової школи української молоді. Фізично зламавши головні сили українського збройного потенціалу винищенням українського війська, винищивши майже весь актив наш вивозами, каторжними працями, арештами /схожість метод царської і большевицької Росії/, царські імперіялістичні злочинці постановили ще й ідейно зломити Україну, вирвати її з рук зброю, скаструвати її духово, зробити народом - рабом, нездібним до власної оборони. Звідемі різні миролюбні ідеї: всілякі панславізми, соціалізми, пацифізми і тд. утопії, що мали своєю метою одне: обеззброїти українську націю і, роззброєну спокійно проковтнути.

Як історичний наслідок цього - фатальна постанова Центральної Ради на початку наших Визвольних Змагань, що українському народові, який розправляв якраз крила до самостійного життя, - військо не потрібне: озброєні солдати конавчої царської армії можуть вертатися до дому. Як же інакше поставив цю справу молодий большевицький уряд, який ще вчора підбурював товпу лозунгом: "Війна - війні".

А все таки десь по стародавніх хуторах широкої України, серед давніх козацьких нащадків не заржавіла козацька шабля. Старий прадід передав її своєму правнукові.

Так зродилася збройна боротьба полк. Коновальця, Петлюри та славних протибольшевицьких партизанів на Україні, що довгі ще роки по завершенні світового миру не давали спокійно спати енкаведівським посіпакам.

Вислужену зброю українського партизана і січового стрільця оглядав його син і скоро додумався, що збройні виступи УВО і ОУН як найкращий лік електризують смертельно хвору на зневіру націю та бойовим кличем лунають за кордоном. Час цей - це час нашого духового озброєння. Тоді остаточно кристалізуються ідеї, кладуться, прорубуються шляхи, формується ментальність нового українця. Ми вже знаємо що найвищий наказ дня, що без його сповнення не можна ні спокійно ороти ниви, ні сідати на шкільній лавці, ні спокійно опати серед сім'ї, - це здобуття УССД, а шлях до неї - це збройне повстання. І родиться в обеззброєній українській нації туга, велика, загальна: "Зброї нам треба, зброї нам дайте!" Про зброю мріє палкий революціонер, що із старим "мавзером" організує протикупантські боївки; про зброю мріє український зневажуваний мужчина й внак; зброї хоче ціла українська суспільність, що прийшла в Зелені Свята поклонитися могилам своїх Героїв та цей свій святий обов'язок мусить окупити нерівною боротьбою камінням із до зубів озброєних польською поліцією.

На 1939 рік довго здав пригнічений український велетень. Едав, як на єдину можливість випрямитися на весь зріст та спробувати сили своїх м'язів у боротьбі за свою волю. Його міцні, спрагнені долони гарячково докружили шукали зброї. Де лиш находив її, заховував пильно беріг, щоб ночами темними, під зеленими наметами лісів вкладати в свої незвичні долони святе, спасенне, витужене залізо - символ волі. Незручні пальці починали розуміти мову прецизної машини, незвичні вуха почали привикати до бойового гаму, незвичні очі почали твердо глядіти на кров чуку і власні рани.

Коли розвалилася одна з наших терем - Польща, до залишених магазинів, розбитих поїздів, таборів, покинутих втікавчими військовими частинами, не протягла наша суспільність рук за легкого для здобуття наживого, тільки позаздливо шукала зброї. Це ж бо український народ виходив із читальні і клубу в бойовий похід, це ж наша молодь із таємних ідеологічних гуртків переходила у військові формації.

"Німецька зброя - від німців" - верещать большевики. Правда - ми діставали від німців кулі, але в голові наших найкращих друзів. Нині

уже большевицької зброї у нас досить: незабаром можемо ми пишатися, до... большевики віддали нам її добровільно, але з хто вірить у це. Безперечно, вислужники НКВД не зрозуміють цього ніколи як і не розуміють в ім'я чого ми ризикнемо із їхнього "щасливого" життя та йдемо в негостинні ліси на нерівну боротьбу. Ця наша "німецька" зброя - це зброя, видерта безпросвітними ночами, на болотистих крутих стежках у небережних опричників, це зброя з насильно розбитих магазинів, це кривавий трофей наших молодих повстанців, це зброя пильно вибрана руками наших жінок і дітей по всіх безвищах нашої многострадалної батьківщини. Український народ дійсно доказав чуда, незнаного в історії: в часах найбільшого розвою бойової техніки самостійно зумів так озброїтися, щоб з успіхом протиставитися двом найбільшим мілітарним окупантам: гітлерівській Німеччині та сталінській Росії.

Вся наша нація нині віддає поклін зброї. В чому секрет цього культу що так неждано спалахнув серед найширших кіл нашої суспільності. Ясно, що цей культ - це найбільш зрілий вияв остаточної підсвідомої постанови всієї нації, що досить нам - жити життям підлого раба, що змушений безперервно, боляко оглядатися на дуло нагана гестапівця чи енкаведиста: це доказ, що Українці вже гідні жити самостійно, бо волю купувать ціною крові силою української національної зброї. І хоча нашому поколінню судилося поживати в нагірній термі народів, яку знала історія, в ССР наш народ не заломився. Уся наша суспільність порозумілася в одному: що можна буде жити тепер, у большевицькій дійсності, тільки зі зброєю в руках. Ідучи за інстинктом самозбереження, молоді і старі простягнули за зброю, із амбіцією здобути її самому. І коли всім недокровним нашим землякам, що зразу пішли на співпрацю з большевиками або навіть лише зважилися жити тільки легально, НКВД і партія не залишили жодної іншої волі, як тільки волю зраджувати власний народ - тоді ми, українська озброєна суспільність, в найбільш реакційнім, антидемократичнім, поліційнім режимі потрапили все таки заховати національну самостійність, фізично зберігти тисячі одиниць, які не озброєні, гинули б вже були в термах, під тортурами чи на засланнях, а інші змінили ганебну смерть за Сталіна на вічно зелений вінок славної смерті за власний народ. І хоча як це большевицьким опричникам неприємливо, хоч скільки вони проливають крові та точать смаженілої слини, - все таки навіть на сторінках своєї преси мусять признати, що український народ живе таки самостійно, згідно власних законів. Тим більше, що небажаного для ССР плоду вбити ні як не можна: він має сталеві зуби та озброєні руки, якими загрожує розсидити весь організм своєї самозванчої мачухи. Найважливіше, отже, це сталеві зуби, граната за поясом та "фінка" на плечах - символ та факт на основа нашої самостійності, нашої влади, нашої особистої гідності волі.

Тому український повстанче, пам'ятай:

1. Доки держить твоя рука зброю, доти Ти вільна людина: володієш смертю для ворога і для себе.
2. Зброя Твоя зрошена кров'ю українського народу, що з нараженням власного життя здобув її для Тебе: він жде на Твою оборону.
3. На Твою зброю дивляться шклясті очі Твоїх друзів-героїв із високим шибениць та змиті в сльозах очі Твоїх рідних, що караються по термах і засланнях, як не свого месника: отже не марнуй її, ніколи не віддай її в руки ворога.
4. Зброя Твоя зробила Тебе українським повстанцем: без зброї Ти кандават на герметичне м'ясо, скатованого трупа, каторжника, або проклятого зрадника.
5. Зброя це символ Визвольних Змагань Українського Народу: передай її неспляжнену своїй спадкоємцеві, щоб умів він берігти святого діла Незалежності України.

УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

/Коротка довідка/

I. З м і с т п и т а н н я:

Християнство в Русь-Україну прийшло за історичними джерелами у 9 ст. Датой формального хрещення Русі-України вважається 988 рік - рік прийняття християнства Великим Князем Володимиром Святим і його дружиною та містом Києвом. Ці факти, що баба Вел. Князя Володимира - Св. Ольга була християнкою, що частина дружини Вел. Кн. Олега була християнами /на мирних договорах Олега з греками частина посольства окладала клятву на Перуна, а друга частина по християнському способу/, існування церков у Києві відоме вже в 8 - 9 столітті, а на берегах Чорного моря, район Дону і старої Тмутаракані /Кубань/ вже в 5-6 століттях, стверджують, що християнство в Україні-Русі, як правильно діюча система релігійного життя існувало щонайменше 150 - 200рр. до формального хрещення Русі-України.

Новітні історичні і археологічні дослідження, зокрема зв'язані з т. зв. трипільською культурою і розкопками в місті Києві і його околицях, нітку християнства протягають ще далі і не є виключене, що легенда апостольства св. Андрія на Київських горах є історичним фактом. Наукові дослідження довели, що українська земля перед християнською ерою на суцільному її просторі була високо культурною, осілою хліборобською країною з густим населенням, а період між 4 - 3 століттям перед народженням Христа і від I - 6 століття по Христі, цебто разом біля семи-восьми століть в науці є, поки що білою плямою, ґрунтовно ще не дослідженою.

Тому дату хрещення Русі-України в 988 році треба властиво вважати датою легального оформлення християнства, як державної релігії, яка вже до того була широко-існуючою принаймі півтора-два століття. Цим, очевидно, треба пояснити й те, що акт хрещення Русі-України не викликав ніяких релігійних заколотів і потрясень на Україні.

Від 10 століття в Києві і на всьому просторі Русі-України існувала правильна система церковно-релігійної організації на чолі з митрополитом "Київським і всія Русі", охоплюючи своїми єпископіями і архієпископіями такі крайні точки - Новгород над Ільменем, Вільно, Холм, Перемишль, Львів, Суздаль, Володимир /останні два в сучасній московщині/.

До 16 століття, незалежно від різних державно-політичних змін, які заходили на Русі-Україні, "Київська і всія Русі" митрополія творила єдине церковне тіло, що через шість майже століть не знало жодних поважних хвороб - зрєсів, внутрішніх заколотів, розламів тощо, цебто зі здоровим внутрішнім життям. В цьому часі українська церква, де далі попадала в сферу ривалізуючих в християнському світі двох сил - Риму і Візантії. І хоч українська Церква своїм внутрішнім змістом і формою обряду та формальною приналежністю була частком Царгородської Вселенської Церкви /в її реєстрах числиться під 64 номером реєстру митрополії/, то все таки вона стояла осторонь від ривалізації Риму і Візантії і підтримувала лояльні фактичні відносини й з західними Церквами.

Московське митрополія, що виросла з єпископії Київської митрополії, а пізніше від неї цілком унезалежнилась і стала 62 митрополією Царської Церкви, спершись на політичну силу московського князівства, яке швидко зростало і консолідувалось в час занепаду Великого князівства Київського після татарської навали, а пізніше після державно-політичного занепаду Візантії /15 століття/ - ця митрополія реально стала одним з найсильніших факторів в системі східної Церкви, скерувавши всю свою енергію передусім на підкорення собі своєї колишньої матірної - київської митрополії.

Старо-московська князя держава зі своєю церковною митрополією, після упадку Візантії формально проголосила ідею третього Риму-Москви, як спадкоємиці Візантії.. З 14 століття, а особливо в 15 і 16 столітті, українська Церква опинилась /як і українська держава/ в центрі конфлікту.

З заходу наступав польський католицизм і польська державність, а з сходу наступала Москва - візантійське православ'я і московська державність.

В першій фазі цього конфлікту українська держава попала в політичну залежність від Польщі через Велике Князівство Литовсько-Руське, а після козацьких національно-визвольних війн і відокремлення від Польщі в 1648 році /за гетьмана Богдана Хмельницького/, які були загострені моментом релігійним, - католицизм поляків і православ'я українців та спільного фронту Польщі і Москви проти України, в 1654 році прийшло до політичного державного союзу /федерації/ України з Московою внаслідок чого і українська Церква в 1686р. попала в формальну залежність від московського патріарха, незадовго перед тим утвореного /патріархату/.

Терени України, що залишилися під Польщею в церковному відношенні залишилися частиною Римської Церкви /греко-католики/, терени що залишилися під Московою /80% населення і територія/ в церковному відношенні залишилися в складі Московської Церкви.

З упадком Польщі в кінці 18 століття і переходом Західньої України, що була під Польщею, в склад австро-угорської імперії, процес занепаду української церкви в її грекокатолицькій галузці затамувався і ця церква де далі усталізувалась, як автономний національний організм.

Від 1686 року та частина Української Церкви, що попала в склад московської церкви, переживала увесь час, асиміляційний /на церковному ґрунті/ процес на користь Москви. Однак традиція української, церковно релігійної автокефальності /суверенності/ під московською залежністю не затухла і в різних формах, а головне в змісті української Церкви, затрималась й до нині.

2. Розвиток відносин в 20 столітті.

В 1917р., з моментом зречення російського імператора престолу і майже одночасним відношенням скасованого за Петра I. патріархату та вибором на становище московського патріарха Тихона, українська православна Церква в березні - травні 1917р. через систему єпархіальних з'їздів духовенства і вірних заявила за негайним відновленням автокефалії Української Православної Церкви.

З благословенства Київського Митрополита Володимира улітку 1917р. організовано організаційний комітет для скликання Всеукраїнського Православного Церковного Собору. Цей Комітет очолений найвищою церковною ієрархією, став на тому становищі, що українська Церква перебуває в стані перед 1686р. а тому в своїй ординації про скликання Всеукраїнського Собору проголосив незалежність української Церкви від московської з припиненням поминання московського патріарха на богослуженнях.

Так в новітній історії була відновлена незалежність української Церкви від московської.

Всеукраїнський Церковний Собор в Києві розпочався в грудні 1917р. Він наступом і захопленням міста Києва москалями в перших числах лютого 1918р. був перерваний. Застосованим терором, багато учасників цього Собору було знищено, а київський Митрополит Володимир з наказу Москви був виведений зі своєї келії у Києво-печерській Лаврі за ворота Лаври і там в страшний спосіб був розстріляний.

Скликаний у 1918р. другий Всеукраїнський Церковний Собор в Києві в час гетьмана Скоропадського в своєму складі вже не мав забитого митрополита Володимира і багатьох єпископів, які згинули або були репресовані. Цей Собор, перебуваючи під сильними московськими пресіями, виніс вже лиш ухвали про автономію української Церкви в межах московської.

Але церковно-релігійний рух за автокефалію незалежно від цих ухвал ріс і ширився і на момент суцільної нової московсько-советської окупації України, цебто в році 1930, було до 3500 - 4000 українських парафій /в загальному числі діючих в той час парафій 12 до 13 тисяч/. Дальший їх ріст стримувався тим, що формально діяли постанови про автономію

Формально українські парафії церковно-устроєво перебували в юрисдикції цієї автономної Церкви, не маючи можливості, з-за відсутності єпископату, який би стояв на основах автокефалії, церковно-устроєво суверенізуватись.

В цей час процеси суверенізації української Церкви збіглись з генеральним наступом комунізму на цілу Церкву в цілій Росії, як державі, в тому й на Україні. Автоматично-московська, вища ієрархія на Україні процеси автокефалізації Церкви всіляко поборювала, зокрема чинила перешкоди до висвячення єпископів не промосковської орієнтації, а автокефалістів. Це штовхнуло духовество і вірних української Церкви відродити єпископа для Української Автокефальної Православної Церкви в спосіб, відмінний від встановленої в Царгородській Вселенській Східній Церкві практики, а саме в спосіб рукоположення єпископа на Соборі священниками і вірними, що й було dokonано на Всеукраїнському Церковному Соборі в жовтні 1921р., спершись на історичний прецедент з життя Олександрійської Східної Церкви.

Ієрархія УАПЦ, створена в 1921р. на числяла 36 єпископів на чолі з митрополитом Василем /Липківським/ і обняла собою ціле життя церковне на Україні і за її межами - в Сибірі, в Середній Азії і ін., де жили українці. Поруч з нею існувала і московська ієрархія. Її існування уможливлялось тим, що творення ієрархії УАПЦ в 1921р. відбігало від встановленої в східній православній церковно-канонічній практиці, а це давало ґрунт для церковного роздвоєння та поширеного на адресу УАПЦ закиду про "самосвятство" цебто сектярство.

Советська влада використала цей момент для роздрібнення церковного життя на Україні, зручними маневрами ГПУ - НКВД, його парцелюючи з тим, що на 1930р. фактично на Україні церковна організація УАПЦ перестала діяти, а її ієрархія і духовество були ліквідовані через заслання, вбивства і тп. Поодинокі парафії існували це довго, але вже поза системою правильної церковної організації.

Перед 1941 роком на Україні незалишилось ні одного єпископа УАПЦ ієрархії 1941р. Лиш в США був одинокий архієпископ УАПЦ Іван Теодорович, колишній вінницький єпископ, - що був відраджений 1923р. в Канаду і США. Нині він в належний спосіб /1949р./ оформив під канонічним оглядом свою приналежність до єдинства східного православ'я. Таким чином ієрархія УАПЦ 1921 року припинила своє існування.

В 1941-42рр., з моментом німецької окупації України, на Україні негайно і спонтанно відродилось церковно-релігійне життя. Єпископат православної Церкви московської чи промосковського наставлення, який був в той час на Україні, цілість українського церковного життя намагався спрямувати знову в річище автономії в межах московської патріархії і створив т.зв. Українську Автономну Православну Церкву, на чолі з архієпископом Олексієм /Громадським/ Крем'янецьким, який до того перебував в юрисдикції варшавського митрополита Діонісія, в свою чергу церковно підпорядкованого Царгородському Патріархові.

Єпископ Луцький Полікарп, нині митрополит, спільно з архієпископом Пинським Олександром /Іноземцевим/ нині покійним, відновили канонічну ієрархію Української Автокефальної Православної Церкви в 1942р. і висвятили для неї єпископат, який обняв єпископії на Україні.

Українська Автокефальна Церква увесь час німецької окупації ривалізувала з Українською Автономною Церквою, при чому ця боротьба доходила, будучи підсичувана і підтримувана окупантом, до кривавих інцидентів з явним протекторатом німців для слабої автономної церкви, слабої в тому розумінні, що вона не сприймалась народом. Так прикладом, автономна церква в дніпропетровській області мала до 250 священників, але лише до 60 парафій, а автокефальна мала лиш 150 священників а понад 200 парафій.

Аналогічного характеру відносин і опів'язаності були характерними і для цілої України в час німецької окупації.

В час поновної окупації України ССРР, більшість єпископату Української Автокефальної Церкви емігрувала, єпископат автономної церкви залишився на Україні /як підлеглий московському патріярхові/.

3. Відносини в Церкві на еміграції.

На еміграції існують такі православні українські церковні організації - Канадійська Греко-Православна Церква, що стоїть на засаді повної і беззастережної автокефальності української Церкви в межах канонічно-догматичних основ східного православ'я. На чолі цієї Церкви стоїть нині архієпископ Мстислав /Скрипник/, церковно приналежний до гієрархії УАПЦ /автокефальної/ 1942р. Церква ця налічує в цілому до 100 парафій і громад та в Канаді охоплює цілість православного життя українців. Частина українців в Канаді охоплена парафією митрополита Іларіона /Огієнка/, що формально належав до варшавської митрополії Діонісія, а в часи німецької окупації України увесь час фактично перебував в контакті з Українською Автономною Православною Церквою, криючи свої московську експозитурну в церковній справі роллю.

В США українське церковне православне життя до останнього часу охоплювалось єпархией архієпископа Іоана /Теодоровича/ з гієрархії УАПЦ 1921р., єпархией єпископа Шпильки - православні українці з колишньої Австро-Угорщини. Єпископ Шпилька в юрисдикції екзарха грецького патріярха. Крім того був ще єпископ для православних українців з Закарпаття. Орієнтація цього єпископа москофільська. Загалом ці Церкви об'єднують до 50 - 60 парафій і громад.

В останні роки в США йдуть заходи до об'єднання цих Церков в одну з дельшою інтенцією об'єднатись з канадійською церквою, а потім в українську автокефальну церкву цілої еміграції - за межами батьківщини.

В інших країнах - південній Америці, Європі, Австрії є поодинокі парафії української православної Церкви, що всі стоять на ґрунті автокефалії. Загальне число їх /крім Німеччини/ досягає 100 парафій.

На окупованих теренах західної Німеччини перебуває Митрополит УАПЦ Полікерп /Синорський/ і 6 єпископів і архієпископів та біля 50 священників і ієромонахів. На еміграції під формально несуттєвим моментом єпископ цієї Церкви - Григорій з кількома священниками відколовся від УАПЦ і створив другу УАПЦ, яку інколи називають "Соборноправною", яка не в'язує до традицій ієрархії з 1921р. Справа цієї групи увійти в формальний контакт з єдиним, що нині є в живих ієрархом цієї Церкви, архієпископом Іоаном /Теодоровичом/ не повелась. Істотний сенс діяльності цієї групи полягає в тому, що у випадку внесення в УАПЦ, гієрархії 1921 року канонічних підстав гієрархії 1921 року робить цю Церкву в істоті з погляду канонів вселенського православ'я, неканонічною, а протестанським супроти православ'я. Далеко йдучи з того консеквенції є того рою у випадку досягнення цього, українське автокефальне церква зійшла б з позицій ортодоксального православ'я, а в цей спосіб відкрила б шлях до дії автономної /залежної від Москви/ православної церкви на Україні.

Боротьба проти УАПЦ, групи колишнього єпископа Григорія з його від'їздом УАПЦ, маскуючись різними неістотними аргументами і з погляду релігійно-церковного фіктивними, має виключно зажертий характер і хоч успіху не має, проте настирливо домагається внести заколот в життя Церкви.

Об'єктивно група Григорія є московською експозитурою-діверсією на церковному, православному полі. Багато вирішальних проблем церковного життя ще не мають усталеної наперед проєкції розв'язання, зокрема в такому питанні, як встановлення київської патріярхії.

УАПЦ аже є центром усуперенізовання і сепарації від Московської Церкви та інших православних Церков, зокрема вона перебуває у молитовному зв'язку з деякими іншими православними церквами та встановлює священників і єпископів для інших православних народів з під ССРР на еміграції - для білорусів, грузинів.

В перспективі боротьби України з Москвою на відтинку церковно-релігійного життя на Україні будемо мати фронт - московського православія і Української Автокефальної Православної Церкви. Цей фронт обійме не тільки простір України, а й Білорусь, Козацькі землі, Грузію, правдоподібно Прибалтику і Новгород.

М.

---0000000000---

В.О.

ГОСПОДАРСЬКІ ПІДСТАВИ НАШОЇ ДЕРЖАВИВ. Господарство українських земель.
/Продовження/І. Збіжжя і культура.

а/ Пшениця. З усіх збіжжів рослин найбільшу площу ораної землі займає пшениця, яка знайшла в Україні сприятливий ґрунт і клімат. Площа під пшеницю займає коло 1/3 всієї землі. В 1933р. вона дійшла до 12 мільйонів га. З цього погляду Україна стоїть на третьому місці по Сполучених Штатах Північної Америки /17 мільйонів га/ і Бритійській Індії /14,6 мільйонів га/.

Найкраще в нас вдається пшениця на півдні - в лісовій і степовій смугі. На причорноморській низовині, в Криму й на Кубанщині вона займає навіть понад 50% землі. Дуже мало а то й зовсім не сіють пшениці на пісковатих землях північної України /на Поліссі, в Чернігівщині, на Підляшші/ та в горах.

Найчастіше сіють у нас озиму пшеницю, головню на північному сході.

б/ Жито. Площа орної землі, зайнятої під жито, становить 8 міль.га. Щодо цього Україна займає друге місце в світі зараз по Росії. Найбільше жита сіють у нас на пісковатих ґрунтах Полісся і Чернігівщини, де жито займає понад 50% ріллі.

в/ Ячмінь. Удається на всіх наших землях. Найбільше засівають його в степовій смугі, де він займає понад 15% ріллі. Багато сіють на передкавказі і в Галичині. Площа зайнята під ячмінь, становить 4,7 міль.га і стоїть на другому місці в світі по Сполучених Штатах Північної Америки.

г/ Овес. Займає в нас 3 міль.га /7% усієї ріллі/. Найбільше сіють його на заході України. Культура вівса стоїть у нас на підрядному місці і на сьомому місці в світі /США, Росія, Канада, Німеччина, Аргентина, Франція/.

д/ Кукурудза. Сіють на наших землях в середньому 3,4 міль.га лише на південних землях, найбільше на покутті, в Басарабії, причорноморі, і на Кавказі.

е/ Просо. Належить до підрядного збіжжя. Найбільше сіють його на сході. Величина площі проса змінюється з року на рік між 0,5 і 1,5 міль.га.

є/ Гречка. Належить до найменш поширеного збіжжя. В нас сіють її на зах.Поліссі, в Чернігівщині, в півд. Київщині, на Волині і на середньому Поділлі. Уся площа займає під гречку до 1 міль.га.

ж/ Риз. Риз почали розводити на Кубанщині, та в деяких областях Задніпрянщини. Можна покладати надії на значніше поширення культури цієї рослини.

Загальний збір збіжжя. Як величиною посівної площі, так і величиною збору займають українські землі одні з перших місць в світі. Візьмім для порівняння середній збір за 1931 - 1935рр.

Пшениця:

1. США.....	196 міль.центнерів.
2. СРСР /без України/.....	158 " " "
3. Українські землі.....	101 " " "
4. Бритійська Індія.....	97 " " "

---

5. Канада.....	65	міль.центнерів.
6. Франція.....	88	" " "
7. Італія.....	69	" " "
8. Аргентина.....	66	" " "
9. Німеччина.....	48	" " "
10. Австралія.....	47	" " "

Вито:

---

1. СРСР /без укр.земель/.....	149	міль.центнерів.
2. Німеччина.....	78	" " "
3. Українські землі.....	70	" " "
4. США.....	8	" " "

Ячмінь:

---

1. США.....	47	міль.центнерів.
2. Українські землі.....	44	" " "
3. Німеччина.....	32	" " "
4. СРСР /без укр.земель/.....	22	" " "

Овес:

---

1. США.....	148	міль.центнерів.
2. СРСР /без укр.земель/.....	119	" " "
3. Німеччина.....	62	" " "
4. Канада.....	55	" " "
5. Франція.....	47	" " "
6. Українські землі.....	31	" " "
7. Англія.....	22	" " "

Кукурудза:

---

1. США.....	680	міль.центнерів.
2. Аргентина.....	77	" " "
3. Бразилія.....	56	" " "
4. Румунія.....	52	" " "
5. Колишня Югославія.....	36	" " "
6. Українські землі.....	35	" " "

Числа виявляють, що в продукції збіжжя Україна розмірно займає дуже поважне місце в світі. А проте загальний збір збіжжя на наших землях відносно малий, якщо мати на увазі сприятливі умови країн /грунт, клімат які ще вповні не використані. З підвищення рівня сільсько-господарської культури збіжжя продукція наших земель може значно зростати.

Урожай збіжжя. На урожай впливають передовсім природні умови, головню грунт і клімат, а далі ступінь господарської культури, себто праця і способи обробки землі, як: час і якість орання, гноєння, винищування бур'янів, штучне зрошення, якість і рід насіння, тощо. В наслідок високого ступеня господарської культури родючість земель у західній Європі вдвоє а то й утроє вища ніж в Україні. За приклад притримаємо табличка середнього збору з гектара деяких родів збіжжя на українських землях і в деяких важливих країнах світу.

!!
!! МОСКВА ГРАБУЄ БАГАТСТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ ІМПЕРІАЛІ
!! СТИХНОГО НАСТУПУ НА ЦІЛИЙ СВІТ.
!! ГЕТЬ ІМПЕРІАЛІСТИЧНИЙ ГРАБУНОК, ХАЙ ЖИВЕ ВІЛЬНИЙ І ЗАМОЖНИЙ УКРАЇ
!! НСЬКИЙ СЕЛЯНИН, РОБІТНИК І ІНТЕЛІГЕНТ НА ЗЕМЛЯХ УКРАЇНСЬКОЇ
!! САМОСТІЙНОЇ СОВОРОНОЇ ДЕРЖАВИ
!!

Середній урожай в центн. з 1 га в 1931 - 1935рр.

К Р А Ї Н А	пшениця	жито	ячмінь	овес	кукурудза	картоплі
Голандія...	28,8	21,5	27,7	20,0		186
Англія.....	22,3	16,9	20,1	20,1		167
Німеччина..	21,5	17,3	18,8	18,8		160
Японія.....	18,2		12,8	12,8	13,4	97
Франція....	15,4	11,5	13,8	13,8	15,3	109
Італія.....	14,0	13,8	12,1	12,1	15,4	63
Канада.....	9,1	8,2	10,2	10,2	4,2	96
США.....	8,9	6,6	9,2	9,2	9,9	73
Укр. землі..	8,5	9,8	9,2	9,2	10,5	85

2. І с т и б н і н е з б і ж е в і р о с л и н и.

Картопля. З істинних незбіжєвих рослин для прохарчування населення велике значіння має картопля. Найбільше садять її в Галичині й на північно-західних землях, де вона займає понад 10% усеї ріллі. Східні й південні українські землі /за винятком Кавказу/, картоплі не садять, або садять дуже мало, не більше як 8% ріллі. Загальний збір картоплі дає в нас 207 міль.центнерів. З цього погляду Україна займає третє місце в світі, по Німеяніні /444 міль.центнерів/ і ССРСР /357 міль.центнерів/. Урожайність картоплі мала, в середньому 85 центнерів з 1 га. При збільшенні врожає на укр.землі моглиб зайняти друге, а може й перше місце в світі.

/Продовження в слід. числі/.

---ooo0ooo---

"ІЗ ДРЕВНІХ КНИГ БИТІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ"

"О світло, світле, наша Україна. Багатьома красотами Ти збагачена: озерами багатьома, ріками і криницями дорогоцінними, горами крутими, дібровами чистими, полями дивними, звірами різними, птахами нечисленними, містами великими, селами передивними, вертоградами монастирськими, домами церковними, князями грієними, боярами чесними, вельможами численними...

Литва не сміла виходити на світ із своїх болот, а Угри укріпляли камянні міста залізними воротами, щоб через них не в'їхав Великий Володимир. А німці тишилися, що знаходяться далеко за синім морем. Буртаси, Череміси, й Мордва приносили великому князеві Володимирові данину медом, Аманоїл Царгородський боявся Володимира і послав до нього великі дарунки, щоб Великий князь не взяв у нього Царгороду".

/Із слова о погібелі руськія землі/.

---ooo0ooo---

"- Лише власною силою, лише революцією буде знищена більшовицька держава й буде збудована своя Українська Самостійна Соборна Держава. Ми відкидаємо воляку інтервенцію, пригожу коньктурну, війну, яка нас визволяє без нашої участі - це є теорія опортуністів.

Ці теорії лише демобілізують й ослаблюють наші сили, вщеплюють бакцилі меншевертости, безпідметности, безвільности і безнадійности. За нас, для нас ніхто нам держави не здобуде". -/На програма і боротьба/.

НЕ ГРОШІ, А НОВА ІДЕЯ.

/Зовнішно-політичний огляд/.

К.и.т.а.й. Трагедія китайського народу добігла кінця. Мао-тсе-тунг' добився влади. Перед світом стоїть сьогодні серйозна загроза. СРСР і комуністичний Китай-це велика сила. Захід свою гру в Китаї програв. Намагання рятувати господарські концесії за поміччю визнання техде-пре уряд Мао безпросвітні. Невже захід думає що це порятунок? Китай-це фактично новий Мюнхен, який не відсунув, а тільки наблизив світову катастрофу. Ціла Азія сьогодні zagrożена. Яка причина програма Чян-кай-шека? Чи він був націоналістом і чи програв в Китаї націоналізм? Отже, ні. Чян-кай-шек - це Гугенбарг Китаю, що націоналістичні фрази інколи використовував для своїх цілей. Чян-кай-шек був захисником інтересів вузького кола китайців, а не інтересів цілого народу, тому він програв. Якщо б Чян-кай-шек був націоналістом, тоді він взяв би був в захист найширші кола народу, перевів би соціальні реформи, зніс би латифундії, зробив би робітника господарем - співвирішним в фабриках, підніс би життєву ступу пересічної людини - і тим одним помахом вибив би ґрунт зпід ніг комунізму. І не помогли б тоді советські дивізії, які зброя давана для Мао Сталіном, бо весь народ станув би проти сталіновського запродання Мао. А так сталося навпаки. Тому, що Чян не перевів реформ, Мао обманом, обіцянками зловив собі частину населення за собою, дістав допомогу від Сталіна і поневолив китайський народ, завівши там неймовірну диктатуру і тиранію. Отже в неволі Китаю винуватий Чян не менше, як Мао. І одного і другого доводиться націоналістам китайським, що спасуть все з Китаї, відкидати. Доки не буде здійснена соціальна справедливість, так довго триумфуватиме - то тут то там - комуністична демагогія. Безумовно, винуватий в трагедії Китаю-тех Захід, що не дав належної допомоги йому, коли Мао мав її від Сталіна.

Але допомогти можна лише тому, хто з тої допомоги може скористати і щось зробити з нею путнього. Але давати її в ненаситну кишеню китайських генералів - не було глузду. Тому можна різно дивитися на ген. Маршала, що відкинув плян допомоги Чян-кай-шекові, але твердити, що лише з причини браку тієї допомоги Китай програв, означає не бачити суті Китаї програв хвилино, бо не мав такої політичної організації, яка потрапила б поєднати соціальне реформаторство, більше того: національно-соціальну революцію, що її треба було перевести в феодальному Китаї, з відбором на зовні проти російської агресії Мао. Факт перебрання влади Мао означає поневолення Китаю тепер і послаблення на майбутнє, після перемоги альянтів, які в висліді майбутньої перемоги - знову змагаються до послаблення Китаю і за господарські концесії там. Тому є помилковим твердити, мовляв, Мао йде назустріч національним силам Китаю, проганяючи "білих чортів". Ні, Мао йде нога в ногу з червоними чортами, що є стократ гірші "білих!". Мао проганяє західних "чортів", але віддає себе стократ в гірше рабство Кремля і більше того-старши комуністичній тираном Китаю, вбиває його найбільші традиції так, як це зробив більшовизм з народами, що їх підкорив в Європі. - Куди ж йти Китаєві? Націоналістичним і демократичним силам підземного Китаю треба на-ново організуватися, відкидаючи скомпромітований патронат Чян-кай-шека, ставити боротьбу проти Мао на засадах національно-соціальної революції проти комунізму-більшовизму і проти феодально-капіталізму, а за соціальну справедливість, за участь у владі працюючої людини, за добробут народних мас за незалежність Китаю від Кремля і від Вашингтону! За справжню нефальшовану демократію проти тоталітарну.

Чи плян Маршала для Азії - порятунок? Це є вислід повного дефектизму, оподіватися завжди порятунку в своїх слабостях і невдач, - поглядаючи на США, на вуйка Сама. Де лише починають більшовики наступати, роблячи авантури і диверсії свої, - чуємо крик: давай плян Маршала, давай поміч США, давай гроші. Це є повний упадок моралі, честі, гідності, забрання поневолених! Світ врятує не

долар США, а ідея нова! Чуємо скрізь: без грошей США для Азії комунізму не стримати. Пробі, що це? Невже комунізм така сила, що і в найглухішому закутку світу може йому протиставитися лише США? Чи нпр. в Італії безконечні страйки є вислідом лише сили комунізму, чи може безглуздої соціальної політики уряду? Говоримо до кінця: світ врятує не США, ані Англія, але кожна країна мусить рятувати сама себе. Як? Нпр. в Італії ще до сьогодні є лятифундії, ще до сьогодні лежать облугом не управлювані поля, що є власністю кількох магнатів. На Сіцилії бандит Жуліано має більші симпатії населення, як уряд, бо він частину награбованого майна дає вбогим. Доки не буде великого соціального здійсненого плану в користь вбогих, доки народні маси не побачуть, що їх уряди здійснюють соціальну справедливість, тобто доки масова трудова людина не буде мати людського життя, доки лятифундії не будуть поділені в приватну трудову власність мало-чи безземельних хліборобів, доки робітник не буде мати співвирішного голосу в підприємствах і не буде співвласником, так довго буде діяти комуністична демагогія. Нічого тут пляни Маршала не допоможуть. При чому тут плян Маршала, коли здегенерований мільярдер Алі хай викидає мільйони, здерті з індійського робітника, на гуляче життя по кабарегах Європи і Америки - і це все бачить робітник?!

Може не надто багато допоможуть для злагіднення нужди ці соціальні реформи, але вони зроблять найважливіше: почуття кривди зменшать, віддаль скоротять. На барикади йдуть люди не тому, що їм прагнеться мати 10, чи 20% підвишки платні, але тому, що прагнуть соціальної справедливості, туга за нею їх жене на смерті! Тому нпр. коли всі голодують, немає бунту, бо немає почуття кривди. Завжди ідеалістичні моменти мотивують революцію! Глибоке розуміння цих справ має Церква. Нпр. в енцикліках цей момент дуже глибоко відмічений. Доки отже національна і християнська ідея в соціальному порядкуванні не буде положена в основу, не допоможуть жодні пляни Маршала світові. Світ мусить сам собі з власних сил допомогти, а США можуть лише додатково матеріальну лепту у власному інтересі докинути! Але, як довго чути мемо, що вся надія на США, тоді неминуче світ ітиме до катастрофи!

Порятунок для світу в національній і соціальній ідеї, в здійсненні справедливості на землі, тоді зникне, як кошмар, більшовизм!

Суттєва помилка Черчіля. Наші упівці стократь краще від Черчіля збагнули суть розвоє світу, відповідаючи Черчілеві листом "Чи атомова бомба врятує світ?" Відомий вислів Черчіля, що можемо спокійно спати, доки атомова бомба є в США, яка єдина є гарантією миру. А що тепер, запитуємо, коли атомову бомбу має СРСР? Не в механічній зброї порятунок для світу, а в і д е ї, кращій, вищій, благородній! Доки світ не зрозуміє, що наше століття - це століття ідей, нічого не вдіє. Не американські керпакети імпонують під'яремному світові, а КАТАКОМБИ, в яких живе і діє ІДЕЯ: національної і соціальної свободи і справедливості! Світ прагне сьогодні до Бога, правди і добра, бачучи кругом пекло, зло, неволю, рабство. - Коли більшовизм видигає ідею ненависті, знищення, нігілізму, неволі, панування кліки над народами, коли створив один величезний концтабір, коли переслідує релігій, національно і соціально-визвольні змагання, коли проповідує людоненавистність, расизм, топче всі радощі і все благородне, батьківщину, рідню, коли здійснює крайній егоїзм кліки, коли з ненависті винищує цілі соціальні верстви народу, - в той час треба протиставити йому діаметрально наші ідеї, які були б своєю благородністю в силі захопити без решти душі людські, що нестигнуть світ кращій, благородніший, за який варто вмирати. Вмирати за побудову "нового" світу ненависті, самознищення, рабства, неволі, ніхто не захоче. Тільки міняти ролі - кому це потрібне? Тільки змінити ролі хотів Гітлер і - програв. Щоб на місце імперіалізму і поневолення російсько-більшовицького, прийшов імперіалізм американський, чи білоросійський, який глузд це мало б? Не в тому суть історичного процесу. Невже на цю зміну залізних на золоті окуви варто б народам вставати, терпіти і шірати? Невже за тільки зміну одного на другого поневолення -

чи гинули б стільки мільйонів і такі важкі терпіння переносили б? Ні, світ іде до зовсім нового, ще досі нездійсненого! Не можуть десятки мільйонів безолідно вмерти тільки ради того, щоб одні диктатори заміняли других, одні поневолювачі других, щоб все оставало по старому! Тоді не мав би світ взагалі глузду! Борці з підземель горять святою ненавистю, горять свячені ноки, але на те, щоб викорінити зло, неволю, рабство, щоб викорінити лядоненавистництво, щоб знищити причини, зла і неволи, щоб покласти край тиранії. Вони ненавидять так свято і гаряче тиранію тиранів, як ненавидів їх Шевченко і Леся Українка, але не на те, щоб сісти на їхнє місце, після перемоги, але, щоб виполоти їх взагалі і щоб духу смердячого по них неостало.

Це правда, що потече Дніпром у Чорне море кров тиранів і від неї зачепоніє Дніпро, але на те, щоб вже більше тиранів не було, щоб затримувала воля, гармонія поміж народами, справедливість поміж людьми. Як казав колись Брут: "для Бога найприємніша жертва-кров тирана". Коли йти на боротьбу, то треба йти з вищими ідейними цінностями від противника, щоб наша сила була не лише в фізичних елементах, які завжди слабші в поневоленого, але в **д у х о в и х**, якими передусім перемагає поневолений. Ці вищі цінності, ця вища система ідей над большевизмом, над лядоненавистництвом дає нам християнство, що лежить в основі нашого світогляду, християнство, що мало своїх Липківських, Сліпих, Степанічів, Мерс'є, Бандурських, Варнав. Окрилена християнським духом і моралю наша національна і соціальна ідея непереможні!

Коли ми оцінюємо міжнародні події, треба нам мати цей кут бачення, щоб вірно зорієнтуватися в них і мати критерії для розцінки того, що наближає перемогу!

Тітоїзм, гомулкізм, рейкізм, костофізм ітп. Важливіше, як оцінювати ті, чи інші тактичні потягнення дипломатів і політиків, доцільніше споглядати на ці ідеї, які ними руководять і яким вони надають те, чи інше значення. По цьому ми пізнаємо, чи є перспектива перед цими політиками, чи ні. - Наївні західні політики, як сліпий плоть вчепилися того нещасного тирана Тіта і роблять з нього героя антикремлівської боротьби, хоч він і не дуже претяся на цей "пост". Зчинився шум, що комуністичні партії все розкладаються, бо кожна має все свого тіта. Люди хочуть задурити своє грішне сумління, що віддали в Ялті пів Європи Сталінові. Тітоїзм відвертає увагу від властивих сил, що єдині є спроможні протиставитися комунізмові, про що детальніше писав "Українець" в ст. "Загадка тітоїзму". Таксамо, як троцькізм, бухаринізм, зінов'івізм, скрипніківщина, не перемогли кремлівського комунізму, таксамо не зробить цього тітизм, що є лише веріантом комунізму. Комунізм комунізмом не можна перемогти!

Націоналізм і християнство - єдині спроможні це вчинити! Всі гомулкі, рейки, костофи, - це викинені на смітник вчорашні тирані. Хай же остать на зьому, а порядним людям не годиться відпадками з смітника позбираними живитися....

Відворот від соціалізму у світі. Ніколи половинчасті ідеї не всіли протиставитися ворожій. Комунізм можна перемогти лише протилежною ідеєю, а не подібною. Як відомо, в багатьох країнах світу в останніх виборах програли соціалістичні партії, головню ті, що ще не здекларували остаточного ворожого своєїго становища до марксизму. Нпр. німецька СПД ще досі стоїть в фарватері марксистської ідеології. Англійська лейбурпартія різниться світоглядом суттєво від інших тим, що вона в принципі відкинула марксизм, а стоїть на позиціях християнства. Тим чином її не доводиться зараховувати до марксистських партій, тому й евентуальна її перемога в виборах мала б інше значення, як це відноситься до марксистських партій. В Франції соціалізм повністю скомпромітований. Ця конституція, яка все стала слабкістю Франції, властиво твір соціалістів Летинський блок. Іспанія, Португалія і південно-американські країни мають цю назву. До них ще інколи додається Італія і Франція. Дехто з наших публіцистів звертає увагу на те, що ми замало доцінюємо його.

Це правда, що світоглядом цей бльок стоїть твердо на християнських засадах /виключаччи Францію/ але політично він - головно, коли йде про Південну Америку, не є здекларовано антибольшевицький. Нам видається, що Південно-американський бльок буде вигравати як третій поміж анло-саськими і оветськими бльками і зберігатиме довго свій нейтралітет. Тому для української справи політичного значення, радше стратегічно не має зараз. Для пропаганди доцільно і необхідно його використовувати, але полагати на те, що він гратиме якусь еванг'ардну роль, а навіть відповідну меншу в протибольшев. реальній, а не фразеологічній Круціяті, було б помилковим. Перон грач і то не надто світлий. Під деяким оглядом подібний до Чян-кай-шека. В кампанії проти Гітлера був нейтральний і не виключено, що буде деякий час і в круціяті проти Сталіна.

Січень. 1950р.

Хвиля

---ooo0ooo---

З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ДІЙНОСТІ

Замість фейлестону

НА КОЛГОСПНОМУ ДВОРІ...

-Тихо, товариші, тихо! Мовчать! Кому кажу? Зараз буде мітинг. Товариші, ура!

-У-рр-р-а! - загуло по подвір'ю, що аж з під стріхи пурхнули перелякані воробці, та цвірінкаючи доповняли хвалу в честь мітингу. Від такої церемонії навіть серце бика "Перемога" не витримало й заревіло на все бичаче горло.

-Товариші! - почав знову голова колгоспу Трутенко. Подобалося б вибрати президію, але спіраєчись на сталінську конституцію, нам самозванців не треба - збори веду я.

-Поступила пропозиція утворити почесну президію! - кричав надривавчи горло колгоспний міліціонер Мордопхай.

-Піддаю під голосовання. Хто проти?! Нема. Одноголосно.

-Товариші, тихо. Слово маю я. За зборами слідкує, товариші, міліціонер. І так, я почав. Смійтеся, колгоспники і колгоспниці! Веселіться, старі й діти! Ми сьогодні маємо радісне свято. На наш колгосп випало почесне завдання: реалізувати 175 тисяч карбованців першої післявоєнної сталінської п'ятирічки. Я певний, що наш колгосп по стахановськи виконає й перевиконає це важливе державне завдання та від всього серця скаже, спасибіг, Товаришу Сталіну, за батьківську опіку. Урра! - товариші.

-У-рр-р-а! - загорлав дехто з колгоспників, що овоєв інтонацією нагадувало: караул /рятуй/.

-Товариші! Оскільки ця позика є перша і післявоєнна та де й до того сталінська, а наш колгосп "зможній", то на підставі цих атрибутів, я пропоную витягнути цю суму на пів мільйона. Хоч і очі будуть лізти ротом, так за те душі буде весело. Хай живе генераль-міль-сіль-міль-лісімує Сталін! У-рр-р-а!

-Е-е-е-а! забекало стало овець повертаючи з паші.

-Товариші, - лапавчи руки нагана, скричав Мордопхай, - У - р р - р - а!

- У - рр - р - а! - прогундосили колгоспники.

- Увага! Вніманіє! Проголосуймо пропозицію товариша Мордопхая. За цю пропозицію голосувати не будуть тільки фашистські недобитки, але в цьому відношенні нам допоможе НКВД, - виступив голова колгоспу Трутенко.

- У - рр - р - а!... лїниво прогундосила громада.

- В такому разі, рахув прийаття пропозицію товариша Мордопхая одноголосним. Подар пропозицію слідуючого змісту: щоб ліквідувати сутотоку під час підпису на позику, доручать це діло нашому рахівникові Підливайкові. А ми, на цьому дебаті закінчуємо. В честь сьогоднішнього мітин-

ту дамо завтра стовідсотковий вихід на праці. Хто за цим? - Урра, товариші! ... Але підтримки не було тому, що в дворі зісталися дві отаренські збубри, які в темряві вечора згубили вихід з подвіря...

Це ні світ, ні зоря, як другого дня ранком, на подвіря колгоспу, старший бригадир Чужостанько, горлячки розподіляв наряди:

- Дід Бузько, - до овечок, баба Солоха - до телят, бригада Топчана - на соняшники, бригада Дурисроба - на прозо... Зрозуміли?

- Зрозуміли.

- Так ото ж, по-отахановськи, понятно.

Аж вбігає Горпина Голодна:

- Ой, лишенько, що я буду робити зі своїм чоловіком, а то ми трошки заплікалися?

- Ти йди свиням виставляй, а Марко хай лошицам закладає. Та щоб це було в останній раз, - розпорядився Чужостанько.

І посунула напівголодна жрба до праці.

Василь Сервус.

---ooo0ooo---

"КОРОТКИЙ ЖИТТЄПИС ГРОМАДЯНИНА В ССРС"

В понеділок - родився,
У вівторок - в ЗАГС явився,
В середу - арештували,
В четвер - на допиті побували,
В п'ятницю - засудили,
В суботу - розстріляли,
В неділю - поховали.

---ooo0ooo---

"ШІСТЬ ЗАПОВІДЕЙ ГРОМАДЯНИНА ССРС"

1. Не думай!
2. Якщо подумав, не говори!
3. Якщо сказав, не записуй!
4. Якщо записав, не друкуй!
5. Якщо надрукував - не підписуй!
6. Якщо підписав, не признавайся!

---ooo0ooo---

У П А "Г О Л О С У Є"

В 1947р. 19 лютого в "демократичній" Польщі відбулися вибори. На кілька місяців перед виборами по селах і містах і'здили військові "пропагандисти" та учили населення як і на кого голосувати. Особливо прив'язано багато ваги тим теренам де діяло українське підпілля і УПА /нпр. Закарпаття/. Там розкинуто багато листівок в яких закликалося кинути зброю і зголоситися на поліції, за це "польський уряд" обіцяв "прощення" кари і свободну волю. Однак охотників не було. На кілька днів перед виборами селяни отримали борчі листи, але за інформаціями в справі голосування зверталися до українських підпільних провідних чинників. Загалом було наставлення голосувати за лідерами Польщі на Одрі і Ніссі і партією ПСЛ /Польське Строніцтво Людове Миколайчика/. Наша група рішила також взяти участь в "голосуванні". В ніч перед виборами ми заквартирували в селі недалеко містечка Варяж, а ранком розпочали приготування до "виборчої" акції. Зрешті всі ми озброєні сідом на підводи і їдемо гостинцем в напрямі м. Варяж. З нами на двох підводах влаштовано дві "виборчі листи", по'були конструкторів нім. V. 2. Кожна торпедо вагає приблизно 120кг. Недалеко міста завертаємо в ліс і займаємо позицію до "голосування". В год. II, коли мався розпочатися вибори, пускаємо наші "борчі листи" які точно попадають у виборчі льокалі в місті. Від гуку торпед, в місті счинилася метушня. Сподіваючись наступу польської армії не почало втікати з міста а селяни користувачи з замішання роз'їжджали до своїх домів. Так крім нас ніхто більше не відважився "голосувати". Поляки до цього згадували про вибори в м. Варяж, дивувалися тільки, як влучно ми потрапили наші "листки" - торпедою у виборчі льокалі. Так ми точно голосували на лісах Миколайчика ч. 2 /У 2 /

В боротьбі з загарбниками УКРАЇНЦІ

ВІДОЗВА УКРАЇНЦІВ СУЗ ДО НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ.

По закінченні другої світової війни, селяни і робітники Осередніх і Східних Земель України, щоб остерегти Українців СУЗ перед брехливою пропагандою сталінсько-большевицьких наїзників, видали відозву, яку в скороченні передруковуємо --- Редакція.

ДОРОГІ БРАТИ УКРАЇНЦІ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ !

Ми, українські селяни й робітники Осередніх і Східних Земель України, в яких ні колгоспна панщина й злидні, ні стахоновська надмірна праця, ні страшний національний гніт не вбили прагнень боротися за волю, - обурені до глибини душі облудними, брехливими зверненнями до Вас сталінсько-большевицького уряду УССР, - звертаємося до Вас, наші Брати й Сестри, щоб сказати Вам святу правду, довгими стражданнями в большевицькій тюрмі народів куплену, правду про т.зв. советську владу, про безправ'я робітників і селян, про невільницьке, нещасне й нужденне життя наше.

Тільки ми, що так, як і Ви, в поті чола свого зароб.ємо своїми моголястими руками на злиденне існування, скажемо Вам правду про наше життя, життя трудящих за советською влади, про наші національні прагнення, про нашу любов до своєї Батьківщини-України і смертельну ненависть до її гнобителів.

Тільки голос народу - голос правди: То ж слухайте його:

БРАТИ УКРАЇНЦІ !

ЯК ЖЕ СПРАВДІ ЖИВЕТЬСЯ НАМ, ТРУДЯЩИМ, ЗА СОВЕТСЬКОЮ ВЛАДОЮ? Важко нам, українським селянам, жилося за царської Росії. Жахливий соціальний і національний гніт терпіли ми. Та ще важче, ще нужденніше стало жити нам за большевицькою Росії, за советською влади. Во якраз селянство зазнало найбільших знущань, найбільшого визиску й гніту від советської влади.

Вона насильно відібрала від селян коні, корови, плуги, сівалки й інші реманенти, відібрала від них і те, що є найдорожчим для селян, що складає зміст їхнього життя, - **СОВЕТСЬКА ВЛАДА ВІДІБРАЛА ВІД СЕЛЯН ЗЕМЛЮ!** не тільки ту землю, яку селяни шляхом народної революції справедливо відібрали від царських поміщиків, а й ту, зрошену потом і кров'ю батьків, о з діда прадида належала їм ще за часів першого кріпацтва. - Так большевицька Москва ввела після не так то давно знесеного, першого - другого, колгоспне кріпацтво. **СОВЕТСЬКА ВЛАДА ЗАКРІПАЧИЛА СЕЛЯН !**

Наш хліб, наш цукор, наша худоба ріками пливають до ненависної Москви. Нашим хлібом, нашою працею, на наших кіотках сталінська верхівка будує анали, метро, розбудовує свої міста нашими ж синами, женучи їх мільйонами на фронт, вона хоче завоювати світ...

Краще живеться і робітникам за советської влади. Робітники, що найбільше боролися за советську владу, яка повинна була б бути владою робітників і селян, важко, надмірно-виснажливо працюють на державних заводах, фабриках, шахтах, а за свою важку працю одержують злиденну, зверхню плату, голодують, живуть у злиднях... **СОВЕТСЬКА ВЛАДА ЗАКРІПАЧИЛА РОБІТНИКІВ,** перетворила їх у рабів державних заводів, фабрик, шахт, зробила з них бездушних автоматів. Для того, щоб мати якнайбільше зовсім безплатної робочої сили, робітників за 10-15 - хвилини спізнання на роботу засуджують від 1-4 років примусових робіт. Господарями долі робітників цілковито є групи робітничої сталінсько-партійної аристократії - різні завкоми й шахтоми. Робітники мають неймовірно погані житлові умови. Рідко на одній квартирі живуть дві, або й три робітничі родини.

Десятки тисяч робітників живуть у темних, без світла, землянках, збудованих у кар'єрах, старих відкритих шахтах, проваллях. У районах промислових центрів Донбасу, Ніжнього Рогу за совєтської влади виробили цілі землянкові робітничі міста, загально відомі шанхай. А поряд цих сумних шанхайів красуються веселі, чудово-гарні соцієта, з гарними світлими будинками, в яких живуть совєтські капіталісти-сталінські-ко-партійна робітничая аристократія...

Для трудящих за совєтської влади гарантовано тільки надмірну до крайних меж виснажливу працю; позатим ні людських умов життя, ні справедливої оплати, ні звичайних нор, ні права вільного вибору праці їм не гарантовано... Стахановська праця, безправ'я, злидні голод, страшний національний утиски - ось умови існування українських трудящих...

ЧОМУ ТАК ЯЗНО ТИВЕТЬСЯ ТРУДЯЩИМ ЗА СОВЄТСЬКОЇ ВЛАДИ? Тому, що більшовики /більшовицька партія/ зрадила народну революцію 1917 р. і підлим ошуканством відібрала від трудящого народу її великі завойовання. Тому, що совєтська влада - це найбільш антинародна влада, бо несправедливо відібрала її від робітників і селян. Тому, що немає навіть елементарної народної демократії, а панує крайня диктатура більшовицької партії, на службі в якої перебуває НКВД та інші політичні органи.

Тому, що всі багатства на оду: земля та її надра, води, фабрики, заводи, шахти, залізниці, - все в руках держави-поміщика й держави-капіталіста. Тому, що відібранням землі, майна, худоби, господарського реманенту від селян та введенням колгоспів - більшовицької панщини, селяни перетворені на кріпаків держави-поміщика.

Тому, що закріпленням робітників за виробництвами, де вони змушені за мізерну плату надмірно важко, по-стахановськи працювати, перетворено їх у рабів /фабрик, заводів, шахт/ держави-капіталіста. Тому, що ми, українські трудящі, крім соціального гніту, терпимо від більшовицької Москви ще й страшний національний гніт. Вона придушує українську національну культуру, топче нашу національну гідність.

В наших українських школах учать дітей більше російської мови, ніж української.

В наших українських університетах викладають російською мовою.

В нашій українській Академії Наук сидять російські шовіністи-українофери, які свої наукову діяльність спрямовують виключно на шкodu українському народові і його культурі.

В наших українських школах, ні в початковій, ні в середній, ні в університетах, зовсім не вчать історії українського народу. Наших дітей вчать тільки любити "спільну батьківщину" - Москву, виховують з них яничарів - патріотів Росії.

Наших багатьох врадих письменників твори заборонені. Так більшовицька Москва витиснає українську мову, історію, науку, культуру. Інтернаціонально-совєтська формою і російська змістом - так розуміє більшовицька партія тезу "національна формою і соціалістична змістом" щодо національних культур поневолених всіх народів.

БРАТИ УКРАЇНЦІ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ!

До Вас говорять ваші брати й сестри.

Що чекає Вас за сталінсько-більшовицьку совєтської влади?

Страшне національне безправ'я, фізичне знищення, страждання, голод і злидні чекають Вас. Від Вас відберуть землю, майно, худобу, а самих обдертих і босих, силоміць поженуть на колгоспну панщину, де Ви від раннього ранку до пізньої ночі і літом у спеку, і взимку у холод, не розгинаючи спини, змушені будете безустанно працювати. Крайних селян позбавлять, шастя жити на Рідній Землі - вирезуть у холодний Сибір чи степи Казахстану, а їхні господарства зруйнують. З Ваших присадибних ділянок залишать Вам тільки маленькі клатки.

Ваші села, опустіють, городи буряном позаростають, сади Ваші повсхають. В хатах Ваших запанує бідність, смуток і злидні. На селах не почуєте вже наших чарівних пісень, не почуєте лунного сміху. Ваші сини й дочки не знають радощів щасливої молодості. Ваші молоді будуть невінчані, а діти їх - нехрещені. Риття Ваше буде не миле, пригнічений з похиленими головами не буде Вам де й помолитися. Та щоб не знати цих страждань, щоб жити вільно, Ви уинулися до зброї. І боретесь. Ваша героїчна, подиву гідна боротьба зачала і нас, українців Осередніх і Східних Областей до цієї більшої, ще запеклішої боротьби з більшовицькою Москвою. Сильною одержано боротьба з нещасливим панщином

П Е Р Е Д   Р Е Й Д О М

/Деяільна фрагментів з життя і дій В-лу Бурлаки
перед його виходом в широковісний Рейд на Захід/

Вернувши з рейду на Засяння, Вд поля сутички з ВП у с. Купно /І.ІІ.47/ перебував за час звітового місяця в І-му частинно в ІІ-му районах. ІІ.ІІ.47.вд заходить на вечерю до м-ча Риботичі. Тут к-ир Бурлана, др. Вир та реф. Білий переводять контролю місцевого поштового уряду. На усіх листах, пакетах, пересилках / місцевих і закордонних / прибивають печатку: "Цензура УПА" з тризубом. /Так провірені поштові пересилки, пошта доручила адресатам/. При тім сконфісковано пакет на адресу волосного уряду в Кальварії із 1000 шт. бланкетів "Тимчасове засьвідчення", - які відіслано до Ірну.

12.ІІ. вд перейшов на постій до с. Макова. Вечером о год. 18⁰⁰ перемашерував до с. Вугники. Вислана до села розвідка заподала, що в селі спокійно - вд. входить в село, і розквартировується. Уже розквартировано половину влу як ст. стр. Комар придержує на своїй квартирі капрала ВП, від якого довідуємось, що в противному кінці села в тому самому часі розквартировується ІІ-ий баталіон 30-го полку ВП/в силі ок. 70 вояків/. Ід. неспішно вицофує зі села, забираючи зі собою полоненого. В селі залишається ПЖ, вислана провірити гостей на весілля. Не знаючи нічого, ПЖ спокійно провіряє документи, як до алярмового віст. Мартина підходить двох вояків ВП /безпосередньо перед ними з того самого напрямку перейшло двох наших стрільців/. Алярмовий задержує: - хто йде?! Поляки нічого не відповідаючи підходять на безпосередню віддаль і собі питаючи: - "А тутуй хто? - ВОП чи поліція?" Алярмовий відповідає: "МО", почім пускає одного з них до середини, пускаючи заст. ком. ПЖ Лісовикові: "Пане команданце, тутай мами єще одного госьця". Лісовик зорентувавшись стріляє його на місці в сінях Мартин пускає серію до другого, однак той вспів втекти. Після цього ПЖ вицофує і за селом долучує до вд. ВП, пустивши кілька ракет, трохи пострілявши /вбиває без задержання весільного старосту - поляка із с. Грушова/, арештує майже усіх місцевих мужчин - поляків /польське село, Арештованих цілу ніч і наступний день били за те, що укривають бандерівців, за якими шукаючи обрабували ціле село /домашня птиця, набіл, одяг, обувя і ін./ Полоненого капрала /мінOMETчик/ на другий день переслухано, "перемундоровано" і заосмотривши в нашу літературу - відпущено. З його зізнань виходить, що сили ВП на тому терені досить слабі сотні числять по ок. 25 чоловіків. Останньо здемобілізовано усіх вояків, які до І.ІХ.46 покінчили 2 роки служби.

16.ІІ.47. Вд заходить на вечерю до с. Вугники, /з якого перед кількома днями, маючи в сусідстві ВП, вицофав/.

Тут переведено збори з населенням, яке живо і отверто порівнювали нашу поведінку з поведінкою їх "рідного" ВП:

19.ІІ.47. вийшовши досвіта з с. Вугники, вд. переходить на віддалений ок. 800 м від того села тартак, де в кількох хатах квартирує через день. Деякі мешканці ніяк не хотять вірити хто ми є, виговорюючи на нас несотворені речі.

Щойно протягом дня змінюють перековання Почот квартирує у інженера мир. тартару, до якого приїхав польський священник з Виботич. Цілий день цілає гутірка.

27.ІІ. - 28 - ІІ. В с. Корманичі стоїть ок. 150 вояків ВП. Вд. стоїть недалеко. Стежа пвд-лу 512 йдучи на розвідку до села / 27.ІІ. / наткнулася коло крайньої хати під лісом на їхню заставу, яка відкрила вогонь. Стежа відстрілюючись - вицофала.

28.ІІ. о год. 13⁰⁰ знов стрінулися стежа пвд-лу 512 з вд. ВП в лісі між Корманичами а Коношею. Мимо великого снігу, стежа віддавши кілька стрілів почала вицофувати в напрям дороги між сс. Верендзьовичі - Коноша.

Тут наткнулася другий раз на ВП, яке відкрило автоматний і кулеметний вогонь. Стежі, однак, вдалося перейти в берендівський ліс і на другий день долучити до відділу.

Того дня / 28.ІІ. / вд. відходить в напрям ІІ-го району.

Ч Е Р Е З К О Р Д О Н

Дня 30.8.46р. о год.80-ій за моск.часом група українських повстанців підсунулась під кордон з метою перейти його. Вона підсунулась лісом в напрямі с.Кальварії на віддалі 600 м. від кордону й там задержалась, чекаючи аж стемніє. О год.21-ій двох стрільців пішло наперед а решта підходила ближче кордону. З них 7 людей залягло, а 5, які мали перейти кордон, посувалися ближче кордону. Сім людей, які залягли мали за завдання лише перепроводити через кордон і вернутися. Нараз з правої сторони посипалися стріли ворога. Большевицька стежа, яка була приблизно у віддалі сто метрів почала обкружати повстанців та обстрілювати. Ком. групи укр.повстанців дав наказ всім перерватися за кордон /лінію Керзона/. Задне обезпечення відстрілювалося в напрямі атакуючих большевиків. Повстанці під обстрілом большевицьких куль перейшли лінію Керзона, а большевики продовжували обстріл на віддалі одного км /на поль.стороні/ закордоном з кулеметів та десятистрілок. Зв'язковий куца д.Лис на віддалі 150 м. за кордоном віддалився від групи /як візнає один зі стрільців/ і нікого про це не повідомив.

На слідуючий день на ліс була велика облава, під час якої віднайшли в лісі /по поль.стороні/ раненого д.Лиса. Як д.Лис перейшов знову кордон, - це не відоме! Раненого д.Лиса большевики забрали до с.Губич, та по дорозі знущались над ним, тягнули його як кусок патика. З цього села перевезли його до Добромиля до лічниці, де піддержували його застрілками. Органи НКВД стягали з нього протокол та питали, де знаходиться банда з якою він переходив? Д.Лис відповів: "це не була жодна банда, а борці, які борються за волю українського народу, за Українську Самостійну Соборну Державу!" Д.Лис до нічого більше не признався і в тяжких муках дня 6.9.46р. покінчив життя. Тіло сл.п.д.Лиса похоронили на кладовищі в с.Губачах.

---0000000---

ТА К В М И Р А Ї Т Ь Т И С Я Ч І
 /Геройська смерть сл.п.д.Малини/

Дня 8.9.46р. о год.23.30 за моск.часом боївка СВ в числі 3-ох осіб переходячи зі с.Тарнава до с.П'ятниця, зайшли на большевицьку засідку, яку зробили большевики у віддалі 100 м. шосе Добромиль-Ікрів. На засідці було 6.10 пограничників. Вони сиділи, говорячи укр.мовою та курили папіроси. Повстанці думали, що це цивілі в бойовому порядку підсунулися до них на віддалі 25 м. і запитали: "хто є?". На це небуло жодної відповіді. Повстанці питають вдруге по большевицькому: "кто есть?", відповідь - "сваї". Повстанці посипали по большевиках стрілами, так що большевики не мали можливості спочатку відстрілюватися. Коли повстанці показали змінювати магазинки при зброї, большевики відкрили вогонь. Повстанці не могли вдержатися на своїх становищах і почали змінювати їх, бо це був рівний терен. Підчас відступу большевики ранили одного боївка д.Малину. Два повстанці під великим натиском большевиків залишили на полі бов раненого д.Малину. За 10 хв. на поміч большевикам приїхало два авта війська та одна танкетка, якими обставили шосе. Большевики, побивши лежачого д.Малину, почали до нього підсуватися і кричати "здайся, руки вгору!". Д.Малина, який був ще живий - вдав вбитого. Коли большевики зблизилися до нього на 5 м., він почав стріляти й вбив трьох большевиків, а четвертий большевик підбіг з противної сторони й смизув стрілу по д.Малині. Д.Малина ще не втрачає притомності, витягає нагана тяжко ранить большевика, який по двох годинах сконав, а відтак звертає дуло пістолі до своєї голови й відбирає собі життя.

Зараз по цьому випадку приїхали большевики й забрали трупи до р-ну. Так покінчив своє життя сл.п.д.Малина ур. в с. П'ятниця 192Ір. рай. Добромиль, селянин, освіта 4 нар.класи, в Організації працював від 1944р., від 1946р. як боївар СВ, у відношенні до Організації - кандидат в члени.

НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ

Хроніка подій в районах: Устрики, Новий Самбір,
Старий Самбір, Стрілки і Добромиль.

- Устрицький район. Дня 5.9. в с. Бистре 10 пограничників робили засідку біля хати одного підпільника. Над ранком ходили по селі і грабували харчі. Також арештували Утринь Павла і Катерину, Петруняч Михайла й Шимін Катерину, яких по переслуханні звільнили.
- Дня 5.9. до с. Колобок приїшло 30 пограничників, а з р-ну приїхали дві танкетки. Біля 20 пограничників відійшли в напрям ліса між сс. Бандрів-Рябе в решта залишалась в селі, яка переводила перевірку по катах. Перед вечором вернула група з ліса до села на свої станиці.
- Дня 7.9. до с. Мшанець двома підвозами приїхало 7-ох пограничників зі с. Хадова, які забрали від родня підпільників вігна й дошки та стрілки відїхали до с. Хадова.
- Дня 8.9. до с. Холбок приїшла група пограничників зі с. Чорного, яка бачила в селі трьох підпільників. Большевики цих трьох підпільників не зацікавили, тільки говорено до населення, що бачили І4"бандерівців". Дня 10.9. 10 пограничників зробило засідку біля церкви в с. Скородне. Вони на засідку зайшли непомітно потоком. Біля год. 21-ї на засідку зайшло 4-ох повстанців, яких большевики припустили на близьку відпаль і відкрили по них вогнем. Повстанці відстрілюючись відступили без втрат /один легко ранений, а зі сторони большевиків один убитий/
- Дня 11.9. в с. Рябе пограничники зі с. Чорна дали секретареві наказ щоб виготовив списки людей, які були в Німеччині.
- Дня 13.9. до с. Бандрія приїхав нач. нивд Смернов та один енкаведист, які арештували родину бывшего повстанця Швейна/зловлений большевиками/маму Гиряк Катерину й сестри Марію і Анну, яких по переслуханні випустили.
- Дня 14.9. больш. спец-бойова зі с. Пеляки ходила днем по лісі між сс. Ліпа-Скородне. Вони стрінулися з пастухами й вдаючи укр. повстанців питали їх за зв'язками. Від пастухів нічого не довідалися.
- Дня 17.9. в с. Чихнавець большевики, які стягали там контингент, розкопали там могилу. До розкопування могили большевики стягали силою кількох селян. Погранзастави зі сіл Чорна, Хашів, Литовиська, Скородні Журавен і Ялове кожного дня роблять засідки по полях і лісах, а ночами роблять засідки по селах та дорогах. На засідки йдуть конспіративно. Вони замасковано цілими днями сидять в лісі по кущах, роблять підслухи на стежі по лісі. На засідку йдуть від 10-20 осіб. В цьому місяці цесар, яка проводить з-за Керзону по Устрик переїжджають автомашинами з польським військом в одну й другу сторону. В минулому місяці нач. погранзастави видав наказ примордоним селам, в якому забороняється жити від 300 м. від лінії Керзона. На погранзастави большевики навозили багато колючого дроту та видали наказ селянам возити стояпи.
- Новосамбірський р-н. Дня 26.9. до с. Воля Вілянівська приїшло 11 большевиків з енкаведистом Голиком до с/ряди, наказавши десятникам принести для них харчі. Коли десятники повернувши, не принесли нічого, т. Коляков сказав: для нас харчів немає, а як прийшла ваша сотня то були б і кури, і масло, і яйця. Після цього большевики пішли списати майно Гуряк Івана в Гуляков пішов до учительки зі СВЗ, в побачив на стіні завішений портрет Т. Шевченка, а на долинні т. Сталін та почав її лаяти. Він питав, чи не заходять до неї бандьори, учителька відповіла, що не говорить до неї там, бо вона такого слова боїться. Коли Гуляков відійшов, учителька підійшла до сусідньої хати й сказала: Зт такий приятель з болотом, що гідно на нього дивитися, а він буде мені розпоряджати, що я маю робити!
- Дня 3.10. грос. В"ютичех нивд з р-ну наскочило на хату Сарахман Глії, перевели докладний трус, шукаючи за її дочкою, яка криється без вислідку.
- Дня 6.10. в с. Вхети укр. повстанці спалили млиб а в ньому кіноапарат, який большевики цього дня привезли. В цьому помі містилася також і молочарня.
- Дня 7.10. до с. Монастирць приїхало нивд з метою перевести обласні на ліс. В селі стрінули частину ЧА, яка збирала контингент картонді, яких утикали зі собою до ліса на обласу. Віці ЧА відповіли, якщо

лейтенант хоче то хай собі йде, що ж нам бандерівці зробили, ми хочемо дити і на облаву не підемо.

Дня 6.10. в Самборі нквд-исти: майор, капітан, ст. лейт., старшина та один рядовий гналися за одним червоноармійцем, якого хотіли арештувати, стріляючи за ним з пістолі. Втікаючий, відобрав від перехо- дячого нквд-иста, автомат та почав відстрілюватись. По короткій перестрілці вбив майора, капітана, старшого лейтенанта й старшину, що за ним гналися, а сам з автоматом втік.

Дня 15.10. 12 большевиків з Підбузького р-ну наскочили на хату в с. Монастирці, де були повстанці. Повстанці відступили без втрат. Большевики заарештували дівчину з цієї хати, взяли її до сусідньої хати, знасилували, а опісля забрали її до Підбужа.

Дня 15.10. в сс. Бабина, Керіги, Максимовичі, робили большевини засідки, але безуспішно.

Дня 15.10. в с. Військовичах большевики заарештували 4-ох хлопців /поляків/, які мали кріси й не здали їх досі. Один з тих хлопців утік і криється, а трьох большевики випустили, бо вони їм кріси віддали.

Дня 17.10. до с. В'язьоничі біля год. 17-ї приїхало автом 7-ох большевиків, серед яких був і лейтенант. Лейтенант домагався у голови с/ради квартири. Голова призначив їм квартиру в господаря, однак їм ця квартира не подобалась і вони пішли до священника і домагалися 2 кімнати, до яких вечором привели 6 арештованих дівчат, а саме: Гереній Катерину, Громецьку Анну, Громецьку Марію, Коваль Софію, Кішку Еву та Шкарибару Евфросину. Кожну зокрема приводили до кімнати, де був лейтенант, силою розбирали до нага, били до крові та брали за заволося і кидали їх до землі і говорили, щоб ці сказали кого знають з "бандьор", хто в їх селі збирав контингент і т.п. Ця оргія тривала цілу ніч.

Рівнож в часі переслухання було чути крики та зойки дівчат. Ганком, коли випускали дівчат, наказали, щоб нікому нічого не говорили.

Старосамбірський р-н. Дня 3.10. в с. Райтеревичах 15 большевиків /спецбійка/ зробили засідку під лісом. Біля 17-ї год. з ліса до села вийшло трьох повстанців, по яких сипнули большевики кулеметним вогнем. Одного з них вбили, а двох, відстрілюючись, відступили. Коло вбитого повстанця робили засідку аж до рана, а на другий день забрали його до р-ну.

Дня 11.10. в с. Чаплі 45 большевиків /військо нквд/ зі Старого Самбора робили облаву на гор. кінець села й на присілок "Держипіль". В часі облави арештували господаря Васьків Петра і дівчину Васьків Стефу, закидаючи їм зв'язки з повстанцями і забрали до Старого Самбора.

Дня 18.10. до с. Янів приїхало 12 большевиків з р-ну й арештували Гаврик Василя, якого забрали до р-ну.

Дня 25.10. до с. Насадки приїхало 30 большевиків з нач. нквд Дейни- ком, які зробили ревізію в секретаря с/ради, де знайшли штафету, за що секретарку арештували і забрали її до р-ну /Хемік Наталку/.

Дня 27.10. до с. Засадки приїхав нач. нквд Дейника з 15-ми большевиками, перевів ревізію в учительни Филипович Катерини, після цього її заарештував і забрав до р-ну.

Стрільківський р-н. Дня 17.9. до с. Топільниця до школи прийшли з р-ну три большевики і три стрибки з метою основи комсомолу серед шкільної молоді. Коли молодь зорієнтувалась, о що большевикам ходить, частина втекла, а частину большевики силою задержали на зібранні. На зібранні говорили які користи дає комсомол та які права має комсомолец. Однак діти не хотіли записуватись та плакали вголос. Дальше большевики говорили, що діти напевно бояться повстанців і тому не хотять вписуватись до комсомолу. Тоді виступив один з учнів і сказав: "ви кажете, що не боїтеся бандерівців, а чому ви зі с. Ліпни втікали" /девілька днів тому повстанці були зробили засідку/, другий учень сказав: "ви хочете нас виховати, а ви ж самі ще не виховані. В нас ваші /большевики/ вкрали черевики, а на другий день я з батьком пізнав ті черевики в одного нквд-иста". Большевики побачили, що тут нічого не вдіють і від- їхали до р-ну.

Дня 24.9. до с. Гвіздня приїшло 14 нквд-истів, які арештували Допушинську Анастасію і Парасковію, Дуньвица Петра, Михайла й Василя. Вони випитували їх про повстанців, чи не заходять в село й до кого.

Також переслухали одного 15-ти літнього хлопця, який їм нічого не сказав. Розлючені більшовики побили того хлопця говорячи, що "ви всі бандьори". Ці більшовики в господаря Юра Івана зрабували корову. До цієї групи долучило ще 4-ох більшовиків, які кватирували до дня 25.9.

Дня 24.9. в с. Головецько більшовики з р-ну арештували Федора Теодора, і Бурмич Миколу. В часі їхнього переслухування один більшовик до них сказав: "хай бандьори нищать того, що за 5000 карб. продає свого брата". По переслуханні вищезгаданих звільнено. Другого дня ці самі більшовики арештували господаря Цапа Ілька, якого по переслуханні теж звільнили а самі відійшли до Дністрина Головецького.

Дня 26.9. до с. Голвецьке приїхало 35 пограничників. Днем згадані більшовики покликували на переслухування Романа Степана, Коваль Іву і Губ Марію, дві останні на переслухання не прийшли. Пополудні арештували Кавар Ірину, Килинич Василя, Рудина Миколу, Мацьковича Івана, Степановича, Кілинич Андрія і Дозміва Пилипа/москаля/. З них трьох останніх зобов'язали донести про духи повстанців в селі. Цього ж дня приїхали з р-ну до 15 більшовиків зі стрибками.

Дня 25.9. до с. Рип'яни пришло 43 більшовиків, з яких 14 зістало в селі а решта пішла в напрямі Дністрина Гор. і до с. Возче. Більшовики, які стояли в селі наказали десятникам Попович Іркові, Сенькові Олексі і Свідракові Михайлові покликати деяких людей до с/ради на переслухання. Коли ті вернули, а згадані люди не прийшли, більшовики побили десятників, закинувши їм, що вони самі людям казали, щоб люди втімали. Вечором самі більшовики ходили поміж хати та заарештували Попович Марію, Нестора Василя, Крупу Василя, Нестора Миколу, Катрича Василя і інших. Крім того побили Вітовського Василя за те, що в його хаті дівчата співали рев. пісні, а Свідрак Настя за те, що її чоловік був в УПА. По переслуханні всіх звільнили, а Тряску Олексю забрали до р-ну, де його тримали аж до 14.10.46.

Дня 27.9. в лісі б.с. Гвіздця більшовики, які йшли зі с.Головецька в числі 20 осіб, натрапили в тому лісі на кватируючих повстанців. Більшовики відкрили по них вогонь, повстанці відстрілюючись, вийшли без втрат. Біля ліса в той час пасли пастухи худобу. Почувши стріли, порозбігались, а більшовики пригнали худобу до села. Опісля арештували власників худоби Павленга Миколу, і Кильку Михайла, закинувши їм, що їх дочка та сини носили повстанцям їсти до ліса. Переслухавши їх випустили.

Дня 28.9. пограничними в с. Головецько враз з місцевим провокатором Бечом Дмитром арештували Музичана Михайла/мельника/ та забрали до с.Лімної на переслухання, де сильно його побили, а звільняючи, наказали донести про рухи повстанців.

Дня 28.9. ранком до с.Грозьови пришло 70 пограничників зі с.Лімної та оточили частину села. По хатах робили ревізію та арештували Смеречанського Левка, якого сильно побили і забрали до р-ну. Цьпові Теодорові більшовики при битті поламали ребра й пустили, крім того забрали до р-ну Пикас Катерину, Костика Івана, Робика Семена, Цюня Ірва, Чіпака Степана а семсоту Кріля, якого знайшли в соломі, по переслуханні лишили в селі.

Дня 29.9. 200 більшовиків робили облаву на ліс " гору Магуря " б.с. Грозьови. В часі облави наскочили на трьох повстанців та дівчину. Під час верестрільки дівчину зловили й забрали до р-ну Турна.

Дня 1.10. на ліс між сс. Рип'яна і Смеречкою 30 більшовиків робили перевірку, під час якої зловили Нестора Івана, який втік з Донбасу.

Дня 8.10. на гору до хуторів с. Туре зайшло 20 більшовиків до хати Войтович Катерини та питали за підпільником Бурлакою. Жінка, зорієнтувавшись, що це більшовики, нічого не казала. Вечором більшовики зашли до с. Туре на частину села " Звір " та зробили засідку, на яку зайшло трьох повстанців, які, відстрілюючись, відступили без втрат.

Дня 13.10. в с. Лімній вечором 10 повстанців зловили одного нивдота і фотографа, від яких яких забрано 27000 крб. фотоапарат і одну пістолі. Той самої ночі більшовики зробили облаву в зв'язку із забранням нивдота й фотографа. Під час облави нікого не стрінули.

Дня 14.10. до с. Лімба пришло з р-ну 20 більшовиків, які вночі сиділи на засідці а ранком робили в деяких хатах ревізію.

У господаря Луженького знайшли стрільбу, розлічені покололи штигами малу дитину, кажучи, що це малий бандерівець. Того ж самого дня арештували й забрали до р-ну Руськ Русь, Дмитришин Марію, Дубрянського Михайла, Антинич Марію, Сліпця Йосифа, Луженького Володимира та Палежка Луця.

Дня 20.10. о год. 21 до с. Плоского прийшло 20 большевиків, які арештували Пуся Миколу і Лопшанського Миколу, яких придержали до рана. Другого дня ранком арештували 5-ох хлопців з 28, 29 рр., яких силою забрали до Борислава до школи ФЗН. Вищезгадані большевики в господаря Конишка Миколи зрабували гурей.

Дня 21.10 до с. Турз прийшло з р-ну 40 большевиків, які привезли людям блякети на паспорти, за які брали по 50 кг. картоплі. Ці большевики получилися опісля з групою 20 нквд-цятів, арештували Войтовича Степана і Терлецького Осипа, з якими в ліс між сс. Турз-Волосянку В. Вечором вернули до села й зробили засідку на середині села аж до рана. Рангом відіхали до р-ну.

Добромильський р-н. Дня 27.9. до с. Товарина приїхав лейтенант нквд Камінський з 5-ма пограничниками в справі контингенту. Він звенувся до голови с/ради: "Друже голово, в твоєму селі є "Бандюри", ти піди і скажи їм, що ми зброю відложимо, а вони хай прийдуть і щось собі поговоримо." Голова відповів, що в його селі таких немає.

Дня 9.10. в Добромилі нквд арештувало Яворську Євгенію - секретарку райвиконкому. Дня 18.10. в Добромилі большевики арештували дир. маслосоюзу - Котика Михайла, а в с. Ляцько працівницю банку м. Добромилі Мартинишин Ольгу. Також арештували працівників маслосоюзу Писарик Михайлину, Нусю Ірину і Войтовича.

Дня 30.10. до с. Болзна зайшло ранком 40 большевиків під ком. майора нквд Ткаченка, які поробили застави довкола села й переводили в цьому облаву. В часі облави в деяких господарі викидали солону зі столів, а в інших ходили з дротами 2 м. довгим. Облави тривали до самого вечора - але без вислідів. Та сама група слідуєчого дня зробила облаву на с. Ляцько, однак без вислідів. Один борець, який стояв на стійці і запримітив, що господар гонить самогону, підійшов до нього й сказав, щоб він погасив вогонь бо як прийде начальник то покарає його й апарат поломить. Борець сказав: "це оамі євреї ідуть до села, щоб наїстися та напитися, а ти стій голодний як собака!"

Дня 31.10. в с. Золотовичі, Нижанківського р-ну нквд арештувало трьох вартівників Мельника Павла, Кутаса Степана, Каралина Івана зате, що під час їх варті в селі зліквідовано сексота.

Слава Україні!

П. червень 1947р.

/Мирон/
За Норвед

---00000000---

БЕЗБОЖНИКИ ГУЛЯЮТЬ

В лютому 1947р. до с. Верхрата в Любачівщині прибуло приблизно 200 вояків польського війська, з ціллю переведення в селі облави. Більше як половина вояків була на лицетах в білих плащах, щоб замаскуватись. Військо оточило село, де жило коло 100 українських родин. Решта мешканців села, біля 200 родин була ще 1946р. виселена на Україну. Частина вояків ввійшла в село і почали робити ревізію, при чому часто крали овсянкам одяг і харчі. В час ревізії арештовано в селі трьох мужчин, закидаючи їм, що передержують військові речі. Найдено в них якийсь німецький юзя чи маринарку, що було їх приватною власністю. В час арештування допитувано їх, де є націоналісти, та сильно їх побито, так що один з них отримав слух. Не найшовши нічого, вони змушені робити ревізію в церкві. Самі розбили замок, поперекладали все до дна, повинности звідом всі церковні книжки і зараз перед церквою спалили. Дальше розбили престіл, акинули та порозбивали ошаті тайни, пограбували церковні риза, обруси та напострібні речі подерли і порозкидали по вулиці. Забрали також золоту чашу. В церкві не знайшли нічого підозрілого. Ревізію тривали два дні, а опісля військо відійшло на другі села. Арештованих забрали до міста Любачева, а після кількох днів, сильно побитих випустили. 20.1.1950р. / - вий/

Організаційного Життя НА ЕМІГРАЦІЇ

О.Д.

ЗА ПРАВОПОРЯДОК, РОЗВИТОК І ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

Ворог діє всюдю, навіть українськими руками.

Для кожної еміграції суспільно-громадське життя має особливе значення. Суспільно-громадська діяльність - це один з відтинків організованого суспільно-політичного виховання і активізації громадянства не лише по лінії соціального забезпечення і фізичного збереження, але передовсім по лінії допомогоних акцій у визвольно-революційній боротьбі для поневоленої Батьківщини.

Тому для нас - української еміграції, суспільно-громадське життя побіч політичного, творить українське організоване ядро що є основою акумуляції наших сил, енергії і прагнень, та формує і зосереджує їх на національно-ідейній платформі. Безперечно, що саме суспільно-громадське життя не завжди оправдує себе, якщо його не виповнюється відповідним до завдань змістом. Не виповняє воно своїх завдань і тоді, коли стає інструментом особистих амбіцій і інтересів окремих осіб чи груп, що стоять в його керівництві. Українське еміграційне життя, це поле, на якому багато угруповань і чинників діє за власними плянами і прямує до опановання його для своїх власних цілей. Такі прояви час-до-часу виривають також і в площині суспільно-громадського життя.

Минулий рік для українського громадянства у Великобританії, був якраз наявним доказом перших спроб ввести в організоване суспільно-громадське життя насилля над правопорядком і збірною волею громадянства. Маємо тут на увазі не так саму появу т.з. опозиції, що виступивши з організованих радів української громади, створила своє гетто. Такі прояви зникають під впливом самого життя. Але хочемо кинути децю світла на неймовірні факти, які немов живцем відповідають цілком неукраїнській роботі. Це відноситься до тих всіх акцій, методів, інсинуацій і провокацій, що через цілий час були випробовувані т.з. "УБ" в намаганнях знищити Союз Українців у Великобританії. Хоч властива ціль так званого "УБ" прикривалась фальшивими фразами про об'єднання, консолідацію і т.п., то однак наслідки були такі, що аж ніяк не можна вважати їх за вияв волі хоч би найменшої групи українського громадянства. Не хочемо тим твердити, що керівники опозиції стоять на послугах третьої, зовсім неукраїнської сили, але хочемо вказати, як часто через партійні і особисті амбіції деякі групи і одиниці стають сліпими жертвами - виконавцями такої роботи, яка щільності відповідає інструкціям болшевицького МГБ. В "Інструкції керівникам спец-відділів" за кордоном зустрічаємося з "напрямними" які цілковито відповідають проводженню ній роботі деякими заоліпленими українськими чинниками. Для ілюстрації наводимо виїмки тої "інструкції" а читачі нехай самі шукають дисконуваних фактів по тій лінії українськими руками. В закордонній роботі серед української еміграції Москва своїм агентам прищоручає:

- ...Піддержувати і всіми силами посилювати матеріальні і релігійні розбіжності між втікачами різного підданства в минулому...
- ...Добитись загострення ворожнечі "східняків" до "західняків", "старих" до "нових" емігрантів...
- ...Треба ще більше розпалювати антагонізм між окремими політичними групами, добиваючись загострення між ними в їх пресі, житті і діяльності.
- ...Паралізувати також культурну діяльність емігрантів...
- ...Посилити сіяння сварок між католицькою та православною церквами. Для цього треба широко використати високі релігійні почування

ня б. громадян Польщі і привести до зудару між католиками і православною...

...Розвинути злочинство в таборах і організувати там свої сітки, щоб взяти табори під свій невидимий контроль.....

...Необхідно досягнути стан загального недовір'я, невдоволення і безнадійності, створити середовище емігрантів з настроєм повної розпуки...

...Прикласти всі старання, щоб на сторінках політичної преси емігрантів - політичну боротьбу обернути в боротьбу національну, в самому найвужчому розумінні цього слова...

...Не зустрічатись навіть перед підкупленням різних осіб чи цілих установ, та порадою вводити в контакт з безпринциповими та продажними особами, що спікуються емігрантами...

Ми навели лише деякі виїмки, але вже з них, уважний спостерігач подій суспільно-громадського життя витягне цілий ряд фактів, що вказують нам на це, що навіть коли подібна "робота" проводиться українськими руками то вона не відповідає українській визвольній справі, але інструкціям агентів Москви. Незалежно від того, чи така робота проводиться деякими українськими чинниками свідомо чи несвідомо, наслідки в однаковій мірі є шкідливі і ворожі українському народові. Це вимагає від українського громадянства багато зусиль, чуйності і активності, щоб не допускати в нутрі свого життя до проявів такої роботи, яка змістом і ціллю належить московсько-більшевицьким імперіалістам. В обличчі боротьби із спільним, однаково всім українцям загрозливим ворогом, партійні, релігійні чи особисті пристрасті, ніколи не можуть перевищати наших основних завдань. Це мусять зрозуміти всі ті, що досі вклали свою працю, енергію та матеріальні засоби на внутрішню українську боротьбу, яку і без того, серед нашої еміграції ведуть ворожі агенти.

Об'єднання цілого громадянства в СВБ-1 - суттєве завдання.

Суспільно-громадська організація не може бути самоціллю, лише для фізичного збереження і задоволення соціальних потреб. Суспільно-громадською, культ-освітньою та харитативною роботою створюємо умови до всіх великих починів в усіх ділянках життя, культурних і політичних процесів, що визначають позиції української нації на сьогодні і майбутнє. В рямцях суспільно-громадських установ маємо можливість організувати громадянство різних станів, віровчань, політичних чи світоглядних переконань і т.п., що в результаті дає сильну, монолітну громаду членів великої української нації. І хочби лише з цього погляду, щоб зберігти єдність та створити резервуар сильних українських позицій на еміграції, треба стремити до вдержання за всяку ціну одною, всіх об'єднуючої суспільно-громадської установи. Таку konieczність, треба з притиском підкреслити, на терені Великої Британії. Українська суспільність, побіч еміграції інших національностей у Великої Британії, мала донедавна найслабші позиції і спроможності. Це пояснюється тим, що еміграція таких народів як нпр. поляки, балтійці, чехи і т.д. на терені Великої Британії мають значне число членів своїх б. легалістичних урядів та представників посольств і різних дипломатичних установ, які хоч не офіційно, але практично мають минулі і сучасні зв'язки з визначними політиками і представниками британців. Крім цього, мають велике число своєї інтелігенції, політичних діячів, науковців та певні фінансові засоби з колишніх державних скарбів. Тендеції нпр. польського еміграційного уряду, змагаючі до відродження Польщі рівнож на теренах Західної України, штовхають його до протипольських виступів, що особливо проявляються у фальшивих інформаціях про український напад і його еміграцію, перед британцями. Особливу загрозу для української еміграції та визвольного руху творить московський комуністичний чи білогвердійський імперіалізм. Таке загальне положення значно утруднює розвиток українського громадського і політичного життя.

Єдина активність, енергія та великий організаційний хист української еміграції, отворять для нас передумови для суспільно-громадської і національно-політичної праці в користь еміграції і визвольної справи українського народу.

Лише завдяки великій жертваності, активності і ідейності, україн-

ці у Великобританії в діяльності суспільно-громадського організованого життя досягнули поважні успіхи, в до більше - вибилися на передове місце поміж іншими національними групами.

Союз Українців у В.Британії /СУВ/ для української громади є на сьогодні не лише харитативною й культурно-освітньою установою - це репрезентативний центр перед господарями і чужинцями цілої української громади у Великобританії. А це останнє не менше важке за харитативну і культурно-освітню працю в протилежне - це зумовлені необхідні зусилля для здійснення наших національних обов'язків перед воюючою Батьківщиною в країнах західного світу. Для українців Великобританії, збереження одної репрезентативної суспільно-громадської установи, є суттєвою національною потребою. Такі спроби розбивання та балканізації суспільно-громадського життя на зразок групово-партійних надбудовок, ведуть невідминно до упадку нею як суцільної громади та позбавляють дальших перспектив в реалізації суспільно-громадських і національно-політичних завдань. З нами перестануть числитися і насильно вишкатулять в рядки нашого б. підданства. За нас тоді говоримуть ті, що вже сьогодні готують в заміну старого, нове ярмо для українського народу. Лише єдність, солідарність і організованість в одній суспільно-громадській установі дають нам передумови до реалізації українських національно-громадських й політичних постулатів. Тому ми є рішуче проти роздріблення українських суспільно-громадських сил, проти всяких обмовочивих "патріотів", що творять нові "свої" установи, та проти всяких проявів анархізації та насильних породів неукраїнської крові організації чи "об'єднань". По думать ті, що сьогодні бунтують в ім'я "справедливості" і "самооборони" перед "насиленням" більшості, влаштувуть ярмаркові агітації за створенням не одного, а відтак другого, третього і т.д. "об'єднання"?

Так самовільний шлях, що засуджує нас на прокляття цілих поколінь. Сьогодні одно середовище творить своє "об'єднання", а завтра творитиме друге, третє і так в безконечність, аж доки кожна партія не матиме своїх власних "суспільно-громадських" установ. Такі намагання мусять бути далекі й чужі українській суспільності. Вона мусять твердо і постійно змагатися за такі форми і зміст суспільно-громадського життя, що забезпечуть єдність, одноцілість і реалізацію наших істотних завдань.

Суспільно-громадське "об'єднання", чи партійна надбудівка?

Один рік діяльності СУВ-у під постійним напастливим тиском групи людей, що створили для поборовання СУВ-у т.з. "Укр.Евро", дав для українського суспільства багато фактів і причин до об'єктивної постановки. Передовсім треба ствердити повну перемогу конструктивних суспільно-громадських сил об'єднаннях докола СУВ-у над деверзантами і партійними амбіціонерами. Сьогодні, коли т.з. "УВ" опинилось на схилі упадку, можна б взагалі про него не згадувати, але люди які хронічно опутані партійними і персональними інтересами діють постійно чорними реакційними методами щоб творити нові дезорієнтуючі фікції. Хоч вже не ставов силор і запалом, унеявленями підчас творення т.з. "УВ", але надалі в терені ведеться агітація за другим новотвір т.з. "Об'єднання". Авторами і творцями "Об'єднання" є ті самі відомі плодовиці "батьки", що на протязі року наплодили цілий ряд "установ" і "організацій", які однак вже підчас породу не були живими істотами а мертвими викиднями.

По році діяльності т.з. "УВ" чи "Об'єднання" переживає глибоку, нічим і ніким не заповнену порожечку. Інакше не могло бути. Це чисто партійний гвір, що живе при помочі п.Панчука. По в'язе разом мельниківців і уерденівців, що створили спільний блок для практиковання, по смоторськи, експериментних "досліджувань" над суспільно-громадським життям?

Передовсім треба доухуватися в них одної й спільної ненависті до українського революційного націоналістичного табору, що своєю активністю дав орієнтовані проєкції, критерії й семафори в многогранному українському суспільно-громадському й національно-політичному житті. Стимулювання українського життя Організацією Українських Націоналістів на еміграції, викликало в згаданих середовищах механічну "консолідацію" для протиставлення ідеології і концепційним поглядам самоцілісного табору.

Теренові керівники обох угруповань керувались це в великій мірі локальними партійно-персональними інтересами. Створення т.з. "УБ" стало базисом для посилення і унявження їх партійного існування. На початку, більш "революційно-прогресивними" проявили себе урдепівці. За їх рецептом "уздоровлення" успішно-громадських відносин почалося від розкольніцької акції за створенням т.з. "УБ". Загалом громадянства був для них лише "вулицею", "шумовинням" і т.д. а за собою зауважили право вилучити непогамованої руйнівської пристрасі. Тому швидко випередили своїх поборників-мельниківців, що більш обережно бралися за так небезпечне діло. Але згодом, коли т.з. "УБ" вже було засаджене на терені Великобританії, мельниківці, що дедо більше численні за свого "партнера" прийшли до висновку, що в заміну фінансового кормлення "Бюра" вони повинні зайняти центральне становище в його "керівних органах". Це стало доконаним на т.з. "Н.З.Бюра" і на сьогодні мельниківці стали дійсними "господарем" "Бюра", а урдепівці задовольняються підрядними "повноважностями". Але партійна матеріальна підтримка, скоро показала невистарчаючою і "УБ" опинилося в тяжкому матеріальному положенні. Рятують його "многогранність" функцій сповнюваних працівниками "УБ". За малими винятками, всі працівники "УБ" - це "відкомендеровані" мельниківцями і урдепівцями "свої" люди для використання афірмованого ними "УБ" для своїх партійних інтересів і цілей. В наслідок цього "працівники Бюра" одержують фінансові субсидії від своїх партійних хлібодавців, бо "Бюра" не спроможне дати їм одержання. За те, їхня праця для "Бюра" нагадує вибірки розгнуданих хлопчиків. Як шир. нужденно і жалісно виглядає "Бюлетень" - орган "УБ", хоч ціна його втрое більша від дійсних витрат його видавання. Але за те, ті самі працівники, в тому самому приміщенні, на тій самій машині і циклостиллі, видають цілий ряд партійних інструкцій, різних "матеріалів", "Інформатор", "Соборник" і т.п. Під час поїздок в терен з рамени "Бюра" відбувають "контролі" і "оходини" з членами своїх партійних клітин. Словом - "робота" аж горить... Одне лише, з чим ніяк не можуть впоратись бюривці, а саме: не можуть знайти морального і ідейно-громадського узasadнення існування "УБ". Це змусило їх кидатися на різні оторони, шукати різних концепцій, змінювати характер і назву "УБ" до врешті створило заблуканий хорівід в якому губляться вони самі і їх прихильники. Створення "Об'єднання" вже не дало такого "ефекту" як початково, створення "УБ". Прихильники "УБ" не лише починають стягатися по відношенні до "Об'єднання" але взагалі відсуваються від него. Високі фінансові зобов'язання членів і прихильників "Об'єднання" спричинили нарікання і зріст пасивності. Одинокі партійна дисципліна держить їх в рядах "Об'єднання" а хто не зв'язаний нех відходить на бік. Дедо рятують ситуацію "Бюра" т.з. "Представництво ВО у Великобританії" яке персональним складом, відповідає тим самим особам, що стоять в його керівництві та різнож користується приміщенням і адресою "Бюра". Як відомо, згадане "Представництво" переводить подекуди збірки на ИРяду, і хоч їх вислід дуже скромний, однак кожний гріш зложений українським громадянством повинен іти на властиву ціль. Чи так робить "Представництво" - сумніваємось, бо "розуміємо", що в одній "родні" всі фінансові жерела спрямовані в одну безодню...

На тому тлі приходить ся окреслити роль п.Панчука, без якого "Бюра" чи "Об'єднання" призначене на цілковитий упадок. Він надає "Бюрові" вигляду "формального" існування, репрезентуючи його перед британцями, закриває тим самим його зміст і ціль. Це виправдує ті всі ідолопоклонства, чолобитні, захвальвання і "ревну" оборону п. Панчука, людьми з середовища "УБ". Вони свідомі, що від него залежить їх формальне, легальне оформлення і існування. Знову для п. Панчука байдуже, хто його підтримує. Він різнож, лише завдяки їм, може здійснювати свої плани. Він мусить когось репрезентувати, вести і представляти себе "вкрайником" масо, народу. Він рішиться від інших тим, що йому не стоять на перешкоді політичні чи світоглядні переконання. Він "демократ", який тепер покищо отав "лібералом" а завтра його "переконання" залежатимуть від кон'юнктури. Щоб лише "темна маса" складала гроші, то для одних, партійні інтереси, а для п. Панчука особиста кар'єра, були б явні забезпечені. Так виглядає на сьогоднішній день, швидко розрекламована спозиція,

що наробила стільки замішання, крові і злочину для українського громадянства у Великобританії.

СУБ сьогодні і його перспективи на майбутнє.

Союз Українців у Великій Британії, це одна з найбільш поважних і націоналістичних українських інституцій на еміграції. Минулий рік, безперечно був роком опільних зусиль і праці цілого українського громадянства за збереження і закріплення своєї єдиної суспільно-громадської установи - СУБ-у.

Ця кілька тижнів і закінчиться діловий рік праці Керівних Органів СУБ-у і Загальні Збори робитимуть підсумки досягнень й недоліків. Так як перед Надзвичайними Зборами СУБ-у, ми заявляли, що про це "Чи виявилось нововибрана Рада СУБ-у зі своїх завдань і чи оповнила надію на неї положені громадянством, можна буде ствердитиhoffно на Річних Загальних Зборах СУБ на основі звітів, дискусій, критики і т.д." - так і зараз вважаємо, що лише Загальні Збори є повноважними поробити належні висновки з цілорічної праці Ради СУБ-у. Значить, не маємо на меті робити Керівним Органом СУБ-у ні злочі ні доброї пропагандивної реклами. Минулорічна постава українського громадянства до СУБ-у і його керівних органів, свідчать якнайкраще, що воно стоїть не тільки на висоті своїх національно-громадських завдань, але воно вповні зріле і на це, щоб без всяких демагогій і реклами виснести правильну оцінку праці і діяльності Ради СУБ.

Але незалежно від цього, чи Керівні Органи СУБ-у вповнили вповні сподівання громадянства, чи критика їх праці буде поміркованою, чи безпощадною, Рада СУБ-у за час своєї каденції успішно виконала основні завдання, які своїм характером загрожували ліквідацією СУБ-у. Маємо на увазі два найважчі завдання, успішно виконані Централєю СУБ-у:

Перше - врятування від фінансової кризи та повернення фінансової рівноваги і належної господарки СУБ-у. Про фінансове положення СУБ-у на початку ділового року, що дісталось нововибраній Раді в сподвнні по п. Панчукові, найкраще знають ті, що мали безпосереднє відношення до перебирання діловодства, службового персоналу, ніким не реєстрованого інвентаря, довгів і її фунтів готівков в касі... Лише завдяки активності Президії Ради СУБ-у, врятовано СУБ від ліквідації з приводу фінансової кризи, яка як значайно проводить до капітуляції.

Завдяки негайній матеріальній піддержці тереном Централі СУБ-у, фінансове положення направлено, однак коли б в керівництві СУБ-у стояли люди типу п. Панчука, то всі пожертви зложені українським громадянством пішли б тими шляхами, що минулого року. Керівні Органи СУБ-у, звели належну економіку центрального фонду, положили край розбазарюванню фондів інвалідів, домів і суспільної опіки, а рівнож звернули значну частину довгів до згаданих фондів, яких в минулому році допустився п. Панчук. Купівля інвалідської оселі, що є великим здобутком не лише для українців у В. Британії, але для цілої нашої еміграції, то заслуга громадянства і Централі СУБ-у, яка тяжко запряцьований гріш, використала лише на призначену ціль.

Друге - не менше важке завдання, це успішне направлення правного положення СУБ-у. Це звучить досить парадоксально, коли взяти під увагу, що СУБ, його членство і керівні органи, були правно неузаконнені: про це мало хто знав... Може п. Панчук приготувався до ліквідації СУБ-у з хвилиною усунення його з готівства, але помилився, бо наслідок енергичної і рішучої постави Ради СУБ-у, правне положення СУБ-у узаконнено і він став на твердих правних основах.

Виконання Радю СУБ цих двох завдань: повернення фінансової рівноваги і правного положення, повинні знайти серед українського громадянства належну оцінку і заохочення. Сьогодні СУБ стоїть на здорових основах. Перед ним багато різних перспектив і якщо українське громадянство на Загальних Зборах поставить в його провіді відповідальних, ідейних і активних людей, то слідуєчий діловий рік, увінчається його розвитком і закріпленням та великими досягненнями української еміграції в В. Британії, що зорганізована в СУБ-і.

СУБ має всі дані на це, щоб бути єдиною на терені В. Британії суспільно-громадською інституцією, яка в скорому часі об'єднає в своїх рядах все місцеве українське громадянство. Хай нікого не збентежує це, що мовляв, в цьому році зі СУБ-у винишло багато

членів. Таких було неповних шість соток, а приріст членства втриє більший від тих що виступили. Ті, які виступили зі СУБ-у, не виступали в наслідок власного бажання та недовіря до Керівних Органів СУБ-у. Вони виступаючи з членів СУБ-у, на одні виконували доручення своїх партійних проводів і не вони, а ті, що давали такі "накази" несуть за це відповідальність перед цілою українською громадою. Каль лише тих, що далися обманути партійним триком і легковірно повірили демагогічній протисубівецькій агітації. Сьогодні однак не має вже такої ворожої чи української сили, щоб могла поконати суцільну українську громаду, зорганізовану в СУБ-і. Тому, коли відкинути справи другорядного характеру, то цьогорічні успіхи Керівних Органів СУБ-у є великі, бо досягнуто те, що найбільш суттєве: фінансове й правне забезпечення, вдержання суцільної, єдиної суспільно-громадської інституції, підвищено авторитет СУБ-у як репрезентанта інтересів і стремлень укр. громади перед господарями цієї країни, забезпечено інвалідів, пророблено старання на купівлі нових українських домів і т.д.. Це необхідні основи до дальшої наполегливої праці української еміграції у Великобританії у формуванні суспільно-громадської і політичної роботи яка йтиме в парі з краєвою боротьбою і найістотнішими нашими завданнями. Лише за такі форми суспільно-громадського життя, за насичення цих форм відповідним змістом і роботою, ми постійно змагаємось.

За правопорядок, єдність і основну мету.

Якщо прийняти до відома існування фікційного твору т.з. "Об'єднання", то силою факту вирішує питання: Чи насправду немає ніяких громадських законів і середників, які були б респектовані в однаковій мірі цілим суспільством, без огляду на віровизнання, політичні погляди чи територіальне походження?

Суспільно-громадське життя не сміє ніколи стати гуляйполем для кочівництва окремих партій, груп та самозванців, яких не в'яже почуття відповідальності ні громадський правопорядок. Не можна пасивно приглядатися починам розпутування лихих й низьких громадських інстинктів деяких груп і одиниць та легковірно в такій атмосфері акліматизувати суспільно-громадське життя. Основні засади громадського правопорядку і почуття відповідальності мусять бути збережені, кожним — для кого добре ім'я української еміграції і обов'язки перед воюючою Батьківщиною не є пустими фразами. Хто чується членом української спільноти, той мусить в кожній ситуації знайти в ній належне місце для себе. Для українців у Великобританії стоїть до вибору: одна суспільно-громадська інституція, тобто — суцільна громада і обрані нею керівні та репрезентативні органи, або — ампутація цієї громади за особистими чи партійними інтересами, тобто — творення громади в громаді, партикулярно цілість на окремі партійні, територіальні і релігійні секти. З анахронізмом і злочинном прикриваються патріотичними фразами, щоб оправдати себе за аномальні прояви на тлі суспільно-громадського життя. Якщо сьогодні інтереси деяких груп і одиниць стали причиною неправильного інформування про СУБ, його діяльність і значення, то це однак не може бути сатисфакцією для опозиції і оправдуванням за деконструктивну і розкольніцьку роботу. Бо приглянувшись об'єктивно причинам відколення від СУБ-у малої частини громадянства, стає ясно, що ті причини є або несуттєвими, або просто придуманими опозицією для узасаднення свавільної діяльності. Для кожної групи і одиниці, місце для конструктивної опозиції є лише в рамках громади; хто виломлюється з її рядів, цей з нею зриває і більше не чується її складовою частиною. Тому то характер такої "опозиції" є цілком ворожий і шкідливий, бо це вже не є змагання конструктивних національних сил, ідей і програм, а просто боротьба проти СУБ-у як проти зовсім чужого середовища. Так поступило т.з. "Варо" яке зараз криється під новою назвою: "Об'єднання". Неправдою є, що для сьогоднішньої опозиції немає місця в СУБ-і і вона змушена самостійно організуватись. Суспільно-громадське життя організоване СУБ-ом, таке багатогранне, так багато в ньому різних це не обладаних ділянок, що кожний, хто вважає за свій обов'язок працювати для громади, національної спільноти і визвольної справи, знайде вільне поле до праці і конструктивної дії. Коли б "активісти" опозиції з такою прихильністю були приготували до розбудови суспільно-громадського життя організова-

ного СУБ-ом, в якому приступили до його поборовання, то серед українського громадянства були б досягнути пошани, признання і авторитету, що є передумовою до керування суспільно-громадським життям. Але виладуння пристраотної енергії для розколу громадянства, за ціну заспокоєння своїх амбіцій і групових цілей, що стали основою появи "Бюра", принесло загальному шкоду в ім'я оором і неславу. Також склад керівних органів СУБ-у є так многочисленний, що для всіх суспільно-громадських діячів різних політичних, світоглядних і релігійних переконань завжди знайдеться місце в керівництві СУБ-у. Праця в громадянстві і з громадянством, любов і пошана до нього, віра в його зрілість і спроможність та одні і ті самі почування й прагнення, є шари об'єднуючими провід і маси середниками, що творять суцільну громаду, одну національну спільноту. Тому нічому дивуватися, що суспільство не любить тих, що ним погорджують та вважають його лише за знаряддя продукції фінансових засобів для великих "політиків", шумних "патріотів", чи розперезаних "діячів".

Діяльність т.з. "УБ" чи зараз т.з. "Об'єднання" є деструктивною і антигромадською по суті і цілям, що не відповідають інтересам місцевої української еміграції, а ще більше вимогам визвольної боротьби українського народу. Україна зараз в боротьбі за бути чи не бути і ця боротьба накладає на нас великі завдання. Українське суспільно-громадське і політичне життя на еміграції, мусить іти під кутом куди більших і важчих завдань як колись. Для цього треба акумулявати, а не декомплетувати, розбивати та дезорієнтувати сили нашої еміграції. Український народ пройшов велику і важку дорогу у десятиліттях поміж першою і другою світовою війною, в час останньої світової війни, а зокрема після неї. Тому взагалі вся організована суспільно-громадська і національно-політична робота української еміграції, має бути спрямована на те, щоб підтримати визвольно-революційну боротьбу України, поширити самостійницькі - визвольні концепції, прихилити для української визвольної справи західний світ, та зосередити всі наші сили на зовнішньому відтинку боротьби проти большевицьких червоних, чи великоросійських білих імперіалістів. Внутрішні перешкоди, оверки, партійні тертя і т.д. - це справи внутрішнього похідного характеру, які не можуть затемнювати суттєвих завдань еміграції як цілості, як одної суцільної громади - складової частини української нації. Імпульсивність і перечуленість на тлі партійних чи релігійних розходжень, не сміють нікого знесохочувати та ставити осторонь надлюдських зусиль і жертв українського народу в боротьбі за волю і державність. Там де кривиться партійні комбінації і фарисейство, що звужують питання визвольної боротьби до партійних, особистих, інтернаціональних чи соціалістично-марксистських інтересів, там рішучо треба протиставляти народні національно-визвольні концепції українського націоналістично-революційного руху. Ідеться не лише про улегшення положення українців на чужині, але в першій мірі про використання всіх середовищ і середників для української визвольної справи. Україна завжди була і є волелюбна, християнська і націоналістична, хто шукає іншого призначення для неї, цей діє відокремлено без духового зв'язку з українським народом і його життям.

Спроби керівників "УБ" чи "Об'єднання" перекинути відповідальність за їх дезерцію з організованої української громади, на Провід СУБ-у чи "одну партію" яке мовляв, опанувала СУБ, є лише софістикою і демагогією. Один рік нервово-спазматичної "діяльності" відсепарованої від українського суспільства, повинен остаточно переконати основоположників і керівників "Бюра" про безперспективність і шкідливість існування таких сект. Профанація "Бюром" суспільно-громадського правопорядку та почувань організованої більшості громадянства - привела до повної компромітації і поразки цієї групи, що партійні цілі поставила лише понад національні й громадські.

Хочемо ще пригадати, що в 1943р. в лоні української громади у Великобританії була також опозиція, але не проти СУБ-у, а проти свавільної й диктаторської практики п.Панчука і його опілки, що на сліпо вели СУБ до фінансової руйни і правної беззаконності. Але нікому тоді навіть на гадку не прийшло творити нову устанovu, поборовати СУБ, закликати до бойкоту, робити доноси до чужих чинників і т.п., що сьогодні є якраз зброєю опозиції. Протипо - тодішня опозиція, поринула у вирі суспільно-громадської праці, в розбудові і закріпленні СУБ-у в терені і у висліді провела конструктивну роботу по лінії

розбудови і оздоровлення СУБ-у. Поширо цього, тодішніми провідними колами Централі СУБ-у на чолі з п. Панчуком велися безпощадні наклепницькі акції проти опозиції, називаючи її найбільшими суспільно-громадськими і національними злочинцями. Але тоді в опозиції був український революційно-визвольний табір, для якого шикани, провокації, наклепи і доноси п. Панчука, були зливом брехні і відзеркаленням морально-етичної вартості його як людини а не установи. В рік пізніше, коли не зовсім зрозуміла поведінка п. Панчука і його спілки, поставили їх в опозицію до Централі СУБ-у, то їх прийоми боротьби стали звернені не проти осіб а проти інституції, та проти всього громадянства, що вірно і твердо стало на платформі єдиної суспільно-громадської установи СУБ-у. І коли порівняти становище і зрілість цьогорічної опозиції до попередньої, то матимемо дієвий образ ідейної і національної вартості одних і других.

Цьогорічні Загальні Збори СУБ-у, що відбудуться при кінці березня, остаточно вяснять чи т.з. опозиція хоче ще один рік блукати манівцями, чи приступить з цілим громадянством до спільної і конструктивної суспільно-громадської праці. Немає ніяких так важливих перешкод і причин, що унеможливили б консолідацію сил цілого громадянства, на відтинку суспільно-громадського сектора. СУБ є інституцією суспільно-громадського характеру і згуртовує всіх українців, які без огляду на їхні політичні і світоглядні переконання стоять на позиціях державної самостійності і соборності України. Тому ми надалі будемо протиставлятися всяким проявам тереторіальних, релігійних і класових опорів та групової відокремленості в громадському житті а будемо стремити до його єдності і суцільності

-----000000000-----

ГІПОКРИЗІЯ І ГІСТЕРІЯ п. М. Тарнавського.

В попередньому ч. "ВШ" ми помістили допис про невдачу спробу ще одної провокації т.з. "Об'єднання", що влаштовує підпільні мітинги які опісля називає "всеукраїнськими вічами". Підпільний мітинг в Іст Форчен невдався бо перетворився в дійсне громадське віче, що цілковито вивело з рівноваги аранжерів "Об'єднання". "Центральною" постаттю віча в Іст Форчен, був як звичайно п. Тарнавський, відомий загальною з його сенсаційних пригод підчас поїздок в терені. Можна було сподіватися, що по поверті в невдалого мітингу в Іст Форчен п. Тарнавський зробить ві себе "мученика" за "лад і порядок" у "своїй хаті" та продемонструє свої "геройські зусилля" в боротьбі з бандерівцями...

Так і сталося, п. Тарнавський не лише продемонстрував своє "геройство" а рівнож утратив всяку контроль над своїми гістерицими нападами. Це вдаряє в очі, коли читати його статтю в "Ерлетені" п.н. "Вершок сваволі". І вдійсності, не лише наголовок але і самим зміст статті є нічим іншим як вершком сваволі п. Тарнавського. Щоб боронити себе перед партійними колегами і "централю об'єднання" за спричинену ним загальну компромітацію бюривського середовища, п. Тарнавський взявся до фабрикавання своїх пашквілів, фальсифікуючи в брутальний опосіб дієвий перебіг віча. За багато чести було б для п. Тарнавського, щоб ми захотіли на сторінках "ВШ" вести в них полеміку. Тому не для полеміки пишемо ті рядки а для ілюстрації морального і психічного стану цього бюривського і мельниківського "діяча". Фанфаронада п. Тарнавського є наскрізь просякна фарисейством і цинізмом питомими тільки в "одній стране". Ось, що пише "стерик" п. Тарнавський, якому під носом заледво мох сіріє, про українську революційно-націоналістичну молодь; у статті "Вершок сваволі" читаємо: "Частина молоді, яка в час останньої війни пішла за дешевими кличом зовсім затратила почуття людської гідності, взаємопомози і примітивної етики й тому попала на таке безглузке роздоріжжя. Ця "омоволосе молодь з кавислими вушцями" стає прокляттям українського життя на еміграції. Сті вушати "революціонери" використовують козну нагоду, щоб заманіфестувати своє "динамічну глупоту".

Людина низького інстинкту є гірше для свого народу як ворог. Це отвергає своїм маячінням п. Тарнавський. Хто з кремлівських бандитів не підписався під такою "характеристикою" української революційно-націоналістичної молоді?

"Пізнай себе, буде з тебе" - це наша перша порада п. Тарнавському. Робота п. Тарнавського і його одновірців, нагадують нам лат. приказ-казку: "Трясуться гори, а родиться смішна миш". Але шкода опізнати глухому, а це

більше шкода витрачувати час і папір на полеміку з п.Тарнавський. Бо національні закони і сватомі, для тих що їх зберігають, а не тих що ломлять і обезчещують. Виступ п.Тарнавського проти української націоналістичної молоді, треба зважити як провокацію, що витворється в наслідок внутрішньої конфузії середовища в якому знаходиться п.Тарнавський. Він держиться завжди "коли відважно брехати, то все щось прилипне", але в цьому добачуємо ще щось більше, а саме - моральний упадок його як українця. Бо не любити ідеологічного чи політичного противника, це не значить провозсавати собі в боротьбі з ним випробувані методи більшовицьких агентів.

Звідси випливає наша друга порада п.Тарнавському і його хлібодавцям: Екнайкорше брати "безтермінову" відпустку та лікувати свій моральний і психічний стан, бо політика і громадська діяльність належить людям які національно і ідейно чують зв'язані з цілістю українського народу а не лише з партійною мекков.

Ігор В-й.

---ooo0ooo---

У ВІДПОВІДЬ "НЕДІЛІ"

Ред. "ВШ" одержала від одного з чільних україн.Громадян "Отвертки" лист з проханням помістити його на сторінках "ВШ".Лист цей є реакцією Представника Г.Руху на провокаційні виступи редакторів і видавців "Неділі", яка виходить українською мовою в Ашафенбургу. На іншому місці даємо наші деякі пояснення і зауваги до провокаційних виступів і неукраїнської роботи видавців і редакторів "Неділі" та їх агентурних середовищ. - Ред.

До

Редактора газети "Неділя" в Ашафенбургу

та

до особливих ту газету в народніх засобів
марксистівсько-универсітських політ.чинників.

В і д к р и т и й л и с т .

Не здивуйтесь, що лист цей починає без сакраментального виразу поваження до адресатів. Бо й справді, хто може поважати редактора та покровителів часопису, що ставить собі за основне завдання журналістичне "дейнество" і розповсюдження брехень в стилі базарних перекупок, замість служення об'єктивній правді, інформуючи читачів згідно з провіреними фактами про суспільно-громадські українські флюктуації, як і про життя знутри хочби й найбільше віддалених ідеологічно від даного пресового органу політичних угруповань.

В більш нормальних умовах, або, коли б всі українські часописи на еміграції визнавали і стосували основні засади журналістичної етики, кожна газета мусіла б, хоче того чи ні, поміщувати спростовання або контр-дописи до статей, чи нотаток тоді, коли такі не відповідають правді і тим когось кривдять.

Тому, що укр.пресі переважно не зустрічається чогось подібного до егаданой журналістичної етики, я ніяк і зовсім не вірю в можливість поміщення спростовання наскрізь брехливих відомостей, що їх було уміщено в анонімівій статті "неділі" з дня 25.12.1949р.ч.169, під титулом "Отепан Бандера виїжджає до США?". Тому й не звертаюсь до редактора "неділі" з проханням помістити спростовання тих брехливих відомостей. Одначе, рівночасно з висланням цього відкритого листа до інших укр.часописів, переслав його редакції "неділі" в надії, що може в цьому випадку, за словами з одного із творів Достоєвського: "у кожного злочинці своя совість, вона колись прокинеться", таки прокинеться та совість, якщо вже не в самого редактора, то бодай у якогось з дирижерів, чи суспіонерів "неділі". Тимбільше можу мати такі надії, коли знаю, що не всі чинники з Унівського табору позбавлені совісти і тому не всі похваляють егадане журналістичне дейнество, розуміючи добре і відчувуючи, що воно якнайкраше допомагає нашим зовнішнім ворогам роз'їдати і розкладати український суспільний організм, якби за відомими інструкціями зекордонних експозитур НКВД.

Передтим як перейти до суті справи, найкоротше познайомлю читачів з

автором цього відкритого листа та мотивами, що спонукали до його оголошення.

Я є б.окромним вояком українським від вересня 1917р. / від початків діяння Секретаріату в справ в Україні / та учасником визвольних змагань 1917-21рр. без огляду на різні форми становлення української державности, що в тому часі мали місце. На схилку свого життя, усвідомлюючи колючість існування української регулярної збройної сили при всіх умовах і обставинах, став вояком І.Укр.дивізії, ділячи долю тієї укр. в. формації від початку її існування аж до часу скінчення її остатнього етапу тяжкої епопеї. Від відомого закінчення визвольних змагань в 1921р. був також скромним, але не залежним громадянином-емігрантом, що власним промислом і трудами заробляв на своє утримання та ніколи не оглядався на ніяку допомогу, а тим більше не жив ніколи на суспільний чи народний гріш, як також не утримувався з "диспозиційних" фондів якоїсь чужої держави.

Власне активна участь у визвольних змаганнях, всі похибки і помилки недооцічених тоді наших керівних людей, а наряду з тим і часто нечесність багатьох з них та служення "за єдин гріш" чужинецьким інтересам в часі між двома війнами, а з літами життєвий досвід та практичні і теоритичні студії процесів становлення української нації і її боротьби, привели мене до утвердження в собі світогляду Гетьманського.

При тому не був і не є засадничо ворогом ніяких інших політичних світоглядів вважаючи, що нація українська, як і кожна нація, мусить посядати різні керунки відмінних світосприймань і тому шанувати і шанувати всяке переконання безкорисне, а направлене на добро цілоти української нації та прямує до досягнення її основних ідеалів. Однак все гостро відчував і відчував відразу до всякого роду шахрайств, нечесности, брехні та обдурювання меншого брата, що в поточній мові звано "масами". Зокрема, все гостро виступав, виступав і буду виступати проти оббріхувань і очорнювань кого б то не було з українських патріотів та осуджував, осуджую і буду осуджувати неетичні поступки людей, що виходять на експоновані становища в суспільній чи політичній ієрархії. До таких, без огляду на їх світоглядову приналежність, не маю і не буду мати пошани в тому дусі все виховував і буду усвідомлювати того меншого брата з маси. Визнаю і за моральну базу для цього беру раду, що її дав СФІТ у своїм "Гуллівері", де каже:

"При виборі осіб на державні пости зверніть більшу увагу на їх моральні якості, ніж на їх освіту і практичні здібности". На його думку, найбільші наукові знання не можуть заступити моральних якостей і, тому, найбільш небезпечно доручати державні пости навіть талановитим особам без високих моральних основ. Бо при добрім намірі похибка від незнання не може мати таких вгубних наслідків для суспільного добра, як діяльність морально-зіпсутої людини, що завдяки своїм практичним кваліфікаціям має змогу ще більше розвинути та скрити свої шахрайства.

Говорячи про мотиви, що спонукали мене до уложення цього відкритого листа, вертаю, до загального на початку його, допису в "неділі" в якому подається безглузді "сім міхів гречаної вовни, що всі неповні" про Степана Бандеру та Я.Стецька та зазначаю, що я не потрібую тут ставати в обороні чільних людей з ОУНР, бо вона сама відповідно застосовується до поданих в статті брехливих тверджень заргоном бажених куглярів розрахованих хіба на зачаровання перекупок, бо найпростішим, але статочним людям такі "сенсації" так само будуть осоружними, як і ярмаркові брехливі вигуккування куглярів-дурисвітів.

Мабуть за нормами особливої моралі і етики соціалістично-марксистського кодексу, в згаданім дописі "неділі" не оцінено й ім'я Прасвященного Єпископа Бучка, вплітаючи й його особу до цих куглярських сенсацій. Це мабуть ознака марксистського пошаніаку для Ієрархії Українських Церков, якими не можна керувати за "генеральною лінією" українських марксистів і тому пробується їх тероризувати в намірах підпорядкувати їх директивам уєнерівщини. Але захист особи Єп.Бучка полишаю більш компетентним чинникам укр.греко-католицької церкви, звертаючи лиш увагу на нікого й нічого не оціджуючи "борєспоний" особій чинників, що стоять за "неділею".

А питання виїзду там чи там кого-будь з українських емігрантів, а всі ми є такими без винятку, є справою особистою кожного з них і яку б високу позицію хто не займав з них у внутрішньо-українському житті, для зовнішнього світу /як справи мартьєся дотепер/, всі вони не є нічим іншим як лише "замчайними ДП". Отже також і "міністри" уєнерівські

включно з "командувачами" поїхали хіба не як якісь "надевичайні ді", а нерідко так під прибранням кличками. Тому базарно-куглярські дотепи на цю тему у нікого поваги до "неділі" напевно не збільшать. При тому варто б запитати "неділю", чи у випадку виїзду "президента", він би їхав як якийсь "надевичайний ді" тимбільше, що згаданих в дописі "зелених" мають ніхто для цього не закупить хочби тому, що за вірностейними в цьому випадку халлями "президента" в приватному листі /але з державним гербом і штампом президента/ до одного зі своїх приятелів і кормителів з польської "двійки" він, ммо того /як сказано в тому листі/, що: "страшим раде народово, лач нема фондушуф не тилько на діяльність, а навет на окромнотке утшмане". Отож, якби таки хтось закуповував "зелені" для С.Бандери чи кого іншого, як то доношицько подає "неділя", лише можна привітати факт, що купували б українці для українця і такий би не звертався до якоїсь чужинецької "двійки", як то з халлями робить "президент".

Переходячи до сенсаційної відомості з тої ж анонімової статті "неділі" про "таємну конференцію Керенського з т.зв.гетьманичом Данилом Скоропадським" /дослівний вираз "неділі"/, можу з почуттям повної відповідальності за далі сказане запевнити, що та відомість є нічим іншим як найординарніша провокація, пущена мабуть за відомим злодійським прийомом, коли шапка злодіїв хоче когось обікрати на ярмарку, або уможливити втечу своїм компанам, для викликання замішення хтось з тої злодійської шапки кричить: "тримайте злодія". Отож, марксистівсько-соціалістичні товариші "неділі", чи товариші її покровителів і субсидіонерів, більше чи менше відомі соціалістично-уенерівські діяти /мені найбільше відомий безславної пам'яті б. "політрук" для укр.війське в кінці 1918р. і початку 1919р., з прапорщиків одразу полковник-Кедровський /фактично "скочили в гречку" розмов з російсько-неділимичами соціалістами Керенського в Америці. Той "скок", як відомо, наробив значного замішення і галасу в рядах частини укр.суспільства, що незнаючи добре минувшини уенерівщини, а особливо ганебної минувшини її теперішніх деяких "чоловіків", співпрашували, або готові були толерувати гальванізовану тепер уенерівщину. А до марксистів - соціалістів у цілому світі відомі з обдурювання має та тримається провокаціями і, якщо не можуть вжити фізичного стосують методи терору морального, також і українські соціалісти - марксистки, як схопні і достойні учні - послідовники чужинецьких соціалістично, вживають тих самих прийомів. Тому вони і в даному випадкові, коли за "тхорячов" натурою соціалістичних "борзописців", не можуть мужньо прихвтитися до поповнених проступків, а намагаються згадану невігідність положення, що її створили американські розмови наших соціалістів з московськими, перекинути зі своєї "хворої голови на здорову" та цим разом вчепилися особи Гетьманича, подаючи згадану брехливу сенсацію, ніби на своє оправдання /бо туманне вияснення до цієї справи виконного органу, видно, дуже не переконало публічну опінію/, мовляв і він з самим Керенським говорив і то таємно. Тут годилось би відмітити "великодушність" редактора "неділі", бо він подає, що Керенський Гетьманича "намовляв", а не навпаки. А міг же редактор і з такою самою достовірністю і правдивістю подати, що Гетьманич шукав стрічі з Керенським та що навіть продав ту чи іншу частину України /дикої фантазії соціалістично-уенерівським редактором ніколи не бракувало і не бракує/.

Далі, лондонський інформатор "неділі" подає, що згадану "зустріч з Керенським Гетьманич утаїв навіть перед найближчими співробітниками". Видно тої інформатор належить ще до "ультра найближчого" оточення Гетьманича, коли так "вірностейно" подає такі відомості. А я маю підстави подати, що тої інформатор належить до "представництва виконного органу", який і "виконує" совєницько-провокаційні доручення польських чинників, совєних і приятних уенерівщині взагалі і "президентові" зокрема, за застарілими традиціями, що впливають з довголітнього живлення уенерівського центру в Варшаві окрешинами зі столу польського господина - диспозиційного фонду "бдгаєлу другого". Той же "інформатор", оживлений духом "приятні польсько-української" в дикій злобі безсилости посувається навіть до висловлювання проекту виконного: віддамо Галичину полякам і цим радикально позбудемося бандерівців з українського обиду". Як бачиться, що це один з достойних примірів "державно-творчої" діяльності представництва "виконного", який розширяється за стягання "державних даних" від усіх емігрантів взагалі, а в тому числі і від ненавиджених "бандерівців", яких проєктується "віддати полякам".

Говорячи же про мотиви, що спонукали "неділю" до згаданих тут провокацій

мають слід пригадати, що кримінологія, яка досліджує психіку злочинців, на підставі довгих дослідів твердить, що всякі кримінальники, а особливо професійні, будучи підданими і судженими, приюди карі приймають з огірченням та почуттям великої для них кривди, бо вони не можуть погодитись в тим, щоб існували люди чесні, не злодії і не шахраї. За тими своїми переконаннями і "свідомістю", вони при слідствах і на розправах часто приплітають зовсім непричасних до виявлених злочинів людей, як тех співучасників своїх. Отож, в даному випадкові, якби за згаданими гіпотезами кримінології, "неділя" в справі публичного осуду проступку фактичних розмов укр.соціалістів-марксистів з групою Керенського в Америці, приплітає, на публичнім слідстві, зовсім і ніяк непричасну до того особу Гетьманича.

На закінчення побіжною лише аналізи побрехеньок "неділі" та їх мотивів можуть сказати за словами народньої приказки: "голодній кумі хліб на умі". Отак і з укр.соціалістами з "неділі". Вони лягають і встать з душевними болями з того приводу, що неможна вже безкарно і обов'язуючо для обдуряваного ними народу оглядатися та плестися у хвості російських, чи польських соціалістів, як то було в 1917-20рр. А неможна головню тому, що тепер існують в українським суспільстві такі, найбільше ними і їхніми російсько-польськими побратимами соціалістами зненавиджені сили як: Г.Рух, ОУНр і ОУН, які вже не дозволять на тьк трагічні експерименти з українською державністю, яких dokonали наші соціалісти, спрягаючись з всеросійською соц-демократією і навіть комуністами, ставляючи вище принципів державности марксистівсько-соціалістичні доктрини і на спілку тими ворожими "побратимами" повалили існуючу Українську Державу лише тому, що вона кріпла не за їх програмами, або віддаючи польським соціалістам четверту частину України з зобов'язанням на решті Українських Земель зберігти і охороняти стан посідання польських обшарників.

При тому маю дані запевнити соціалістів з "неділі", що вони можуть бути зовсім спокійними і за Гетьманича і за Бандеру, що ті ніяк не будуть їх конкурентами в розмовах і з російськими-неділимицями, і з все-польськими будь то соціалістами, будь то націоналістами, чи монархістами, а також в співпраці в спільних організаціях /в роді федеральних клубів/, які будуть в якій мірі нарушували б принципи повної соборности Українських Земель та цілковитої суверенности Української Держави на тих землях. При тому можу подати, що для Гетьманців і для ОУНр головнішими від усяких розмов є завдання творення сили для фактичної боротьби за Українську Державу і сама боротьба, бо лише маючи реальну силу і готовість до боротьби та маючи національну владу на своїх землях, можна говорити навіть з чужинськими комуністами, бо тоді нетреба плестися у хвості всяких чужоземних чи ворожих для ідеї української державности "...істів".

Пуоті ж розмови та ще з побратимчими нашім, ворожими соціалістами, не маючи реальної сили і не будучи на своїй землі, як також обдурявання нас та сіяння брехень в стилі тих, що їх розповсюджує "неділя", полишаємо цілковито нашім соціалістам з "неділі", чи її субсидієнерам в переконанні, знова за народньою приказкою: "брехнез світ пройде, але назад не верне", чого їм від душі бажаємо та немаємо нічого проти, щоб вони об'їздили той світ виїздячи з "таборової держави" навіть як "особливі і надзвичайні діпюти". При тому запевняємо, що ніяких засобів на купівлю "зелених" і навіть на "окремнєткє утшпанє" самозванники "президентам" і "міністрам" не дамо. Натомісць дамо все що маємо і що будемо мати тим державно-творчим чинникам, які дістануть призначення більшою еміграційною суспільности і тим самим будуть обдаровані довірям більшости. Можуть бути ті чинники навіть соціалістами, але коли будуть покликані за принципами істотно-демократичних практик більшости суспільства /а не закулісових нахрапів як дотепер/, бо тоді буде громадсько-політична контроля і співпраця всіх державно-творчих елементів українського суспільства, при яких нетреба і неможна буде вдаватися до донощицько-провокаційних методів боротьби з політичними інаковірцями в стилі сенсаційних побрехеньок "неділі" чи інших проуанерівських аморальних "борзописців".

На від речі ще буде сказати пару слів до виразу в обговорюваній статті "неділі" на адресу Гетьманича: "т.зв.гетьманич". Отож, хай стане відомим деїнецькому редакторові "неділі", що окреслення особи Данила Скоропадського, як Гетьманич, ніяк не є штучним чи вигаданим,

в цілком природнім в чисте українським отило і характері української мови, а саме: син попе-попович, син князя-князич, син гетьмана-гетьманч. Батько Гетьманчча фактично був Гетьманом України і завжди його син має цілковито оправдану назву Гетьманчча, незалежно від того, чи "неділі" або кому іншому то більше, чи й найбільше не подобається. Дух і отиль ділоно української мови напевно не будемо достосовувати до хочби й найбільше "наукових" виводів вчорашніх "сталіновських ударників" в ділі уніфікації з російською мовою, мови наших предків, як то вони пропагували в своїх "наукових" творах в роді "Язык сталіновської епохи", а тепер, мабуть в нагороду за ті "вчені труди" дістали високі пости, но дають їм можливість під оплески українських марксистів розбивати українську суспільність як по лінії громадськості, так і по лінії загострення релігійної боротьби.

Хай тех стане відомим дейнецьким редакторам уенеріщини та їх покровителям і субсидіонерам, що до тепер так мало і рідко реаговано на провокації, доноси і брехливі очорнювання чільних людей зненавиджених уенеріщиною політичних таборів зовсім не тому, що немає для того відповідної зброї, або даних. Також не тому терпеливо зносили це, чи дуже слабо реагували нападунані і провоковані угруповання, що незнають про безкорисність, а навіть шкідливість уморальницьких виводів супроти розбивацької шапки, що виїшла на політичній розбій з ножами брехень і провокацій. Вони знають добре, що боротьбою з розбійниками можна, стосуючи щонайменше таку як і вони зброю, або ліпшу. Такої самої зброї як вони уживають, ми не будемо отосувати осоружна і ми взагалі бридимося всім марксистовським, а в тому числі і його зброєю брехні, доносів і провокацій. Натомість ми маємо далеко ліпшу і надійнішу зброю, а нею є правда про факти, документи підтверджуючі факти ганебної діяльності уенерівських головарів та ще живих свідків тої діяльності. Хай однак стане також відомим адресатам цього листа, що почуття і відчуття доцільності, чи недоцільності застосовання згаданої тут зброї супроти уенерівського дейництва базується у нас на імперативах моральних, які говорим за те, що публічне і на ширшу скаль оголошування маючихся даних про вкнаних людей уенерівського табору не буде корисним для оцінки отом еміграційного українства в цілому. Понадто в окремих випадках, таке оголошування вкрай компромітуючих даних супроти їх, може багатьох з українських патріотів заломити чи зневірити взагалі, а семих скомпромітованих поставити в дуже тяжке положення супроти сторонніх чинників на неправітних чужинах, або мiamo натяків "неділі", вони супроти зовнішнього світу таки нічо інше, як лише "звичайні ДП". Такасамо й почуття чисто християнські стримують людей християнсько-етичних від крайностей радикального погіршення ситуації хочби й для найбільших противників політичних, як окремих людей української крові. Крім того вважалося за доцільніше вичекати до часу, коли будуть на власній землі міродайні суди, які авторитетно займуться осудом хочби найбільших суспільно-політичних злочинців, оцінюючи їх спричинників з дальшої перспективи часу і обставин, а не віддавати тих діл під осуд і оцінки сторонніх чинників на чужинах.

В цих залозеннях я і далі хотів би витримати. Однак все має свої і найтвердіше самозапертя має окреслені границі витривалості. Тому я звертаюся до адресатів цього мого відкритого листа з закликом встановитися над дотеперішніми практиками їхнього "журналістичного дейництва" і вибрати: або уговкнення своїх посіпак стримуючи їх від брехень і провокацій на адреси визначніших людей противіжних таборів політичних і в та спосіб провокуючи цілі ті табори, або далі ризикувати повне й безстрашное розкриття темних діл і неетичних поступків людей марксистівсько-уенерівського табору.

При цим я маю на увазі загальну шкідливість для українського імени на чужині методів обріхування і очорнювання та провокацій під адресами чільних людей рішучо всіх укр. політичних таборів, в тому числі й републиканського. Також зовсім не йде мені про те, щоби не було здорових річевих і розумних критик взаємних поміж окремими політичними таборами бо вважаю, що всяке намагання привести ціле суспільство до "опільного знаменника" одного якогось політичного світогляду є, було й буде явним наскрізь нездоровим і шкідливим для української державно-політичної і та уисдобивалось би до "генеральної лінії" московсько-комуністичної доктрини, в чим ми усі боролися, бережося і будемо боретися так довго, як довго існуватиме під сонцем українське ім'я взагалі.

Однак треба викорінити журналістичне дейнество, що немає нічого спільного з нормальними і здоровими проявами критики і полеміки між укр.

ідейно-політичними напрямками.

Не є моєю справою, як зазначив уже на початку, боронити спеціально і поодиноким усіх нападаваних, очорнюваних та провокованих чільних людей інших політичних таборів, бо вони це зроблять напевно краще і міродаїніше від мене.

Проте виступав тут, виступав і буду виступати найгостріше в обороні перед дійницьким зневажуванням і очорнюванням особи Гетьманича Данила, як людини і українця взагалі та як персоналізатора Г. Руху зокрема, як нічим неоплямованого громадсько-політичного діяча.

Роблю це цим разом як гетьманець в імені власному, на власну особисту відповідальність та як довголітній воєк український одверто і просто освідчую:

Якщо не припиняться брехні і провокації в отилу "неділі" під адресою Гетьманича і Г. Руху як такого, розпочну оголошувати до якнайширшого публічного відома не брехні і наклепи в анонімових статтях, а, як чесному укр. воєкові припало, в одвертих і за власним підписом публікаціях зачну рисувати моральні образи найвище і високопостановлених багатьох осіб з соціалістично-уенерівського табору. Особливо уваги можу уділити о собі ніколи й ніким необраного "президента" від часів ще повнення ним функцій міністра закорд. справ, далі діяльності, поведінки і "діл" за часів Варшавських поміж двома війнами зі спеціальним уявленням часів другої світової війни та з окремим наświetленням діяльності і "особливих завдань" в тому часі сына і зятя під покровом п'яничники-професора. При тому зазначую, що хоч Варшава й була зруйнована, деякі акта уцілили та завдяки продажности декого з оточення "президента" є в посіданні більше стійких людей і в певних місцях. Отже, публікації можуть бути підпарті відповідними меморіялами, фотографіями та потвердженнями живих свідків.

Якщо уенерівський табір вважає, що це піднесе авторитет "президента" і самої концепції, я охоче зрештуню з вичікування більше відповідного часу для того на українських землях, щоби ці "діяння" висвітлити.

Понадто можуть бути наświetлені "будуючі" матеріали незаних загелові куліс славнозвісної дуже побіжно, за директивами "варшавського центру": "Певніцями зі Спритником" на Волині; діяльність неживого вже "полковника-амбасадора" того центру у Львові, спрямована на розклад укр. суспільно-політичного організму в Галичині; діяльність і осяги "оприччини" уенерівської "Сапогова", починаючи від звірського вбивства полк. Болобачана, через вбивство полк. Отмарштейна, з тим зв'язані куліси виправи Тютюнника, що закінчилися трагедією під Базаром та не оминаючи факту випомичення тою опричиною польської в'язниці і револьверів в боротьбі з українськими патріотами, що мала місце навколо публікації про дії "центру" в "Немеїді" і не упускаючи діяльності тої опричини під час минулої війни.

Не можна би було оминути наświetлення моральних образів і "чеснот" експонованих дуже тепер "найвищих достоїнників", що за моралью "спритників" недотримують навіть в "молитовному посленні" прийнятих зобов'язань, коли їх виконання не служить цілям уенерівщини, остою якої і головний біляр-соц. партія уділяє міцного попертя розколювачій укр. православному церкві "григорівщині".

Для "зміцнення" авторитетності уенерівщини довелось би теж наświetлити образи моральних і воєцьких "чеснот" деяких еміграційно-таборових генералів, як: високо-експонованому генералові таборовому, що дістав те звання мабуть як надгороду за диверсії його з поля бою підчас визв. змагань коли ніякі міродаїні чинники тоді не могли отвердити взагалі посідання ним старшинського степеня, а в часі другої світової війни зрадчував своїх товаришів; генералів, що ходили на "отхожі промисли" до ворожих для ідей укр. державності "казаків" і "аласівщини"; генералові з битов олушно фізіономією за розкрадання голодних паївків позбавлених воли воєків, "командувачові", що "героїчно" покинув укр. в. формуцію в найнебезпечнішій і окладній для неї ситуації стративши віру в можливість поставлення її під специфічний уенерівський диктет; генералові, що ніколи не вихавши пороку і майже ціле життя провів на "комітетських" хлібах та продавав "за окрему оплату" без квітів посвідки старшинського звання особам, що взагалі воєками ніколи не були; генералові що набув до того степеня кваліфікацій десятками літ записуючи скільки який польський сержант винив в касині чарок горілки та спеціалізувався у вигані призначеної на премію за контингенти хліба горілки на сало для себе і варшавського "центру"; полковникам-міністрам, що набули до тих звань і постів кваліфікацій спеціалізувавшись чи то у вигонках солідарності з

марксистівським пролетаріатом під знаками серпа і молота та ніколи не були там у в. акціях де подають в публікаціях, чи особисто-усердно помагали гестапівським чинникам, до викорінення в масі укр. воєнків свідомости української рачі, за що немало їх розстріляно.

Це лише побіжний перелік наймарксистіших прикладів моралі уенерівської верхівки, а їх може бути наведено далеко більше не лише мною, а і багатьма моїми в. товаришами, чесними укр. воєнками-патріотами, без огляду на їх політичні світогляди, або й патріотами аполітичними, яких є безперечна більшість.

Воїх їх, хочби в титулу військового пообратимства і спільних переживань в боротьбі шанув, шанував і буду шанувати навіть прихильників концепції УНР, бо не є ворогом і такої концепції державницької, як і ніякої іншої не є ворогом, бо усі концепції в засади можуть бути добрими. Питання лише в людях, що ті чи інші концепції переводять в життя. Коли будуть переводитися в життя людьми аномальними і настановляти чільних людей в супереч штованам вище радам СФІТА в його "Гулівері", все буде насильство, самозванство і воєнний розбій та дейнецтво, проти якого я й виступаю, а не проти концепції, як такої.

До того ще можна додати, що ані Г. Рухові, до якого я належу як особа цивільна поза військом, ані іншим дійсно-незалежницьким політичним українським рухам не йде про те, щоби на еміграції тої чи іншої рух узурпував собі можливість згорі накидати /коли не вдається через нормальний і здоровий опротив більшості, то методами провокації і пообреженьок/ усім своїм волю, а натомість ми боремося і будемо боротися на еміграції за встановлення воїма визнаваного політично-державницького центру в спосіб чесного порозуміння і співпраці усіх політичних течій і людей аполітичних без намагань згорі накинути ту чи іншу устроєво-політичну концепцію, яка може бути усталена і прийнята лише на Україні більшістю народу цілого. До того ж, за прикладами світових упорядкованих демократій, муємо боротися за пристойну і чесну гру сил і взаємних взаєонаціональних проникань серед суспільства, що дасть найбільше нормальний і людсько-пристойний добір чесних, розумних і здібних чоловічих постатей, яких ніхто не повинен і не буде очорнювати і обріхувати, будуть вони на протилежних політичних переконань для того чи іншого угруповання.

Я зовсім не хотів би, аби цей мій лист став сигналом до поглиблення і загострення міжгрупової боротьби, а навпаки, аби ті кого це дотичить, дещо встановились над практиками дейнецтва і прийшли до висновку ко-нечности з ним покінчити та шукати чесного порозуміння, або на початок, бодай дояльного відношення до політичних інаковірців укр. крові. Вибір належатиме не до мене, як до людини, що стее в обороні безпідставно і розбихацько напастованих безсумнівних українських патріотів. Тому й плоди бурі, що може зникнути цією моюю осторогою, у випадку не зверненя на неї уваги непосниками, будуть починати вони.

Власноручний підпис
/П. Селенко/
Укр. військ. підполковник.

-----000000-----

КОМУ СЛУЖИТЬ "НЕДІЛЯ". АБО ЯК П. КОТ. СРОВИЧ В
ГОТЕЛІ В ВЛЬОМБЕРГУ "ПИСЕ" "НЕДІЛЮ" ?

Для українського громадянства добре відомий пасквіль на українській мові "Неділя". Точно, те саме, що пише советська преса про український революційно-самостійницький рух, "Неділя" копіює на своїх сторінках, або протинно - це, що пише "Неділя" можна опісля прочитати на сторінках советської преси. Злидність і злочинність видавців і редакторів "Неділя" полягає передусім в тому, що вони наполегливо вщеплюють в українське національне життя на еміграції симптоми національного розкладу та паралізують визвольні дії українського революційно-визвольного руху. Для нас, це відомі методи ворога в боротьбі з українським самостійницьким тебором. Українська мова, якою користується "Неділя" призначена лише для несковання аранжерів і видавців тої злочинної не-української реп-тильки. Подібні приклади ми мали вже в минулому. В тридцятих роках знаний польський конфідент Роман Барановський на припоручення комісара Чеховського і за гроші польської поліції, видавав українською мовою "Голос правди". Цей пасквіль безпощадно оплוגавлював воїх українських

громадських і політичних діячів, намагаючись окомпромітувати їх в очах українського громадянства.

Коли взяти до рук "Неділю", то вона своїм змістом нагадує не лише "Голос Правди" і ролю Барановського, але і "видавців" чеховських та поліційно-енкаведівські інструкції.

В "Неділі" не має атаки Сталіна, більшовиству, російського імперіалізму чи комуністичного насилля, але є за те постійні наклепи і брехні на український революційно-визвольний рух ОУН - УПА - УГВР. "Неділя" проголосила ворогом українського народу не комунізм, а націоналізм, який єдиний видержує в боротьбі з комунізмом та дає гарантію визволення і усамостійнення України. Це зрештою нас не дивує. Це так недавно видавці і редактори "Неділі" служили польській "двійці", вчергестапові а нині НКВД. Тому полемізувати з "Неділею", це те саме, що з "Більшовиком України", "Радянською Україною" чи "Комсомольською Правдою". Змістом, це не українська газета і не для українських читачів.

Чийм пір'ям поросла ця птиця, знають вже не лише українці але пізнали також американці. Недавно ця "Неділя" з браку дозволу перестала друкуватися в американській зоні. Але п. Кот Орович доставши припоручення і потрібні субсидії від своїх панів-хлібодавців, сів на поїзд і - чмхнув аж до Бльомбергу. Там в одному німецькому готелі, витягнув зі своєї "двійкарської течки" "інформаційні матеріали" від своїх "кореспондентів" про ОУНР, Бандеру, Стецька й Скоропадського і сумлінно виконав волю своїх хлібодавців. Так появилось грудневе число "Неділі" яке майже в цілоості присвячене боротьбі з визвольно-революційним рухом ОУНР, УПА й УГВР. "Достовірні зерела" якими користується "Неділя" в поборюванні "бандерівського середовища" є ті самі, якими користується також "Більшовик України" чи "Радянська Україна".

Не вповні вистарчає для вияснення цілей і завдань цієї пробольшевицької агентурної рептильки. Рівнож з людьми, які виключені громадським судом з української національної спільноти полемізувати не будемо. Тому наша реакція на гістеричні напади, брехні і провокації "Неділі" є лише пересторогою для всіх легковірних, що через особисті чи партійні інтереси піддаються галюцинаціям про український визвольний рух. "Сензації", як дехто називає, що появляються на сторінках "Неділі" є надалі трансформацією більшевицьких методів в боротьбі з українським визвольним рухом ОУН, УПА й УГВР. Так як в Україні ніхто цим непереймається, що пише про ОУН, УПА й УГВР "Більшовик України", так не переймаємось і на еміграції тим, що випикує "Неділя". А кожна агентурна робота має також і свій кінець. Українська еміграція не дається нікому і ніколи запрягти до чужого агентурного вога, хочби "Неділя" це більше як досі поширвала брехні і провокації. Чийм пір'ям поросла "Неділя" вже нікому не скрити.

В.Д.

---ooooo---

.....

! ..... !
!
! ...Основна передумова політичної консолідації - це одність в !
! підставових справах української політики. Головні точки: наївність, !
! спільна ціль - ССУД, одна визвольна концепція - власна визвольна !
! боротьба, власні сили, спільний противольшевицький фронт народів, !
! примат краюї революційної боротьби у визвольній політиці, досто- !
! ення закордонної політичної дії до вимог Краю, максимальна під- !
! держка і зовнішньо-політичне капіталізування краюї боротьби. !
! ...Активізування найширших мас в нашому русі відбувається шляхом !
! рівних політичних акцій. Вони зв'язані з визвольною боротьбою, з !
! подіями в Краю і закордоном, зокрема акції спрямовані проти боль- !
! шевизму та наставлені на зовнішньо-політичний ефект, акції солі- !
! дарності з боротьбою в Краю і протестів проти дії більшовизму. !
! Сюди належать тех акції зв'язані з побутом і життям самої еміграції !
! чи з подіями в міжнародньому житті, в поодиноких чужинних країнах, !
! акції, що в своїй основі вдаряють в ССРСР, в його політику, !
! інтереси й комуністичну роботу. !

/з Постан. I Кон. ЗЧ. ОУН/

.....

ПОЖЕРТВИДЛЯ БІЙЦІВ УПА зложили:

З нагоди вінчання П-тва ФІЛИПЧУКІВ гості зложили ф. 2.08.03.

Українці гостель Т е р н е й зложили ф. 12.04.06.

З нагоди вінчання панни Марусі КОВАЛЬЧУК і п. ВТОМКІВ в Болтоні гості зложили: В. Томків - 10 ш; М. Томків - 10 ш; М. Шевчук - 1 ф; М. Гречка - 1 ф; Марта Судол - 10 ш; І. Емуд - 10 ш; І. Іжак - 10 ш; В. Дуплиновський - 5 ш; П. Юшвин - 2 ш; Ю. Рогатинський - 2 ш; Разом ф. 6.04.00. Збірку провів п. І. Емуд.

З нагоди Листопадового свята українці міста Б р а д ф о р д зложили ф. 3.17.02.

З нагоди христин у П-ва СЕРЕДНИЦЬКИХ гості зложили: П-во Середницькі - 10 ш; ф. Ментус - 5 ш; Марія Ментус - 5 ш; Тинш - 5 ш; І. Стек - 10 ш; В. Фіня - 5 ш; К. Стек - 10 ш; А. Москаль - 10 ш; М. Москаль - 10 ш; Р. Вітрук - 2 ш; І. Ткачук - 10 ш; К. Ткачук - 10 ш; П-во Наконечні С. і М. - 10 ш; В. Мазурик - 10 ш; Надія Мазурик - 10 ш; Д. Парфанж - 5 ш.

З нагоди христин у П-ва НАКОНЕЧНИХ і П-ва КОВАЛИШИНІХ за ініціативою п. М. Гримішина гості зложили ф. 4.00.03.

З нагоди христин у П-ва КУЗЬМІВ гості зложили ф. 1.13.00.

З нагоди вінчання П-ва РОКОШІВ гості зложили ф. 5.14.06.

З нагоди вінчання П-ва СКОТІВ гості зложили ф. 3.00.04.

З нагоди вінчання П-ва РОДИЧІВ гості зложили ф. 1.16.00.

Українці з Б р е г а т - Шотландія підчас Різдвяних Свят зложили ф. 5.10.00.

Українці табору Г р е н е ч після академії в честь сл. п. Данилишина і Віласа зложили ф. 2.10.00.

Українці в Б а р б і К а м п з нагоди Різдвяних Свят зложили ф. 10.00.00., з того закупуено і вислано білизну на суму ф. 4.08.06. Ренту ф. 5.11.06., переслано готівкою.

З нагоди вінчання П-ва ГОЛИШІВ гості зложили ф. 3.05.09., за ініціативою п. В. Наконечний.

З нагоди вінчання П-ва МЕЛЬНИКІВ і П-ва ВОЙКІВ, за ініціативою п. В. Наконечний гості зложили ф. 8.00.06.

Українці гостель Н'в Г е й т С т р і т 61 жертводавців за ініціативою п. Ціпина зложили ф. 13.05.00. грішми, а крім того 33 чоколад, 7 пушок молока, 2 фунти маргарини, 2 фунти цукру, 3 куски мила, 6 сорочок, 3 светри, 2 шалі, 1 убрання, 2 штанів, 1 плащ. Всі ці речі вислано до Німеччини.

Українці гостель Б р і ч а у д Г р і н в числі 15 жертводавців зложили ф. 2.07.00. Збірку перевів п. М. Васильків.

Українці гостель М а ч Г а д а м зложили ф. 00.13.00. Збірку провів п. С. Вацук.

З нагоди вінчання П-ва Софії і Івана МОСЮРЧАК гості зложили ф. 1.10.00.

Українці м. Р о ч д е й л ь зложили ф. 23.08.00. Збірку провів п. Макар.

З нагоди весілля П-ва З. і О. КОВАЛИК в м. Б р а д ф о р д за ініціативою п. М. Шкільника гості зложили ф. 7.01.06.

НА "ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД зложили:

З нагоди христин у П-ва КУЦІВ гості зложили ф. 3.11.06.

Українці м. Болтон зложили 10 ш; Українці м. Г а й д о к - 5 ш; Українці м. Т о д м о р д е н - 10 ш. 6 п; Д. Цяпка - 5 ш; л. Ворон - ф. 1.н.14.

В день вінчання П-ва Еви і Василя ГУЦУЛЯКІВ в Б р а т ф о р д і гості зложили на "Визвольний фонд": Р. Дячук - 1 ф; Ева Боровець - 5 ш; В. Гуцуляк - 1 ф; М. Сулим - 1 ф; М. Ципалок - 10 ш; Анна Коротчин - 10 ш;

Марія Матвійчук - 10 ш., М.Тарновецький - 10 ш., Юлія Крупа - 10 ш., О.Здоліни - 5 ш., Марія Тронь - 5 ш., М.Андрейчук - 2 ш. 6 п., С.Готівка - 5 ш., М.Федор - 10 ш., В.Гаврилів - 5 ш., Ф.Хоминець - 10ш. П.Хомич - 2 ш., Александра Маркевич - 6 ш., Оля Подоляк - 10 ш.
361рку перевів п.А.Мороз.

Жертводавець з ЕТНІГТОН ПАРК ГОСТЕЛ, біля Страдфорд жертвував - 17 ш.

НА ПРЕС-ФОНД "В.Ш." д.Вихор жертвував - 2 ш. 4 п.

НА ПЕРЕДРУК "КРАСВИХ МАТЕРІЯЛІВ" вложили:

шт.В.Дуплиньський - 4 ш., І.Танюк - 6 ш., І.Сидорський - 7 ш., В.Березовський - 6 ш., С.Танчак - 5ш., В.Томків - 5 ш., І.Сташків - 4ш., М.Шемрий - 7 ш., П.Штерей - 7 ш., В.Чорний - 2 ш.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ СКЛАДЕМО СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ.

-----0000000000-----

РЕДАКЦІЙНА ПОШТА.

Дл.Карий, Мороз і Г. - Аргентина. Святочні поздоровлення для друзів у Великій Британії ми отримали з опізненням і не могли помістити в Різдв'янім числі "ВШ". За поздоровлення і побажання для Ред. "В.Ш." - щиро дякуємо.

Др.Карий - Арг. За співпрацю щиро вдячні, просимо надальше присилати свої статті.

Українці - БербіКемп. Неточності в дописі про Свято УПА в БербіКемп /в подано в Бері Кемп/, викликали звини кореспондента. Редакція помішує спростовання лише до кожного попереднього ч. "ВШ". Спростовання з кількома місячним опізненням третить на актуальності, тим більше, що ходить лише опсправлення прізвизд осіб, що брали активну участь в програмі овята.

"Православниї" - погоджуємося з Вами, що деякі чинники неправильно і лицемірно використовують УАПЦ у Великій Британії для своїх політичних і партійних цілей. Але ми не є за цим, щоб на цьому тлі виринали будь які тертя, що значно послабили ó положення УАПЦ у Великій Британії. Ми в однаковій мірі піддержуємо обі українські Церкви і засудуємо всякі спроби поширення антагонізмів. Ваші сугестії про konieczність еліміновання партійних впливів з УАПЦ, рівнож поділяємо, але це є оправа виключно самих вірних а не політичних організацій. Не погоджуємось однак з висновком Ваших сугестій, про "наростачі в нутрі УАПЦ партійні розбіжності, що ведуть до невідкличного конфлікту". Ми вважаємо, що таких "партійних" конфліктів на церковному полі не може бути. За це повинні подбати в першу чергу керівники церковного життя, священики і взаєь загел вірних.

~~~~~

Х	ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ САМОСТІЙНИЦЬКУ ПРЕСУ:	Х
Х	УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК, СУРМА, ГОСМІН УКРАЇНИ, УКРАЇНЦЬ-ЧАС,	Х
Х	ВІСНИК, ВИЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ, І ІН.	Х
Х		Х

~~~~~